

శ్రీ రస్తుః

మ. 1562

అమరసింహుండనుమహాకవిచేరచితంబైన

నామలింగానుశాసనమనునిఘంటువు.

ఇది.

వావిళ్ల || రామస్వామిశాస్త్రి లిపి

ఆదిసరస్వతీనిలయము. ద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

౧౮౭౨ వ సంవత్సరము

మ. 45333
1993

శున్న పట్టణము.

గ్రామము

శ్రీ రస్తుః

His Excellency hennō

అమరసింహకృతా.

నామలింగానుశాసనే ప్రథమకాండ ప్రారంభః.

యస్యజ్ఞానదయాసింధోరగాధస్యానఘాగుణాః । సేన్యతామతయో
ధీరాస్సశ్రీయైచామృతాయచ ॥ ౧ ॥ సమాహృత్యాన్యతంత్రాణిసంక్షి
ప్తైఃప్రతిసంస్కృతైః । సంపూర్ణమున్యతేవగైఃసామలింగానుశాస
నం॥౨॥పాన్యశోరూపభద్రసాహచర్యచ్ఛకుత్రచిత్ । స్త్రీపున్నపుంస
కంజ్ఞేయంతద్విశేషవిధేఃకవచిత్ । భవాఖ్యానాయనద్వంద్వోనైకశేషోనసం
కరఃకృతోత్రభిన్నఃసింగానామనుక్తానాంక్రమాద్యతే ॥ ౪ ॥ త్రిలింగ్యాం
తిప్లిప్తిపదంమిధునేతుద్వయోరితి । నిషిద్ధలింగంశేషార్థాంత్యంతాథా
దినపూర్వభాక్ ॥౫॥స్వరవ్యయంస్వగణాకత్రిదివత్త్రిదశాలయాః । పుర
తాద్యోద్విదివాద్వస్త్రీయాంక్షీబేత్రివిప్లవం॥౬॥అమరానిర్జరాదేహస్త్రీ
దేహవిభాస్సురాః । సువరానిస్సుమనసస్త్రీదివేకాదిపాకసః॥౭॥ ఆదితే
యాదివిషదోలేఖాలదితినందనాః । ఆదిత్యాముఖవాస్వప్నా అమత్యా
అమృతాంధసః॥౮॥ బహిర్ముఖాఃక్రితుఘజోగీర్వాణాదానవారయా
బృందారకాదైవతానిపుంసివాదేవతాస్త్రీయాం॥౯॥ ఆదిత్యవిష్వవసవస్తు
షితాభాస్వరానిలాః । మహారాజికసాధ్యాశ్చరుద్రాశ్చగణదేవతాః॥౧౦॥
విద్యాధరాప్సరోయతురక్షాగంధర్వకిన్నరాః । పితృహోగుహ్యకస్సిద్ధాఘా
తోమీదేవయోనయః ॥ ౧౧ ॥ అసురాదైత్యదైతేయదనుజేంద్రాదిదాన
వాః । శుక్రశిష్యాదితిసుతాఃపూర్వదేవాస్సురద్విషః॥౧౨॥ సవజ్ఞస్సుగ
తోబుద్ధోధమరాజస్తథాగతః । సమంతభద్రోభగవాన్పారజిల్లాకజిజ్ఞ
నః॥ ౧౩ ॥ షడభిజ్ఞోదశబలాద్వయవాదీనాయకః । మునీంద్రస్త్రిపుంస
శ్శాస్త్రామునిశ్శాక్యమునిస్తుయః ॥ ౧౪ ॥ సశాక్యసింహస్సవాః । ధర్మసిద్ధశ్శా
ద్ధోదనిశ్చసః । గౌతమశ్చరూపంధుశ్చమాయాదేవీసుతశ్చసః॥౧౫॥ బ్రహ్మ
త్కథాస్సురశ్శైట్యఃపరమేష్ఠీపితామహః । హిరణ్యగర్భలోకేశస్సవ్యయం
భూశ్చతురాననః॥౧౬॥ ధాతాబ్జయోనిదుః । హిహోవిరించికమలానసః ।
సప్తావ్రజాపతిర్వేధావిధాతావిశ్వసృష్టిధిః॥౧౭॥ శతానందశ్చత్యుతి
ర్నిరించోజోవిరించసః । విష్ణుర్నారాయణఃకృష్ణోవైకుంఠోవిష్ణుశ్రీవాః ।
హిమోదరోహస్సీకేశః । కేశవోనూర్ధవస్సృభూః ॥ దైత్యారిపుండరికా

యోగోభిందోగరుడధ్వజః। పీతాంబరోఽచ్యుతశ్యాగ్నేః విష్వక్సేనోజనార్దనః।
 ౧౮॥ ఉపేంద్ర ఇంద్రావరజశ్చక్రపాణిశ్చతుర్భుజః। పద్మనాభోమధురిపు
 వాఙ్మనఃదేవస్త్రీవిక్రమః॥ ౧౯॥ దేవకీనందనశ్యామిః శ్రీవతిఃపురుషోత్తమః।
 వనమాలీబలిధ్వంసీకంసారాతిరథోత్తమః ॥ ౨౦॥ విశ్వంభరః కైటభజి
 ద్విధుశ్రీశ్చవత్సలాంభనః। గదాగ్రజోముంజికేశోదాశాపహాదశరూప
 భృతః। వసుదేవోన్యజనకస్సంవానకదుందుభిః॥ ౨౧॥ బలభద్రః ప్రజరబ
 ఘ్నాబలదేవోఽచ్యుతాగ్రజః। రెవతీరమణోరామఃకామపాలాహలాయు
 ధః॥ ౨౨॥ సీలాంబరోరాహిణీస్తాలాంకొముసలీహలీ। సంకషణస్సీర
 పాణిఃకాళింద్రీభద్రదనాబలః॥ ౨౩॥ మదనోమన్తథోమారఃప్రద్యుమ్నోమీ
 నకేతనఃకందపాదద్రవ్యోనంగఃకామఃపంచశరస్తస్సరః॥ ౨౪॥ శంబరాది
 మకానసిజఃకుసుమేషురనన్యజః। పుష్పధన్వారతిపతిమకరధ్వజఆత్మభూః ॥
 ౨౫॥ (శృంగారయోసిశ్శ్రీ) పుత్రఃశూర్పకారాతిరత్నపి। అరవిందమశోకం
 చఘాతంచనవమల్లికా। నీలోత్పలంచపంచైతేపంచబాణస్యసాయకాః।
 బ్రహ్మసూర్విశ్వకేతుస్సాన్యదనిరుద్ధఃపాపతిః। లక్ష్మీపద్మాపయాపరక్షక
 మలాశ్రీహరిప్రియా॥ ౨౬॥ ఇందిరాలోకమాతామారమామంగళప్రప
 తాభాగఃవీలోకజననీక్షీరసాగరకన్యకా (శంఖోలక్ష్మీపతేఃపంచజన్య
 శ్చక్ర)ంసుదశఽనంకామోదకీదాఖడ్గోనందకఃకాస్తుభోమణిః। చాపశ్శా
 క్షకాంమురారేస్తుశ్రీవత్సలాంభనంమతం। గరుత్మాగరుడస్తాఽఽఽవై
 నతేయఃఖగేశ్వరః। నాగాంతకొవిష్ణురథస్సువణఃపన్నగాశనః ॥ ౨౭॥ శం
 భురీశఃపశుపతిశ్శివఃశూలీమహేశ్వరః। ఈశ్వరస్సగ్వఈశానశ్శంకరశ్చం
 ద్రశేఖరః॥ ౨౮॥ భూతేశఃఖండవరశుగీరీశోగిరిశావృడః। మృత్యుంజయః
 కృత్తివాసాపినాకీప్రమథాధిపః॥ ౨౯॥ కపర్దీశ్రీకంఠశ్శీతికంఠఃకపాలభృ
 తః। వామదేవోమహాదేవోవిరూపాక్షస్త్రీలోచనః॥ కృతానురేతాస్సర్వ
 జ్ఞోధూజాటినిలలోహితః। హరస్తస్సరహరోభగస్త్యంబకస్త్రీపు
 రాంతకః॥ ౩౦॥ గాధరోంధకరిపుంకృతుధ్వంసీవృషధ్వజః। వ్యామకేశాభవో
 భీమఃస్థాణూరుద్రఉమాపతిః॥ ౩౧॥ అష్టమూర్తిరహిర్భుధోగ్రమహాకా
 లామహానటః) కవదోఽశ్వజటాజూటఃపినాకొజగవంధనుః। ప్రమథా
 స్స్యఃపారిషదాచాస్త్రీత్యాద్యాస్తుమాతరః॥ (చా)స్త్రీమాహేశ్వరీవై
 వ్రతామాత్రీవైష్ణవీతథా॥ వారాహీచైవచేంద్రాణిచాముండానప్రమాతరః।
 అమాతీభూతిరైశ్వర్యమణిమాదికమష్టధా। అణిమామహిమాచై
 వామాతీభూతిరైశ్వర్యమణిమాదికమష్టధా

యః! ఉమాకాత్యాయనీగౌరీకానీమౌమవతీశ్వరీ॥ ౩౬॥ శివాభవానిరుహా
 తేశగ్వాణీసర్వమంగళా॥ అవతాకపార్వతీదుర్గామృదానీబండికాంబికా
 ౩౭॥ (అర్యాదాతాయణీదైవగిరిజామేనకాత్మజా) వినాయకోవిఘ్నరాజ
 జ్వైమాతురగతాధిపాః॥ అశ్వేకదంతమేరంబలంబోదరగజాననాః॥
 కాతికేయోమహాసేనశ్వరజన్మాషడాననః॥ పార్వతీనందనస్సృందసేనా
 నీరగ్నిభూగుహాః॥ ౩౮॥ బాహులేయస్తారకజిద్విశాఖశిఖావాహనః॥ యా
 త్కృతురశ్వక్తిధరఃకుమారఃకౌంచధారణః॥ ౪౦॥ (భృంగీశ్వంగిరటస్తం
 దుర్నందినానందికేష్వరేకణకమోటితుఛాముండాచర్మముండాతువచికా
 కా॥ ఇంద్రోమరుత్వాస్త్రఘవాన్ బిడౌజాఃపాకశాసనః॥ వృద్ధశ్రవాశ్చునా
 సీరఃపురుహూతఃపురందరః॥ ౪౧॥ జిష్టులెఃఖషభశ్వక్రశ్వతమన్యుడికావ
 స్సతిః॥ సుతామూగోత్రభిద్విజీవానవోవృత్రహవృషా॥ ౪౨॥ వాస్తోష్ప
 తిస్సురపతిర్బలారాతిశ్యచీవతిః॥ జంభభేదీహరిహయఃసావరాణ్యముచిసూ
 దనః॥ ౪౩॥ సంక్రందనోదుశ్చ్యవనస్తురాషాణ్డేఘవాహనః॥ ప్రాచీనబ
 ద్ధ్విరహాహఃప్రతనాషాట్పులోమజితే॥ ఆఖండలస్సహస్రాక్షయుభౌ
 ప్రేస్యతుప్రియా॥ ౪౪॥ పులోమజాశచీంద్రాణీనగరిశ్శయగ ౪౫॥ హయ
 ఉద్యైశ్చవాస్సుతోమాతలినకందనంవనం॥ ౪౬॥ ఏప్రిదోవై
 జయంతోజయంతఃపాకశాసనః॥ ఐరావతోభ్రమీశ్వరైరావతాభ్రమువ
 ల్లభాః॥ ౪౭॥ హ్రదినీవజ్రమస్త్రీస్యాత్కులిశంభిదురంపవిః॥ శతకోటి
 స్వరుశ్శంభాదంభాభిరశనిద్వయోః॥ ౪౮॥ వ్యోమయానంవిమానో
 స్త్రీనారదాద్యాస్సురఖయః॥ స్యాత్సుధమాదేవసభాపీయాషమమృ
 తంసుధా॥ ౪౯॥ మందాకినీవియద్గంగాస్వర్నదీసురదీప్తికా॥ మేరుస్సుమే
 రుహామాద్రీరత్నసాసుస్సురాలయః॥ ౫౦॥ పంచైతేదేవతరవోమందా
 రఃపారిజాతః॥ సంతానఃకల్పవృక్షశ్చపుంసివాహరిచందనం॥ ౫౧॥ సనతు
 మారోవైధాత్రస్సవైద్యవశ్శినీసుతౌ॥ నాసత్యావశ్శినాదసావా
 శ్శినేయాచతాపుభా॥ ౫౨॥ స్త్రీయాంబహుష్యప్సరసస్సర్వేశ్వ్యాఊర్వ
 శీముఖాః॥ హాహాహూహూహూజ్యేవమాద్యాగంధర్వాస్త్రీదివౌకసాం॥ ౫౩॥
 అగ్నిజైశ్శానరోవహ్నిర్వీతిహేమాతోధనంజయః॥ కృపీటయోన్జ్వ
 లనోజాతవేదాస్త్రనూనపాత్॥ ౫౪॥ బహిశ్శుష్కాకృష్టవత్కాశోచి
 మేకశఉపర్బుధః॥ ఆశ్రయాశోబృహదాఘానఃకృశానఃపావకోనలః॥ ౫౫॥
 రోహితాశ్శోవాయుసఖశ్శిఖావానాశుశుక్షణః॥ హిరణ్యరేలాహుతభు
 క్తభానోహవ్యవాహనః॥ ౫౬॥ సస్తార్చిరమునాశుక్రశ్చిత్రభానుర్విభా

వస్తుశుచిరప్రితమార్వస్తువాడబోబడజూనలః || ౫౬ || వహ్నోద్వక్యో
జ్ఞాన్లోలికీలావర్చి హేతిశ్శిఖాస్త్రియాం | త్రిషుస్ఫులింగోగ్నికణస్సన్తా
వస్సంజ్వరస్సమా || ౫౭ || ఉల్కాస్యాన్నిర్గతజ్వాలాభూతిశ్చసితభక్తునీ
తూరోరతూచదావస్తుదవోవసహతాశః | ధమకరాజఃపితృపతిస్సమృవ
తీకపరేతరాట్ | కృతాంతోయముసాభాతాశమనోయమరాడ్యమః ||
౫౮ || కాలోద్బుడధరఃత్రాధదేవోనైవస్వతోంతకః | రాక్షసఃకోణవఃక్ర
వ్యాతక్రవ్యాదోనృపఃసురః || రాత్రించరోరాత్రిచరఃకర్పురోనికమా
త్తజః | యాతుధానఃపుణ్యజనోవైర్యతోయాతురక్షసీ | ప్రచేతావరుణఃపా
శీయాదసాంపతిరష్టతిః || శ్వసనస్పృశన్తోవాయుమాతరిశ్వాసధాగతిః ||
౬౦ || పృథవశ్శోగంధవహ్నోగంధవాహనిలాశుగాః | సమీరమారుతమ
రుజ్జగత్ప్రణసమీరణాః || ౬౧ || సభస్వద్వాతపవనవవమానప్రభంజనాః
(ప్రకంపనశ్చాతిబలోజంఝావాతస్సృష్టికః) ప్రాచోపానస్సమాన
శ్చోదానవ్యానౌచవాయవః || ౬౩ || హృదిప్రాచోగుదేపానస్సమానోనాభి
సంస్థితః | ఉదానఃకంఠచేశ్శోధ్యానస్సర్వశరీరగః | నాకశ్చకూమకఃశృక
రోదేవదత్తోధనంజయః | వాద్వాదేనాగ్రభ్యాతఃకూమకఃఉన్మీలనేస్త్ర్యకః
శృకరాచ్యత్తుతంజ్ఞేయందేవదత్తాద్విజృంభణం | సజహతిమృతంవాపిసర్వ
స్యాపీధనంజయః | శరీరస్థాభిమేరంహస్తసీతురయస్సృదః | జహోభశీఘ్రం
త్వరితంఘ్రీఘ్రీప్రమరంద్రుతం | సత్త్వరంచపలంతూర్ణమవిలంబితమాశు
చ | సతతానారతాశ్శాంతసంతతామితానిశం || ౬౫ || నిత్యానవరతా
జస్రమప్యథాతిశయోభరః | అతివేలభృశాత్యథాతిమాతోద్ధాతనిభక
రం || తీవ్రైక్వాంతనిలాంతానిగాఢచాఢదృఢానిచ | క్షీణశీఘ్రాదనత్వేస్యా
స్త్రీష్యేషాంభేద్యగామియతే | కుబేరస్త్రింబకసఖాయతూరాధుహ్యకే
శ్వరః | మనుష్యధమాధుఃకోరాజరాజోధనాధిపః || కేన్నరేశోవైశ్రవణః
పౌలస్త్యోసరవాహనః | యక్షైకపింగైలబిలశ్రీదపుణ్యజనేశ్వరాః || అస్యో
ద్యానంచైశ్రీరథంపుత్రస్తునలనూబరః | కైలాసస్థానమలకాపూర్విమా
నస్తుపుష్పకం || ప్యాతిగన్నరఃకింపురుషస్తుగంగవదనోమయః | నిధిర్నాశే
వధీర్భేదావద్రశంఖాదయోనిధేః || మహావద్భువద్భువద్భువద్భువద్భువద్భు
పామృతుందకుందసీలాశ్చవరశ్చనిధయోనవ — ఇతిస్వగ్గవగః ||
గోర్దివౌద్యేస్త్రియావధ్రింవ్యోమపుష్కరమంబరం | నభోంతరి
శుంగగసమంతంసురవత్త్వఖం || ౬౭ || వియద్విష్టుపదంచాతుప్రంశ్యాకా
శనిశశయసీ | (విహాయసోపినాకోవిద్యుపపిష్యాత్తదన్యయం | తారావధశ్చ

బృగుణోమేఘద్వారం మహాబిలం॥ కేతివ్యోమవగః॥ దిశస్సుకకుభః కాష్ఠోఽ
 శాశ్వహరితక్పతాః॥ ప్రాచ్యవాచీ ప్రతీచ్యస్తాః పూర్వదక్షిణవశ్శిఖాః
 ఉత్తరాదిగుడిచీస్యాద్దిశ్యంతు త్రిమదిగ్భవే॥ ౧౮॥ అవాగ్భవమవాచీనముదీ
 చీగముదగ్భవం॥ ప్రత్యగ్భవం ప్రతీచీనం ప్రాచీనం ప్రాగ్భవం త్రిమిథ్యంద్రో
 వహ్నిః పితృవతివైశ్వర్యతోవరుణోమరుత్॥ కుబేరఈశః పతయః పూర్వాదీ
 నాందిశాం క్రమాత్॥ ఐరావతః పుండరీకో వామనః కుముదోఽగస్త్యః॥ పృష్ఠదం
 తస్సార్వభౌమస్సుప్రతీకశ్చదిగ్భజాః॥ కరిణ్యోభ్రముః కపిలాపింగళానువ
 మాక్రమాత్॥ తామ్రవర్ణ శుభదంతీచాంగనాచాంజనావతీ॥ క్షీచావ్యయం
 త్వవదిశందిశోర్మధ్యవిదిక్ స్త్రీయాం॥ అభ్యంతరంతస్వంతరాళంచక్రవా
 శంతుమండలం॥ అభ్రం మేఘావారివాహస్తనయత్సుర్యలాహకః॥ ధా
 రాధరోజలధరస్తటి త్వన్వారిదోంబుభృత్॥ ఘనజీమూతముదిరజలము
 గ్ధానుయోనయః॥ కాదంబినీమేఘమాలాత్రిసుమేషుభవేభ్రీయం॥ స్తనితం
 గర్జితం మేఘసింహుషేరసితాదిచ॥ శంభాశతశ్రుదాహ్రదివైశ్రావత్సః క్ష
 ణప్రభాతటిత్యౌదామినీవిద్యుచ్ఛంబలచపలాపిచ॥ సూర్యధుర్యజ్ఞస్యో
 మేమేఘజ్యోతిరిరంమదః॥ ౧౯॥ ఇంద్రాయుధంశక్రధనుస్తదేవఋజురో
 హితం॥ వృష్టిర్వషణ్తద్విఘాతేవగ్రహవగ్రహసహా॥ ధారానంపా
 తఆసారశ్శీకరోంబుకణస్తస్యతః॥ వషోవలస్తుకరకామేఘదభన్నేహ్నిదు
 దినం॥ అంతర్ధావ్యవధాపుంసిత్యంతర్ధిరవవారణం॥ అపిధానతిరోధా
 నపిధానచ్ఛాదవానిచ॥ హిమాంశుశ్చంద్రమాశ్చంద్రఇందుః కుముదచాం
 ధవః॥ విధుస్సుధాంశుశ్చుభ్రాంశురోషధీశోనిశావతిః॥ అఘ్నోజైవాత్యకస్సో
 మోగ్లామృతాంకః కలానిధిః॥ ద్విజరాజశ్చశధరో నక్షత్రేశః క్షపాకరః॥
 కలాతుషోడశోభాగోబింబూస్త్రీమండలంత్రీమ॥ భిత్తంశకలఖండేవా
 పుంస్యధోధృంసమేంశకే॥ చంద్రికాకౌముదీ జోత్స్నాప్రసాదస్తు
 ప్రసన్నతా॥ కళంకాంకౌలాంఘనంచవిహ్నం లత్తచలతటం॥ పాలిః క
 తుర్ధ్వజోలింగం నిమిత్తం వ్యంజనం పదం॥ ప్రజ్ఞానంచాప్యభిజ్ఞానం లలామం
 చలలామచ॥ సుషమాపరమాశోభాశోభాకాంతిర్ద్యుతిశ్చవిః॥ అవశ్యాన్యస్తు
 నిఘోరస్తుషారస్తుహిసంహిమం॥ ప్రాలేయం మిహికాచాథహిమానీహిమ
 సంహతిః॥ శీతం గృతేతద్వదధాస్సుషిమశ్శిశిరోజడః॥ తుషారశ్శీతలశ్శీతో
 హిమస్సప్రాస్యలింగకాః॥ ధ్రువబేతానపాదిస్సాన్యదగస్త్యః కుంభసంభ
 వః॥ మైత్రోవరుణిరవైశ్వవలోపాముద్రానధర్మిణీ॥ నక్షత్రమృతంభన్తారా
 తారకాపుష్పహస్తీయాం॥ దాక్షాయణ్యోగ్యినీత్యాదితారాఅశ్వయుగ

శ్విన్సీ|| ర్థాధా విశాఖాపుష్కేతుసిద్ధతిష్యేత్రవిష్ణయా || సమాధనిష్ఠాస్సుభ్యః
 పాష్టిష్ఠపదాధాద్రపదాస్త్రియః | మృగశీషేః మృగశిరస్తస్త్రిశ్చైవగ్ర
 హయశీ|| ఇల్వలాస్తస్త్రిరోదేశేతారకానివసంతియాః | బృహస్పతిస్సురా
 చార్యోగిష్ఠతిథిషణగురుః|| జీవఅంగీరసోవాచస్తతిశ్చిత్తశిఖండిజః|| శుక్రా
 దైత్యగురుః|| వ్య ఉశనాభార్గవఃకవిః || అంగారకఃకుజో భామోలోహి
 తాంగోమహీసుతః|| రోహిణీయోబుధసౌమ్యస్సమాశారిశ్చవైశ్చరా|| శని
 మందాపంగుకాలౌఛాయాపుత్రాసితోర్కజః | తమస్తురాహుస్సవిభా
 నుస్సైస్సహి కేయోవిధుంతుదః|| సప్తషణ్డయోమరీచ్యత్రిముఖాశ్చిత్రశిఖం
 డీనః|| రాశీనాముదయోలగ్నంతతుషేషవృషదయః|| సూరసూర్యాగ్రమా
 దిత్యదావదతాత్మదివాకరాః|| గం|| భాస్కరాహస్కరబ్రధ్నప్రభాకరవి
 భాకరాః|| భాస్వద్వివస్వత్సప్తాశ్వహరిదశోష్ణరత్నయః|| వికర్తనారకమా
 త్తాండమిహిరారుఘావణి|| ద్యుమణిస్తరశ్చిత్రశ్చిత్రభానుర్విరోచనః
 విభావసుగ్రహపతిస్త్రీహింపతిరహఃపతిః|| భానుమాంసస్సహస్రాంశు
 స్తపేసస్సవితారవింకర్తృసాక్షీజగచ్ఛతురంశుమాలీత్రయీతనుః | ప్రద్యో
 తనోదినమణిఃఖద్వ్యతోలోకబాంధవః|| సురోత్తమోధామనిధిఃపద్మినీవల్ల
 భాహరిః|| మాడరఃపింగళోదండశ్చండాంశోపారిపార్శ్వకాః|| సూరసూ
 తోరుణోనూరుఃకాశ్యపిర్గురుడాగ్రజః || పరివేషస్తుపరిధిరుపసూర్యకమండ
 లాకిరణోసమయూఖాంశుగభస్త్రీఘృణిఘృష్టయః || గం|| భానుఃకరోమ
 రీచిఃస్త్రీఘంసయోద్ధీధితిఃస్త్రీయాం | ద్వయోస్తుగార్షఘంస్యర్చితైజో
 ధామమహేశువిభా | స్యుఃప్రభారుగ్రిచిస్త్రీద్యాభాశ్చవిద్యుతీధిప్తయః||
 గం|| రోచిశ్యోవిరుభాక్షీదేప్రకాశోద్యోతతవః|| కొష్టంకవోష్టంమందో
 ష్టంకదుష్టంత్రిమతద్యతి|| తిగ్నంతీష్టంఖరంతద్యన్తృగత్పష్టామరీచికా|| ఇతి
 దిగ్విర్గః|| కాలోదిప్తోవ్యనేహపిసమయోవ్యధపక్షతిః|| ౧౦౮ || ప్రతిపదేష
 మస్త్రీతేవదాద్యాస్తీథయోద్వయోః | ఘసోద్రినాహనీవాతుక్ష్ణీదేదవస
 వానరా|| ౧౦౯ || ప్రత్యూషోహముఖంకల్యముఖఃశ్రత్యుషసీఅపి | ప్ర
 భాతంచదినాంతేతుసాయస్సంధ్యాపితృప్రసూః|| గం|| పాష్టిష్ఠపరాష్టామ
 ధ్యాహ్నస్త్రీసంధ్యమథశర్వరీ | నిశానిశీధినీరాత్రిస్త్రీయామాతుదా
 తుషా || విభావరీతమస్విన్యారజనీయామినీతమి | తమసాతామసీరా
 త్త్యోకత్స్త్రిచంద్రికయాన్వితా | ఆగామివర్తమానాహర్యుక్తాయాం
 నిశివక్షిణీగణరాత్రంనిశాబహ్వ్యఃప్రదోషోరజనీముఖం|| అధికారాత్రని
 శీభాద్యద్యాయమప్రహరౌసమా | సవర్షసంధిఃప్రతిపత్సంచదశ్య

ర్యదంతరం॥౧౦౪॥పక్షంతోపంచకశ్యాద్వేపాణకామసీతుపూర్ణిమా।
కళాహీనేసానుమతిఃపూర్ణైరాకానిశాకరే॥౧౦౫॥అమావాస్యత్యగ్నా
వస్యాదగ్ధమ్నాశ్యేందుసంగమః। సాద్యమైందుస్సినీవాలీసానమైందుకలా
కుమ్భాః॥ఉపరాగోగ్రహేరాహుగ్రనైత్విందోచపూష్టిచ।సోవల్లవోప
రక్తోద్వచగ్ధ్యుత్పతడపాహీనః॥ఏకయోక్త్యాపుష్పవంతోదివాకరనిశా
కరా।అస్తాదశనిమేసాస్తుకాస్తాత్రింశస్తుతాఃకలా॥తాస్తుత్రింశత్తేజస్తై
తుముహూర్వాద్వాదశాస్త్రీయాం।తేతుత్రింశదహూరాత్రఃపక్షస్తైదశ
పంచచ॥పక్షాపూర్వాపరాశుక్లకృష్ణమానస్తుతాపుభా।ద్వద్వామా
ఖాదిమాసోస్యావృతుస్తైరయనంత్రీభిః॥౧౦౬॥అయినేద్యగతిరుద్దపితా
కశ్యవత్సరః।సమరాత్ప్రవికాలేవిభవద్విభవంచతతే॥పుష్కయుక్తాపా
ర్ణమాసీపాషీమాసేతుయత్రసా।నామ్నాసపాషామాఖాద్యాజైచపమే
కాదశావరే॥సార్థశ్చైనహమాగ్ధఆగ్రహయణికశ్యసః।పాషేతైషసహ
స్యాద్వౌతపామాఖాకఫాల్లనె।స్యాత్తవస్యఃఫాల్లనికస్యాజైచతేజైర్వి
కోమధుః।వైశాఖమాగధవోరాగోజ్యేష్ఠేశుక్రశ్చవిప్ర్యయం॥ఆమాఖాక్ర
వోషేతుస్యాన్మభాశ్చాగ్రివణికశ్యసః।స్యైర్వభస్యఃప్రాప్తపదభాచగ్నిభాద్ర
పదాస్సమాః॥స్యాదాశ్వినభాసోప్యాశ్వయుజోపిస్యాన్మకాలికాకాదాహు
లాభాకాకాగ్రికొహేమంతభిగిరొస్త్రీయాం॥చనంతైపుష్పసమయస్సుగ
భిగ్రికాష్టషాష్టకః।నివాళుఉస్టోసగమఉష్టషాష్టాగమస్తవః॥స్త్రీయాం
పాప్రట్స్త్రీయాంభూమ్నీవషాఅభశరత్స్త్రీయాం।పడమీముత
వఃపుంసిమాగాదీనాంయైఃత్రమాత్॥సంవత్సరోవత్సరోద్వోహయ
నోస్త్రీశరత్సమాః।మాసేనస్యాదహూరాత్రఃపైత్రోవషాణదైవతేః।
(దివ్యైర్యవకసహస్రైర్ద్వాదశభిరైకవతంయుగం॥)దైవేయుగసహ
స్రైద్వేబ్రాహ్మణకల్పైతుతాస్యతాం।మన్వంతరంతుదివ్యాచాయుగానామే
కసప్తతిః॥౧౦౭॥సంవతఃప్రశయఃశ్రుతయఃకల్పాంతభిత్వతి।ఆస్త్రీ
చలకశ్చనమాన్వాస్తాపావశిల్పిషకల్పకం॥కలుషంవృజిజైనోఘమంహూ
మరితదుష్కృతం।స్యాద్ధమకామస్త్రీయాంపుణ్యశ్రీయసీతుకృతంవృషశి
ముప్రీతిఃప్రమదోహషకఃప్రమోదామోదసమ్మదాః।స్యాదానందభు
రానందశ్శర్కశాతమఖానిచ॥శ్వశ్రేయసంతివంధద్రంకల్యాణంమంగ
ళంశుభం।భావుకంభవికంభవ్యంకుశలంక్షేమమస్త్రీయాం॥శస్త్రంచాభి
ప్రీషద్రీవ్యేపాపపుణ్యసుఖానిచ।మతేలికామచచీకాప్రకాంశముద్భుత
ల్లప్తా॥ప్రశస్త్రవాచకాగ్యమూస్యయస్కృతావహూవిధిః।దైవంవిప్రంభా

పాపానాంధ్రావతానాంతులించితంపిక్వాణోనకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణం
 మిత్రుపివితాయాంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణంకవ్వణం
 లకలస్తీరశ్చంపావితంతుతంస్త్రీప్రతిశ్చుత్పతిధ్యానేగితంగానమమే
 నమే॥౧౦౨॥ ఇతితేజ్జాదివగః॥ సమాదవభగాంధాగవద్భుధ్య
 మద్రేవతా॥ సంవమశ్చేత్యమీసప్రతంత్రీకంతోత్థితాస్వరాః॥ ౧౦౩॥
 వద్భంపయ్యారోపదతిగావస్త్యుషభభాషిణః । అజావికంతుగాంధా
 రంత్రాంపిక్వాణతిమధ్యమం । దైవతంహేషతేహాజీనిపాదంబృంహతేగ
 ౨॥ మయూరౌదయపితేహిమత్తాగాయంతిపంచమం) కాకలితుకలేనూ
 మ్మృక్షనౌతుమధురాస్పృశే । కలూమంద్రస్తుగంభీరేతారోత్పన్నైస్త్ర
 యస్త్రీషు॥ ౧౦౪ ॥ సమస్తతలయస్త్యేకతాలాపితాతువల్లకివిపంచీనా
 నుతంత్రీభిన్నప్రభిఃపరివాదినీ ॥ ౧౦౫ ॥ తతంపితాదికంవాద్యమాన
 ధ్వంముజాదికం । వంశాదికంతు సుషిగం కాంస్యం తాలాదికంఘనం॥
 ౧౦౬ ॥ పతవికధమీదంవాద్యంవాదితాత్రోద్యనామకంఽమృదంగాము
 త్తాభేదాస్త్రవంక్యానింగ్యాధ్వకాస్త్రీయః॥ ౧౦౭॥ స్వాద్యతఃపటహం
 క్తాభేదస్త్రీదుందుభిఃపుమాక । ఆనకః పటహంస్త్రీస్వాతోన
 పితాదివాచనంపితాదండప్రవాంస్యైతకరుభస్తుప్రసేవకంకొలమ్య
 కస్త్రుకాయాస్వాతపనాహంబంధనం । వాద్యవభేదాడమరుమద్భుడిం
 డిమరుగ్గుకారాసంకలంపటహోన్యేచనరక్షణానికీనమ॥ ౧౦౮॥ విలంబి
 తందుగితంమధ్యస్తత్యేహంకూఘనంద్రమాత్తాలాకాలక్రియామానం
 లయస్వామ్యమథాస్త్రీయాం । తాంపవంశంపటహంకూఘంలాస్యంస్వత్యంప
 నతానంతోద్యత్రీకంస్వత్రీతవాద్యంవాద్యమిదంద్రయం । భ్రీకుంసశ్చ
 భ్రీకుంసశ్చభూకుంసశ్చేనతకాః । స్త్రీవపధాకప్రరుషోనాన్యాకౌ
 గణకాజుకాభగీపతిరావత్త్రీధావోపిద్వానకావరం । జనరీయవ
 రాజస్తురమారోధస్త్రాదారకారాజాభక్తాగణోదవస్త్యుతాభత్యకదా
 రికాదపిక్వలాభిషేకాయామితరాసునుభటిని ॥ అబ్రహ్మణ్యమవధ్యో
 త్తాకజ్జస్వానిస్తురాప్రియః । అంచామతాథదాలానిశ్చవ్యసూతా
 త్యస్తుమారిషః । అత్రికాభగినీజ్యేష్ఠానిష్ఠానిర్వహణేనమేహంజేహంజేహ
 లావశ్యనేచాంచేటింసఖంప్రతి ॥ అంగహారోంగవిదైపోవ్యంజకాభిన
 యానమానిర్వృతేత్వంగసత్యాభ్యాంజ్యేత్రిష్యాంగిరవాన్వికే॥౧౦౯॥
 శ్యంగారేపితకరుకాద్యుతహస్యధయానకాఃభీభత్సరాదైచరహిఃశ్యంగా
 కనుచిరుజలః । కత్వాహవధానివికారగుణ్యంకరుకాఘృణా । కృపాద

యాశుకం చాస్యాదనుక్రమేనోపగ్రహానః || హసో హస్యం చ భీభత్సం చిన్మ
తం త్రిప్విదం ద్వయం | విస్తయోద్భుతమాశ్చ్యవ్యం చిత్రమవ్యభిరవం | దా
రుణం భీషణం భీష్మం ఘోరం భీమం భయానకం | భయంకరం ప్రతిభయంకౌ
ద్రం తూగ్రమమౌత్రిమ || చతుర్థదరత్రాసాభితిభీకసాన్యసంభయం |
వికారోమానసోభావోనుభావోభావబాధకః | గర్వోభిమానోహంకారో
మానశ్చిత్తసమున్నతిః | అనాదరః పరిభవః పరిభావస్తిరహియా || తీడావ
నూననావజ్ఞావహేళనమసూక్షణం | మందాతుంప్రీస్త్రీహావీచాల
జ్ఞాసావత్రపాన్యతః || ౧౦౬ || త్వాంతిస్తీతిత్వాభిధ్యాతువనస్సవిషయైస్సహా |
అత్వాంతిరిహ్యేనూయాతుదోషోపాగుణైస్సపి || వైరంవిరోధోవిద్వ
షోమన్యశోకాతుశుక్ స్త్రీయాం | పశ్చాత్తాపసూతాపశ్చవిప్రతీసారఇ
త్యపి || కోపకోధామర్షరోషప్రతిఘాతుర్ముఖాస్త్రీయాం | శుచాతుచ
రితేశీలమున్నాదశ్చిత్తవిభ్రమః || పీమానామ్రయతాహదకంప్రేమస్నే
హాభదోహదం | ఇచ్ఛాకాంతాస్సహేహాత్మహ్వంఛాలిఛ్ఛామనోర
థః | కామోభిలాషస్తపఃశ్చసమహాకలాలసాద్వయోఽడుపాధీనాకథశ్చ
చేతాపుంస్యాధిర్వాససీవ్యధా || ౧౦౭ || స్యాచ్చింతాస్సతిరాధ్యానము
తకంతోతకలికేసమే | ఉత్సాహాన్యవసాయస్యాత్సవీర్యమతిశక్తిభా
క || కవటోస్త్రీవ్యాజదంభోపభయశ్చర్మకైకవే | కుస్మినికకృతిశ్చార్యం
వసినూదోనవధానతా || కౌతూహలంకౌతుకంచకుతుకంచకుతూహలం |
స్త్రీణాంవిలాసవిహ్వలభిప్రమాలలితంతథా || హేలావీలేత్యమీహవాః
క్రియాశ్చగారభావవాః | ద్రవకేళివరిహవాఃక్రీడావీలాచనమకచ ||
వ్యాజోపదేశోలత్యంచక్రీడాభేలాచకుద్దనం | ఘర్షోనిదాఘస్నేహదస్యా
త్పశ్యయోఽప్తచేష్టతా || అవహిత్థాకారగుప్తసమాసంవేగసంభ్రమా |
స్యాదాచుఛ్చరితకంహససోస్థాప్రసస్సమనాక్తితం || మధ్యమంస్యాద్విహ
సితంరోమాంచోరోమహర్షణం | క్రందితంరుదితంక్రుద్వంబృంభస్తుతిషు
బృంభణం || విప్రలంభోవిసంవాదోరింఖణంస్థలనంసమే | స్యాన్మింద్రాశ
యసంస్వావస్సప్నస్సంభేతఇత్యపి || తంద్రీప్రమీలాభుకుటిర్బుక్కుటి
ర్బుక్కుటిస్త్రీయాం | అద్భుష్టస్యాదసామ్యేక్లేసంసిద్ధిప్రకృతీసమే || స్వ
రూపంచస్వభావశ్చనిగతాచ్ఛాధవేవధుః | కంపోకతృణఉద్ధపోమహాఉ
ద్ధవఉత్సవః || ఇతిసాన్యవర్గః || అదోఘవనపాతాళబలి
సద్గరసాతలం | నాగలాకొఢకుహరంసుషిరంవివరంవిభ్రంభిభిర్నిర్వృధ
గంధోకంధంధ్రంశ్వభ్రంభంపాసుషిః | గ్రతావకాఘవిశ్వభ్రంభంభ్ర

సుషిరంత్రిః || అంధకారోన్మీయమాంధ్యాంతంతమిన్రంతిమిరంతమః ||
ధ్యాంతేగాథేధతమనంక్షేతవతమపంతమః || జిత్తిపాతాళవర్గః *
విష్వక్సంతమనంసాగాఃకాద్రవేయాస్తదీప్యః || శేషేనంతోవాసుశిస్తుస
ర్పరాజోధగోనసః || తిలపస్యాతజగతేతయ్యైహసభిత్సభా || అలగర్దో
జలవ్యాళస్సహాధాజిలడుండుభా || మాలధానమాతులాహిర్నిర్మకైము
క్షకండుకః || సర్పవృదాకుఃజగోభుజంగోహిర్భుజంగమః || ఆశీవిమో
విషధరశ్చక్రేవ్యాళస్సరీసృపః || కుండలీగూఢపాచ్ఛక్కుశ్చ | వాఃకాకోదరః
ఘణే || ధర్మకరోదీఘఃప్రమోదందమాకొవితేశయః || ఉరగఃవన్నగోభోగిజి
హ్వాగఃవననాశనః || లేలహవాద్విస్సహవాగ్భాఃకుంభీనసోహరిః || త్రిష్యాహే
యంవిపాస్థ్యాస్సటాయాలతుఫడాద్వయాః || సమాకంచుకనిమోకాకా
క్ష్యేతస్సుగరళంవిష || పుంసిక్లితచకాకోలకాలకూటపాలాహలాః || సారా
ప్తికశ్చక్లికయోబ్రహ్మపుత్రఃపదీపనః || ౨౩ || దారదోవత్సనాభశ్చవి
షభేదాఅమీనవ | విషవైద్యాణాంగలికొవ్యాళగాహ్యహితుండిః ||
జిత్తిలిథోగివగః || స్యాన్నారకస్తునరకొనిరయోమగః || త్రియాం త
ద్భదాస్తపపావీచిమహారోరవరారవాః || సంఘాతఃకాలసూత్రంచెల్లాగ్ని
ద్యాస్తత్వాస్తునారకాః || పేతావైతరణీసింధుస్యాదలక్ష్మీస్తుసీర్వతః ||
విష్టిరావాఃకారహాతుయాతనాప్రవేదనాపీడాబాధావ్యధాదుఃఖమా
మనస్యఃప్రసూతిజం || స్యాత్రు-ప్రంక్యశ్రమాభిలంక్రమ్యేహంభేద్యగామి
యత్ || జిత్తినిరకవర్గః || సముద్రోన్ధిరకూపారఃపారావారసరీప్రతి || ఉ
దన్యానుదధిస్సింధుస్సరస్వాకసాగరోద్భవః || రత్నాకరోజలనిధిర్యాదఃప
తిరహంపతః || తస్యప్రభేదాఃక్షీరోదోలవచోదస్తథావరేః || ఆపఃస్త్రీభూ
మివాస్వానినలిలంకమలంజలం || పయఃకిలాంనుమృతంజీవనంభువనంప
సంకబంధముదకంపాథఃపుష్ప-రంసర్వతోముఖం || అంభోణాస్తోయపా
నీయనీరక్షీరాంబుజంబరం || (కృషీటంకాండమస్త్రీ) స్యాజ్జీవనీయంకుశంవి
షం || (పేకుప్రప్సంఘనగసంతి) మద్యేఆప్యమమ్మయం || భంగస్తరంగఢాన్వి
యాస్త్రి || విచిత్రోత్సాహమహత్సూక్ష్మోలకల్లోలౌహ్యాదావతోకంభ
సాంభామః || వృషంతిచిందువృషతాః || పుమాంసోవిప్రశఃస్త్రీయః || శక్రా
ణిపుటభద్రాస్సృగ్భిః || సుకశ్యజలనిర్గమాః || కూలధరోధశ్శతీరంబప్రతీరంబ
తటంత్రిః || పారావారపరాత్వాచీతరేపాత్రంతదస్త్రంద్విదీప్తియా
మంతరీమయదంతర్వామిమస్తటం || తోయాత్థితంతత్సవిషం || సైకతంసికతా
మానుం || నిదగిరసుజంబాజిషం || స్త్రీకాదగర్జమా || జలాభ్యాసాఃపరి

హృదయమునకానువిదారకాః | హృదయంబులెరింగునాతాశ్చేష్టి | యింకా
 పురణే ప్రతిః | ఉడుపంతుష్టవఃకోలః | స్రోతొంబుసరణంస్వతః | ఆతర పురణా
 స్యాద్ధ్యోగేకాహంబువాహినీ | సాంయత్రికః పోతవణిక్కుర్ణ ధారస్తువా
 వికః | నియామకాః పాతవాహః కూపకోగుణవృక్షకః | నాకాదండః జైపణే
 స్యాదదిత్రంకేనిపాతకః | అభిప్రీతి | కాష్టకుద్దాలస్సేకపాత్రంతుసేవనం |
 యానపాత్రంతుపాతాభిభవేత్రిషుసముద్రియం | క్షీణేభానావసానావోరే
 తీతనాకేతిసుత్రిషు | త్రిష్యాగాధాత్వ | సన్నోచ్ఛాః కలుషోనచ్చఆవిలః | ని
 మ్నంగభీరంగంభీరముత్రానంతద్వివర్యయే - అగాధమతలస్పర్శైవతే
 దాశ్చర్యవరో | అనాయః ప్రంసిజాలంస్యాచ్ఛణసూత్రంపవిత్రకం | మత్స్య
 ధానీకువేణేస్యాగ్ధడిశంమత్స్యబంధనం || వృధురోమాయుషోమత్స్యమి
 నోవైసారిణాండజః | విసారశ్శకులీచాథగండకశ్శకులార్భకః || ౧౫౨ || సహ
 ప్రదంష్ట్రః పాతీనడలూపీతికుకస్సహం | సలమినశ్చిలిచిమః ప్రోష్ఠీతుశ్చరీ
 ద్వయోః || ౧౫౩ || త్సూద్రాండమత్స్యసంఘాతః పోహాధానమథోర్భ
 షాః | రోహితౌ మద్దురశ్శాలోరాజీవశ్శకుల స్తిమిః || తిమింగిలావయశ్శాశ
 యోదాంసీ బలబంతవః | తశ్చేదాశ్చింశుమారోద్ర | శంకవోమకరాద
 యః || ౧౫౪ || స్యాత్కుశిరః కగుటకః కూమేకమతకచ్చపా | గామీ
 వరాహూనక్రస్తుకుంభీరోధమహీలతా || ౧౫౫ || గండూపజకించులకొ
 నిహంకాగోధికాసమే | రక్తిపాతుజలూకాయా స్తి | యాంఘ్రిమ్నిజలౌ
 కసః || ౧౫౬ || ముక్తాస్ఫోటః స్తి | యాంశుక్తిః శంఖస్యాతకంబురద్రి |
 యాం | త్సూద్ర శంఖాశ్శంఖసఖాశ్శంబుకాజలశుక్తయః || ౧౫౭ || భేకేమణ్ణా
 కవహాః ధూశ్శాలారప్లవదర్దురాః | శిలీగండూపదీభేకీవహా భీష్టకమతేధు
 లిః || ౧౫౮ || మద్దురస్యప్రియాశ్శ్చంగీదునాకామాద్గ్నికోశికా | జలాశయో
 జలాధారస్త్రాగాధజలేహ్రదః || ౧౫౯ || ఆహంవస్తునిపానంస్యాదుప
 కూహః | లాశయే | పుంస్యేవాంధుః ప్రసాహపడదపానస్తుప్రంసివా || సేమి
 స్తీ | కాస్యపీనాహూముఖబంధనమస్యయత్ | పుష్కరిణ్యాంతుభాతం
 స్యాదభాతం దేవభాతకం | పద్మాకరస్తటాకోస్తీ | కాసారస్సరసీపరక | వేళం
 తః పల్వలం చూల్పసరోవాపీతు దీర్ఘికా | ఖేయంతు పరిభాధారస్త్యంభ
 సాంయత్త్రధారయః | స్యాదాల వాలమావాలమవాపోధనదీసరిత్ | తరం
 గిణేవైచరితేతిస్మిన్ప్రదీధునీ | స్రోతస్విసీద్వివతీప్రవంతీనిమ్నగా
 పగా || ౧౬౦ || గంగావిష్ణుపదీబహ్నుతనయాసుకనిమ్నగా | భాగీరథీ త్రివక్త
 గాత్రి స్రోతాభిష్టసూరపి || ౧౬౧ || శాశిందీసూర్యసతయాయమునాశమ

నస్వసా । రేవాతునమదాసోమోద్భవామేఖలకస్యకా ॥ ౧౬౨ ॥ కరతో
య్యసదానీరాదాచుదానైశవాహనీ । శదద్రుస్తుశితద్రుస్సాద్విహితా
తువిపాట్ స్త్రియాం ॥ ౧౬౩ ॥ శోణోహిరణ్యవాహస్సాస్యతుల్యాల్యల్పా
కృత్రిమాసరిత్ । శరావతీవేత్తవతీ చంద్రభాగాసరస్వతీ ॥ ౧౬౪ ॥ కా
పేరీసరితోన్యాశ్శసంభేదస్సింధుసంగమః । ద్వయోఃశ్రుతాశీవయసః పద
వ్యాంత్రిష్కతూత్తరా । దేవికాయాంసరయ్యాంచభవేదావికసారవా ॥ సా
గంధికంతుకల్పారం హల్లకం రక్తసంధ్యకం ॥ స్యాదుత్పలం కువలయమథ
నీలాంబజస్తచ । ఇందీవరంచనీలేస్త్రికా సీలేకుముదకైరవే ॥ శాలూకమేషాం
కందస్సాద్వారివణీకతుకుంభికా । జలనీలీతుశైవాలశైవలేథకుముద్వతీ ॥
కుముదిన్యాంసశిన్యాంతుబినీపద్మినీమఖం । వాపుంసిపద్మం సశినమరవిం
దంమహోత్పలం ॥ సహస్రపత్రం కమలం శతపత్రం కుశేశయం । పంకేరు
హంతామగసంసారసంసరసీరుహం ॥ బిసప్రసూనరాజీవపుష్కరాంభోరు
హణిచాపుండరీకం సితాంభోజమథరక్తసరోరుహం ॥ రక్తోత్పలం కోకనదం
సశ్లోనాశమథా స్త్రియాం । మృణాళం బిసమన్జూదికదం బేషండమస్త్రి
యాం ॥ ౧౬౫ ॥ కరహఃఃశిఫాకంచకింజల్కః కేసరో స్త్రియాం । సంవత్స
కానవదళం బీజశోకోవరాటకః ॥ ౧౬౬

❖ ఇతివారివగః :- ❖

ఉత్తాస్థర్వోమదిక్కూలధీవాక్పల్వాదినాన్యకం । పాతాశభోగినరకవారి
వైషాంచసంగతం ॥ ౧౬౭ ॥ ఇత్యమరిసింహకృతానామలింగానుశాసనే ।
స్వగాదికాండప్రథమస్సాంగవివసమధికతః ॥ ౧౬౮ ॥ ౧౬౯

ప్రథమకాండస్సంపూర్ణమాసీత్

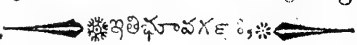

నామలింగానుశాసనేద్వితీయకాండప్రారంభః -

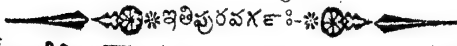

వగాఃపృథ్వీపురయ్యైభృద్వనాపథిమృగాదిభిః | నృబ్రహ్మత్రవి
ట్యుచ్చైస్త్రిసాం గోపాం కైరిహూదితాః || ౧ || భూర్భుమిరచలానంతార
సావిశ్వంభరాస్థిరాధరాధరి శ్రీధరణిః త్తోణిర్జ్యోకాశ్యవీషీతిః || నృవంస
హంవసుమతీవసుభోద్వవసుంధరా | గోత్రాకుఃపృథివిపృథ్వీత్వైః పరిర్థేదిన్
మహిః || మృత్పృత్తికాప్రశస్తాతుమృతాన్మృతాన్మృతాన్మృతాన్మృతాన్మృతాన్మృతాన్
ర్యసస్యాధ్యాస్యాదూషః తౌరమృత్తికా || ఊషవానూషరోద్వావప్యన్యలిం
గాస్థలంస్థలీనమానౌమరుధన్వానౌద్వేఖిలాప్రహతేనమే || త్రిష్యథోజగతి
లోకోవిష్టపంభువనన్జగత్ | లోకాయంభారతంవర్షంశరావత్యాస్తుయోవ
ధేః || దేశః ప్రాగ్ద్వీణః ప్రాచ్యః ఉదీచ్యః పశ్చిమోత్తరః | ప్రత్యంతోష్ఠేచ్ఛదేశ
స్యాన్మధ్యదేశస్తుమధ్యమః || ఆర్యావర్తః పుణ్యభూమిర్మన్యంవింధ్యహిమా
గయోః | నీవృజ్జనపదౌదేశవిషయాతూపవర్తనం || త్రిష్యాగోష్ఠాన్నడప్రా
ప్తేనద్యాన్నద్వలగత్యపి | కుముద్వాక్ కుముదప్రాయేవేతస్యాన్బహువేత
సే || శాద్వలశ్శాసహరితేనజంబాలేతుపంకిలః | బలప్రాయమనూపంస్యా
త్పుంసికచ్ఛస్త్రధావిధః || ౧౦ || స్త్రీశర్మరాశకైరిలశ్శాగ్నిరశ్వకారావతి |
దేశవివాదిమూపేవమున్నయాస్సికలావతి || ౧౧ || దేశోనద్యంబువృష్ట్యంబు
సంపన్నవీహిపాలితః | స్యాన్నదీమాత్యకోదేవమాత్యకశ్చయథాక్రమం |
సురాజ్ఞిదేశేరాజన్వాక్స్యాత్తతోన్యత్రరాజవాక్ | గోష్ఠం గోష్ఠానకంత
త్తుగౌష్ఠీసంభూతపూర్వకం | వశ్యంతభూః పరిసరస్సేతురాలౌ స్త్రీయాంఘ్ర
మాన్ | వామలూయశ్చనాకుశ్చవత్త్రికంపున్నపుంసకం | అయంసంవత్సరామా
గాఽధ్వపంథాసః పదవీస్యతి | సరణిః పద్ధతిః పద్యావతః క్యేరపదీతిచ || అ
తిపంథాస్సుపంథాశ్చసత్పథశ్చాచిత్తేన్యని | వ్యసోవిదురథోవివివథః కద
ధ్వాకాపథస్సమాః || అపంథాన్ద్రవపథంతుల్యేశ్యం గాటకచతుష్పథే | పాం
తరందూరశూన్యోధ్వాకాంతారంవత్సదుర్గమం | గన్యతః స్త్రీక్రో
శయుగంసల్వకిమగ్రచతుశ్శతం | ఘంటాపథస్సంసరణంతోష్ఠసోపనిషత్
రం || (ద్యావాపృథివ్యారోదస్యాద్యావాభూమివరోదసీ || నివిఃపృథివ్యా
గుంజాతురుమాస్యాలివతాకరః) ||

పూః స్త్రీపురినగర్యోవాపత్తనంపుటభేదనం | స్థానియంనిగోమోన్యో
త్తయన్మూలనగరాత్పురం || తచ్చాఖ్యానగ్రంవేశోవేశ్యాజననమాశ్రయః ||

ఆవణిస్తునిషద్యాయాంవిపణిఃపణ్యవీధికా॥ ౨౦ ॥ రథ్యాప్రతాభిర్జిభా
 స్యాచ్చయోవప్రమస్త్రీయాం॥ ప్రాకారోవరణస్థాలఃప్రాచీనంప్రాగ్
 తతోపృథ్విః॥భిత్తిఃస్త్రీకుడ్యమేదూకంతదంతస్యైస్త్రీకసం॥గృహగృహ
 దవసితవెత్తనద్వనికేతనం॥నిశాంతవస్త్యసదనభవనాగారమందిరం॥గృ
 హాఃపుంసచభూమ్నోవనికాయ్యనిలయాలయాః॥వాసఃకూటోద్వయో
 శ్శాలస్సభాగంజవనంత్యదం॥చతుశ్శాలంమునీనాంతుపర్ణశాలోటజోస్త్రీ
 యాం॥చైత్యమాయతనంతుల్యేనాజిశాలాతుమందురా॥ఆవేశనంశిల్పిశా
 లాప్రపాపానీయశాలికా॥వరశ్చతాగ్రిదినిలయోగంజాతుమదిరాగృహం
 గర్భాగారంవానగృహమర్చిష్టంసూతికాగృహం॥వాతాయనంగవాక్ష
 సన్యస్తండపోస్త్రీజనాశ్రయః॥హర్ష్యాదిధానినాంవాసఃప్రాసాదో
 దేవభూభుజాం॥సాధాస్త్రీరాజనదనమువకార్యోపకారికాన్వస్తీకస్సర్వ
 తోభద్రోనంద్యావతాదయోపిచ॥పిచ్చందకఃప్రభేదాహిభవంతీశ్వరస
 ద్భూనాంస్త్రీగారంభూభుజామంతఃపురంస్యాదవరోధనం॥శుద్ధాంత
 శ్చవరోధశ్చస్యాదట్టఃక్షౌమమస్త్రీయాం॥ప్రఘోణప్రఘోణిందాబహి
 ద్వారప్రకోష్ఠకే॥౩౦॥గృహవగ్రహణీదేహాల్యంగణంచత్వరాజితేఅ
 ధస్తాద్దారుణిశిలానాసాదారూపరిస్థితం॥ప్రచ్ఛన్నమంతద్వారంస్యాత్ప
 త్నద్వారంతుపక్షకః॥శలీకసీవేపక్షలప్రాంతేధపక్షలంఛదిః॥గోపాససీ
 తువలభీచ్ఛాదనేవక్రదారుణికపాతపాలికాయాంతవిటంకంపున్నపుంస
 కం॥స్త్రీద్వాద్వారంప్రతీహరస్యాద్విత్తదిస్తువెదికా॥తారణోస్త్రీ
 బహిద్వారంపురద్వారంతుగోపురం॥కూటంపూద్వారయిద్ధస్తీనఖస్త
 స్తీన్నథత్రీమకవాటమరరంతుల్లేతద్విష్టంభేగళంసనా॥ఆరోహణం
 స్యాత్సోపానంనిశేణిస్త్యధిరోహణీ॥సంమాజనీశోధనీస్యాత్సంకరో
 వకరస్తయా॥క్షైమముఖంనిస్సరణంసన్నివేశోనికషణం॥సమాసంవసథ
 గ్రామావెత్తభూర్వాస్తురస్త్రీయాం॥గ్రామాంతముపశేల్యంస్యాత్సీ
 మసీమస్త్రీయాముభేఘావఅభీరవస్త్రిస్యాత్పక్షాణశ్శబరాలయః॥౩౧॥

మహీధ్రీశిఖరిత్కృద్వహార్యధరవర్వతాః॥అద్రిగోత్రగిద్రిగ్రా
 వాచలశైలిశిలోచ్చయః॥లూకాలూకశ్చక్రవాళస్త్రీకూటస్త్రీకకుత్సమా
 అస్త్రస్తుచరమత్కృద్భద్రదయఃపూర్వపర్వతః॥౪౦॥హిమవాన్నిషధోవిం
 ధ్యోమాల్యవాపారియాత్రకః॥గంధమాదనమన్యేచహేమకూటాద
 యోనగాః॥పాషాణస్రస్రగ్రావోవలశ్చనశ్శిలాద్భవతీ॥కూటోస్త్రీ

శిఖరీక్ష్యం గంప్రపాతస్తుతటోభ్యగుః॥ కటకో స్త్రీనితంబాద్రైః స్మృతీః ప్రథ
 సాస్మర స్త్రీయా॥ ఉత్సప్రసవణం వారిప్రవాహానిర్ముఖో యురః॥ దరి
 తుకందరోవా స్త్రీదేవభాతబితగుహా॥ గహ్వరంగం డైలాస్తుచ్యుతాస్థూ
 లోషలాగి రైః॥ ఖనిః స్త్రీయామాకరస్యాత్పదాః ప్రత్యంతవర్షతాః॥ ఉవ
 త్యకాద్రైరాసన్నాఘామియార్థవధిత్యకా॥ ధాతుర్నసశ్శిలాద్యద్రైః
 రికంతువిశేషతః॥ నికుంజకుంజోవాక్లి బేలతాదివిహితోదరైః॥ ఇతి శైలవర్గః॥
 అటవ్యరణ్యం వివీనంగహనంకాసనంవనం॥ మహారణ్యమరణ్యోనీకృహారా
 మస్తునిఘటః॥ ఆరామస్యాదువవనంకృత్రిమంవనమేవతత్॥ అమాత్యగ
 ణికాగేహోపవనేవృక్షవాటికా॥ పుమానాక్రీడఉద్యానంరాజ్ఞస్సాధార
 ణంవనం॥ స్వాదైతదైవప్రమదావనమంతఃపురోచితం॥ వీధ్యాశిరావలిః ప
 జ్జీః శ్రీణీరేఖాస్తురాజయః॥ వన్యావనసమూహేస్యాదంకురోభినవాద్భి
 ది॥ వృక్షోమహీరుహశ్శాఖీవిటపీపాదపస్తరుః॥ అనోకహంకుటస్సాలః పలా
 శీదుర్దుమాగమాః॥ వానస్పత్యః ఫలైః పుష్పైస్తైరపుష్పైద్వనస్పతిః॥ ఓషధ్యః
 ఫలపాకాంతాస్సాగ్రదవంధ్యః ఫలగ్రహిః॥ వంధ్యోఫలంవకేచఫలవాన్
 లినః ఫలి॥ ప్రపుష్కోత్పల్లసంపుల్లవ్యాకొచవికచస్ఫటాః॥ పుల్లశ్చైతెకేచసితే
 స్యురవంధ్యాదయస్త్రీషు॥ స్థాణురస్త్రీధ్రువశంకుర్నస్యకాఖాశిః॥ ఘ
 షః॥ అప్రకాండేస్తంబగుల్మేవల్లితువ్రతల్లతా॥ లతానృతాననీవిరుద్ధుత్తిస్య
 లపిత్యపి॥ సగాద్యారోహఉచ్చాయఉత్సేధశ్చిచ్చియశ్చసః॥ అస్త్రీప్రకా
 ణస్తంధస్సాగ్రన్మలాచ్ఛాఖావధేస్తరోః॥ సమేశాఖాలత్సేధశ్చాఖాశాలేశి
 షాజటాశాఖాశిఫావరోహస్సాగ్రన్మలాచ్ఛాగ్రజతాలతా॥ శిరోగ్రంశిఖ
 రంవానామూలంబుధోఽఘ్నినామకః॥ సారోమజ్జాసమాత్వక్త్రీనివల్లీంవ
 లగ్రలమస్త్రీయాం॥ కాత్తందార్వింధనంత్వేధఇథమేధస్సమితస్త్రీయాం
 నిఘటహంకొటరంవానావల్లరీమంజరీస్త్రీయా॥ పత్రంపలాశంఫదనంద
 భంపణంఫదఃపుమాన్॥ పల్లవోస్త్రీకిసలయంవిస్తారోవిటపోస్త్రీయాం॥
 వృక్షాదీనాంఫలంసస్యంవృంతంప్రసవబంధనం॥ ఆమేఫలశేలాటస్సాగ్రచుభ
 ష్టేవాసముభేత్రిషు॥ ౬౧॥ తౌరకొజాలకంక్లీబేకలికాకొరకొస్త్రీయాం॥
 స్యాద్గుచ్ఛకస్తుప్రబకంకుట్టలోముకుళోస్త్రీయాం॥ స్త్రీయస్సమనఃపు
 ష్పంప్రసూనంకృశుమంసుమం॥ మకరందఃపుష్పరసః పరాగస్సమనోరజః॥
 ద్విహీనంప్రసవనర్యంహారితక్యాదయః స్త్రీయాం॥ అశ్వత్థదైవస్తాపీదై
 యగ్రైః ధైరిగ్రంథంఫలైః॥ బాహూతంచఫలజంబావజంబూస్త్రీజంబుజాంజీవం
 పుష్పేజాతిప్రభృతయస్సవ్విలింగామిహయః ఫలైః॥ విదార్యోద్యాస్తుమూ

తెప్పిచ్చి పేపిపాటలా! బోధిదు మళ్ళలదళంపిప్పలకుంజరాన సం॥ పైశ్చ
 ధోకపిత్తెస్యర్థధితగా! పిమన్తథాః! తస్మిన్దధిఫలఃపుష్పఫలదంతశతావపి॥
 ఉదుంబరేజంతుఫలోయజ్ఞాంగోహేమదుగ్ధకః । కొవిదారేచమరికకుడ్డా
 లోయుగవత్రకః॥ సప్తపణికవిశాలత్వక్చారదోవిషమచ్చదః! ఆరగ్వధరా
 జవృక్షమ్యాకచతురంగులూ॥ ఆరెవతవ్యాధిఘాతకృతమాలసువణకాః!
 స్యుజకంబీరెదంతశతజంభజభీరజంభలాః॥ వరుణేవరణస్సేతుస్సిక్తశాకఃకు
 మారకః! పున్నాగెళురుషస్తుంగః కేసరోదెవవల్లభః॥ ౭౧॥ పారిభద్రేనింబ
 తరుమణందారఃపారిజాతకః! తినిశేన్యందనోనేమిరథదుగ్ధరతిముక్తకః॥ వం
 జులశ్చిత్రకృచ్చాథద్యోపీతనకపీతనా! ఆమ్రతకేమధూకెతుగుడపుష్పమ
 ధుద్రుమా॥ వానస్రస్థమధుష్టీవాజలజేత్రమధూలకః! పీలొగుడఫలస్సంసీ
 తస్మిన్సుగిరిసంధవే॥ ఆటోటకుదరాతౌద్యావంకౌతెతునికొచకః! పలాశే
 కింశుకఃవర్ణోవాతపోరోధవేతసే ॥ రథాధ్రీపుష్పవిదులశీతవానీవంజు
 లూ! ద్యౌపరివ్యాధవిమలౌనాద్యూచాంబువెతసే॥ ౭౨॥ శోభాంజనేశ్చి
 త్త్యగంధకాపీబమోచకాః! రక్తసౌమధుశ్చిక్రస్యాదరిప్తఃఫేనిలస్సమా
 ౭౩॥ బిల్వశాండిల్యైల్యాషేమాల్వారశ్రేణలావపి! ప్లత్యజటివర్కటిస్యా
 న్నన్యగ్రోధోబహుపాద్యటః॥ ౭౪॥ గాలవశ్శ్యాబరోలాధస్తిరీటస్తిల్వమా
 ర్జ్జనా! ఆమ్రశ్చూతోరసాలోసాపహకారోతిసార్థభః॥ ౭౫॥ కుంభోలూ
 ఖలకేక్లేబేకాశిరోగుగ్ధులుపురః! శేలుఃశ్లేష్మాతకశ్శీతఉద్దాలాబహువార
 కః॥ ౭౬॥ రాజాదసంప్రియాలశ్వసన్నకద్రుధకనుఃపటః! గంభారీసర్వతోభ
 ద్రాకాస్త్రీరీమధుపణికా॥ ౭౭॥ శ్రీపణికద్రవణ్ణిచకాత్తర్యశ్చాప్యథ
 ద్యయోః! కరగంధూబదరీకౌలీఘాంటాకుపలస్సేనితే॥ ౭౮॥ సౌవిరంబ
 దరంకొలమథస్యత్వాద్విదుకంటకః! వికంకతస్సుగ్ధివాప్యటోగ్ధిలావ్యా
 మ్రపాదపి॥ ౭౯॥ ఐరావతోనాగరంగోనాద్యూఘామిజంబుకా! తిందుకః
 సుధర్మకఃకాలసగంధశ్శశితిసారకే॥ ౮౦॥ కాకేందుకేకులకఃకాకపిలుకఃకా
 క్షతిందుకే! గొలీధోరూటలాఘంటాపాటలిర్చక్షుముషకౌ॥ ౮౧॥ తిల
 కఃకుసరకఃశ్రీమాన్సహాపిచులయాబుకౌ! శ్రీపణికాకుముదికాకుంభీకే
 డ్యకట్ఫలౌ॥ ౮౨॥ క్రముకఃపట్టికాఖ్యస్యాత్పట్టిలాటౌప్రసాదనః! తూద
 స్తుయాపకృముకౌబ్రహ్మణ్యోబ్రహ్మదారుష॥ ౮౩॥ తూలంచనీపప్రియ
 కకదంతాస్తుహలిప్రియే! వీరవృక్షోరుష్కరోగ్నిముఖీభల్లాతకీత్రిమ॥ ౮౪॥
 గర్దభాదేకందరాలకపీతనసుషాన్సకాః! ప్లత్యశ్చతింతిడిచీంచాల్లికాథోపీ
 తసాలకే॥ శర్వకాసనబంధూకచ్చష్టప్రియకజీవకా! సాలేతుసజాతాష్టాకా

శ్వేతాకాశస్సస్యసంవరః॥౯౦॥ నదీసంజోఽపీతరురిం ద్రదుఃకకుభారునః।
 రాజాదనఫలాధ్యక్షేఽపీకాయామథద్వయోః॥ ఇంగుడితాపసతరుర్భృజ్జ
 చర్మిమృదుత్వచాపిచ్ఛిలాపూరణేమోచాచిరాయశ్శాల్మలిద్వయోః॥పి
 చ్చాతుశాల్మలివేష్టేరోచనఃకూటశాల్మలి॥ చిరిచిల్వోన క్తమాలఃకరజశ్చక
 రంజకే॥ప్రక్షీర్యఃపూతికరజఃపూతికఃకలికారకఃకరంజభేదాష్టద్యంత్రోమక
 ట్యంగారవల్లరీ॥ రోహిరోహితకఃస్థిహశత్పైర్దాడిమపుష్పకః॥నాయత్రీచా
 లతనయఃఖదిరోదంతధావనః॥ అరిషేదోకృష్ణదిరేకదరఃఖదిరేసితె।సోమవ
 లూకప్యథవ్యాపూపుచ్ఛగంధర్వహస్తకౌ॥ఏరండుడురుబూకశ్చరుచకశ్చిత్ర
 కశ్చనః।చంచుఃపంచాంగులోమండవధామశ్చనృపంబకాః॥అల్పశమిక
 మీరస్సాస్యోచ్ఛమీన క్తుఫలాశివాపిండితకోమరువకఃశ్వనసకరహాటకః॥ శల్య
 శ్చమదనేచక్రపాదవఃపారిభద్రకః। భద్రదారుదుకిలిమంపీతదారుచదా
 రుచ॥పూతికాష్టంచన ప్రస్యరైవదారుణ్యభవ్యయోః।పాటలిఃపాటలామో
 ఘాచస్తాలిభలేరుహః॥౧౦౦॥కృష్ణవృంతాకుబేరాక్షీశ్యామాతుమహిల్లా
 హ్వయా।లతాగోవందినీగుందాప్రియంగుఃఫలినిఫలి॥విష్యక్తేనాగండుఫ
 లికారంభాప్రియకశ్చసా।మంధూకవర్ణవతోణానటకట్యంగడుండు
 కాః॥శ్యోనాకశుకనాసర్వదీర్ఘవృంతకుటన్నటాః।శోణకశ్చాపరశోతివృథలా
 త్వామలకీత్రిమ॥అమృతాచవయస్థాచత్రిలింగస్తువిభీతకః।అక్షుస్త్వపఃకర్షభ
 లోఘాతావాసకలిద్రుమః॥ అభయాత్వవృథావధాన్యవయస్థాపూతనా
 మృతా।హరితకీహైమవతిరేచకీశ్రేయసీశివా॥ పీతరుస్సరలఃపూతికాష్టం
 చాథద్రుమోత్పలః।కర్ణికారఃపరివ్యాధోలకుచోలికుచోడహుః।వనసఃకంట
 కఫలోనిచులోంబుజఇజ్జలః।కాకోమంబరికాఫల్లర్కలపూర్ణఘనైఫలా॥ అ
 రిష్టస్సర్వతోభద్రహింగునిర్యాసమాలకాః। పిచుమర్దశ్చనింబోభపిచ్ఛిలా
 రుశింశపా।కపిలాభస్త్వగర్భాసాశిరిషస్తుకపీతనః। భండిలోవృథచాంపేమ
 శ్చుబతికోహేమపుష్పకః। ఏతస్యకలికాగంధఫలీస్యాదభకేసరే।వకుళోవంజు
 శోశోకేసమాకరకదాడిమా॥౧౦౧॥ చాంపేయఃకేసరోనాగకేసరఃకాం
 చనాహ్వయః।జయాజయంతీతర్హారీనాదేయావైజయంతికా॥౧౦౨॥శ్రీవ
 ర్ణమగ్నిమంథస్సాన్యత్రాణికాగణికారికా।జయాభకుటజశ్చకోగ్రవత్సకోగి
 రిమల్లికా॥ ౧౦౩॥ ఏతస్యైవకలింగేంద్రయవభద్రయవంభలే।కృష్ణపా
 కఫలావిఘ్నసుషేణాఃకరమర్దకే॥ ౧౦౪॥ కాలసంభస్తమాలస్యాత్తా
 పింఛోవృథనిందుకః।సిందువారేంద్రసురసానిర్గుండిందాణికేత్యపి॥వేణీ
 గరాగరీదేవతాశోజీమూతఇత్యపి।అహస్త్రినితుభూరుండిత్పణశూన్యం

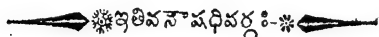
మల్లికా॥ ధూపదీపీతభీరుశ్చనైవాసోస్థితావనోద్భవా । శేషాలికాతనుసా
 నాసోగుణం డీసిలికాచసా ॥ సితాసా శ్వేతసురసాభూతవేశ్యభమాగధీ
 ణికాయాధికాంబస్తాసాపీతాహేమపుష్పికా ॥ అతిముక్తపుండ్రకస్సన్న్య
 ద్వాసంతీమాధవీలతా । సుమనామాలతీజాతిసప్తలాసవమాలికా॥ మా
 భ్యంకుండంరక్షకస్తుబంధూకోబంధుజీవకః । సహకుమారీతరణిరఘ్నానస్తు
 మహాసహకః॥ తత్రశోణేకురవకస్త్రపీతేకురంటకః । నీలీర్ఘింటీద్వయోర్భా
 ణాదానీచాతః గళశ్చనః॥ సైరేయకస్తుర్ఘింటీస్యాత్తస్త్రికురువకోరుణే
 పీతాకురంటకోర్ఘింటీతస్త్రికసహచరీద్వయోః ॥ ఉడుపుష్పంజపావజ్రపు
 ష్పంపుష్పంబిలస్యయత్ । ప్రతిహాసశతప్రాసచండాతహయమారకాః॥
 కరవీరకరీరేత్తుక్రగ్రగ్రంథిలాపుభౌ । ఉన్నతైశితవోధూతోఽధుస్తూరఃక
 నకాహ్వయః॥ మాతులోమదనశ్చాస్యఫలమాతులపుత్రకః । ఫలపూగోబి
 జత్తూరోరుచకోమాతులుంగకః ॥ సమీరణేమరువకఃప్రస్థపుష్పఫణిజకః ।
 బంధురోవ్యభవతాః సేకరింజకుటేరకో నీలైజకోత్రపారీతుచిత్రకో
 క్షమ్నీ సంజ్ఞజః । అర్కాహ్వవసుకాసోఽటగణరూపవీరీకాః॥ మందార
 శ్చిర్బుష్టైర్దైత్రశుక్లేలర్కప్రతాపసా । శివమల్లిపాశుపతవకాష్ఠీలోబకో
 వసుః॥ వందావృక్షాదనీమ్నకురుహజీవంతితత్కపి । వత్సాదనీభిన్నరుహక
 డూచీతంత్రికామృతాః॥ జీవంతికాసోమవల్లీశేల్యామధువజ్ఞకపి మూ
 ర్వాదనీమధురసామందరూతేజసిహా॥ మధూలికామధుశ్రేణీగోకణీ
 పీలువజ్ఞకపి పాతాంబస్తావిధకర్ణిస్తావనీశ్రేయసీరసా॥ ౧౩౦॥ ఎకాష్ఠీ
 లాపావజ్ఞలీప్రాచీనావసతిక్తకా । కటుఃకటుంభరాశోకారోహిణీకటు
 రోహిణీవత్సైవత్సైర్పృష్ఠభేదీవక్రాంగీశకులాదనీ అత్తగుప్తాజహావ్యం
 డాకండురాప్రాప్యషాయణీ॥ ఋశ్యప్రోక్తాశూకశింబిః॥ షికచూశ్చమ
 ర్గటిచిత్రోవచిత్రాన్యగోధీద్రవంతీశంబరీవృషా॥ ప్రత్యక్ష్పాణీసుతశ్రేణీర్గం
 డామూషకవజ్ఞకపి అపామార్గవైఖరికోధామార్గవమయూరకా॥ ప్ర
 త్యక్షుణీకేశవనీకేణిహీఖరమంజరీ హంజికాబాహ్మణీవద్మాభాగీబా
 హ్మణయష్టికా॥ అంగగవల్లీచాలయైశాకబబకరవందకాః । మంజిష్టాపిక
 సాజింగీసమంగాకాలమేషికా॥ మరడూకవణీభండీర్థాండీయోజనవ
 ల్యపి యాసోయవాసోదుస్పర్శోధన్వయాసంకునాశకః॥ రోదనీకచ్చరా
 సంతాసముజ్జ్వలితాదురాలభా॥ పృష్ఠివణీపృథక్పణీచిత్రవజ్ఞకం
 ఘ్రిపర్ణికాకోఽష్టవిన్నాసింహపుచ్చీకలశీధావనీగుహా । నిదిగిద్ధాస్పృశీ
 వాహ్నిః॥ బృహతీకంటకారికా॥ శ్రీహోదనీకులీత్సదా॥ దుస్పర్శారాష్ట్రీక

త్యజిస్తేనీకాలాన్తే తకికాగా మిథామధువర్ణికా || ౧౪౦ || కుంజస్థిస్థలితు
 త్తాదోగోహోలాచసీలిని | అవల్లజస్సోమరాజీసువల్లిసోమవల్లికా || కాలమే
 షీశృష్టఫలావాగుజీపూతిఫల్గవి | కృష్ణోపకుల్యావై దెహీ మాగధీవవలూక
 ణా || ఊషణ్ణాపిష్పలిశాండీకోలాభకరిషివ్పలి | కపివల్లికోలవల్లిశ్రేయసీవసి
 రఃపుమాన్ || చవ్యంతుచవికాకాకచించీగ్గుంజాతుకృష్ణలా | పలంకమాత్వి
 త్సుగంధాశ్వదంష్ట్రోస్వాదుకంటకః || గొకంటకోగోత్సురకోవనశృంగా
 టఇత్యపివిశ్వాపిషాప్రతివిషాతివిషోపవిషారుణా || శృంగీసుపూషధంచా
 ధక్షీరావీదుగ్ధీకేసమే | శతమూలీబహుసుతాభీరురిండివరివరే || ఋశ్యప్రా
 క్తాభీరుపతీసారాయణ్యశృతావరీ | అహేయరథపీతద్రుకాలేయకహరిద్ర
 వః || దార్శ్యవచంవచాదారుహరిదా | పజ్జన్వీత్యపివచోగ్రగంధాష్టద్రుం
 ధాగోలామీశతవర్ణికా || శుక్లామౌమవతీవైద్యమాత్మసింహశ్యాతువాశ
 కా | వృషోటరూషసింహస్యోవాశకోవాజిదంతకః || ఆస్థోటాగిరిస్థిస్థా
 ద్విష్టుక్రాంతాపరాజితా | ఇత్సుగంధాత్సుకాంధేత్సుకోకిలాక్షేత్సురత్సు
 రాః || ౧౪౧ || శాలేయస్సాన్యచీఢతశివాభతా | మధురికామిసిః | మిశ్రేయా
 ప్యథసింహుంహోవజ్రదుఃస్సుక్ష్మహీగుడాః || సమంతదుగ్ధాథోవల్లమ
 మోఘాచీత్రతండులా | తండులశ్చక్రీమిఘ్నశ్చవిడంపున్నపుంసకం || బ
 లావాట్యలకోఘంటారవాతుశణపుష్పికా | మృద్వీకాగోస్తసిదాగ్రితాస్వా
 దీమధురసేతివ || సర్వానుభూతిస్సరళాత్రిసుటాత్రివృతాత్రివృత్ | త్రిభం
 డీరెవశీశ్యామాపాలింద్యోతుసుషేణికా || కాలామసూరవిదళాధికం
 ద్రాకాలమేషికా | మధురంక్లేతకంయష్టిమధుకంమధుయష్టికా || విదారిక్షీర
 శుక్లేత్సుగంధాకోష్ఠీచయాశితా | అన్యక్షీరవిదారిస్యాప్తవశేవృత
 త్కంధికా || లాంకలీశారదీతోయపిప్పలిశకులాదనీ | ఖరాశ్వాకారవీధీ
 ప్యోమయాలోలోచమస్తకః || గోపీశ్యామాశారిబాస్యాచ్చందసోత్పలశ్రా
 బా | యోగ్యమృద్ధిస్థిథిలక్ష్యోవృద్ధైరప్యోహ్యయాభిమే || కదళీవారణబు
 సారంభామోఛాంశుమత్పలా | కాష్ఠీలాముగ్ధవర్ణీతుకాకముగ్ధాసహేత్యపి ||
 వారైకేహింగుళీసింహీభంటాకిదుష్ప్రధక్షిణే | నాకులీసురసానాగసు
 గంధాగంధనాకులీ || ౧౪౨ || సకులేష్టాభుజంగాక్షీ భతాక్రీమవహుచస్తా | వి
 దారిగంధాంశుమతీసాలపణేకస్థిరాధునివా || తుండికేరీసముద్రాంతాకా
 ర్వాసీబదరేతిచ | భారద్వాజీతుసావన్యాశృంగీతువృషభోవృషః || గాంగేరు
 కీనాగబటార్పుమోహస్వగవేధుకా | ధామాగ్గవోఘావకస్సాన్యత్వహః
 జాలీసపీతకః || ద్విస్థిపటాలికాశాలీనాదేయూఘామిజంబుకా | స్థా

ల్లాంగులిత్వగ్నిశిఖాకాకాంగికాకాన్ధాసీకా ॥ గోధాపదీతుసువహఃస్థునలీ
తాల్మమాలికాః అజశ్యంగీవిషాణేస్యాన్తోజిహ్వదార్వికేనమే ॥ తాంబూలః ప
శ్చీతాంబూలీనాగవల్ల్యప్యభద్రజా ॥ హరేణూరేణకాకాంతీకపిలాభస్త్వ
గంధినీ ॥ ఏలావాలికమైలేయంసుగంధిహరివాలికం ॥ వాలికంచాభపాలం
క్యాముకుందకుందకుందురూ ॥ బాలంప్రీతేరబహిష్కర్తోదీచ్యంకేశాంబు
నామః పక్షాలానుసార్యవృద్ధాత్మపుష్పరీతశివానిత ॥ నైలేయంతాలపణే
తుదైత్యాగృధకుటీమురా ॥ గంధినీగజభక్ష్యాతుసువహఃసురభీరసా ॥ మహార
ణాకుందురుకీసల్లకీహరిదీనీతిచ ॥ అగ్నిజ్వాలానుభిక్షేతుధాతకీధాతుపుష్ప
కా ॥ ౧౭ ॥ శృద్ధికాచంద్రహాత్రేలానిమృతిబహులాభనా ॥ సూక్ష్మప
కుంచితాతుథాకోరంగీత్రపుటాతుటికి ॥ వ్యాధిః కృష్ణంపారిభావ్యంనా
వ్యంపాకలముత్పలంశంభినీచోరపుష్పిస్యాత్మేశీన్యథవితున్నకః ॥ రుట్టామ
లాఙ్ఘటాతాలీశివాతామలకీతిచ ॥ ప్రపాండరికంపాండర్యమథతున్నకుబే
రకః ॥ కుణికచచ్ఛికాంతలకోనందివృక్షోధరాక్షసీ ॥ చండాధనహరీక్షేమదు
ష్టత్రగణహసకాః ॥ వ్యాశాయధంవ్యాఘ్రీసఖంకరంజంచక్రకారకం ॥ సు
షిరావిద్రుమలతాకపితాంఘ్నిర్నటినలీ ॥ ధమన్యంజనకేశీచహనుహకా
ట్టవిలాసినీ ॥ శుక్తిశృంఖఃఖురంకోలదశలిసఖమధాధకీ ॥ కాషీమృత్సాన్తవరి
కామృతాలకసురాష్ట్రజే ॥ కుటన్నటంచాశపురంవానేయంపరిపేలవం ॥
ష్టనగోపురగోసడకైవేవర్తిముస్తకానిచ ॥ గ్రంథివణంశురంబహం
పుష్పంస్తోనేయకుకురే ॥ మరున్దాలాతుపిశునాస్పకా ॥ డేవీలతాలఘ్నిః ॥
సముద్రాంతావధూంకోటివసాకలంకోయికేత్యపి ॥ తవస్వినీజటామాం
సీజట్టిలాలోమశామిషీ ॥ త్వక్పత్రముతగటంభ్యంగంత్యచగచోదంవరాం
గకం ॥ ౧౮ ॥ కమృచ్ఛగోడాప్రవిడకఃకాల్యకోవేదముఖ్యకః ॥ ఓషధ్యోజాతి
మంత్రేస్యరజాతౌసర్వమావధం ॥ శాకాఖ్యంపత్రపుష్పాద్వితండులీయ్యోల్ప
మారిషః ॥ విశల్యాగ్నిశిఖాసంతాభలీశక్రపుష్పపి ॥ స్యాదృక్షగంధాభగ
లాండాన్యవేగీవృద్ధదారకః ॥ జుంగోబాగ్రీహ్నేతుమత్సాన్యకీవయస్థాసోమవల్ల
రీ ॥ ఫటువర్ణిహైమవతీస్వర్ణక్షీరహిమావతీ ॥ హయపుచ్ఛితుకాంభోజీమా
షవణేమహాసహా ॥ తుండికేరీరక్తఫలాబింబికాపీలువణ్యకపిబబ్బరాకబ
రీతుంగీఖరపుష్పాజగంధికా ॥ ఏలాపర్ణితుసువహఃరాస్నాయుర్తరసాచనా ॥
చాంగేరీమృతీకాదంతశతాంబస్తామృలాణికా ॥ సహస్రవేధీమక్రీష్ణవేత
సశ్శతవేధ్యపి ॥ సమసాగరీగంధకారీసమంగాఖదిత్యపి ॥ జీవంతీజీవనీజీవా
జీవనీయామధుశ్చసా ॥ కూర్పకీషోమధురకఃశృంగహ్రీస్వాంగజీవకాః ॥

౧౮౫॥ కీరాతతిక్తిః పూనింబోనార్యతీక్తిః ధనస్తలాః | విమలాసాతలాః పూని
 ఘనావమకకషేత్యపి॥ వాయసోలిస్వాదురసావయస్థాధముకూలకః॥ ని
 కుంభోదంతికా ప్రత్యక్షేఽఖ్యదుంబరపణ్యపి॥ ౧౯౦॥ అజమోదాతూ
 గ్రగంధాబ్రహ్మభభావయవానికా॥ మూలపాక్షరకాశ్చీరపద్మవత్ప్రా
 ణిపాక్షరే॥ అవ్యధాతిచరావద్మాచారటీపద్మచారిణీ॥ కాంపిల్లః కకశ
 శ్చంద్రాకరాంగారాచనీత్యపి॥ ప్రపున్నాటస్తేడగజోదదుగ్ధశ్చక్రమ
 దకః॥ లతారగ్రదుదుమాతత్రహరితేఢమపశాషధం॥ లశునంగృంజనా
 రిప్తమహాకంధరసోనకాః॥ పునర్నవాతుశోభన్వితున్నంసునిషణ్ణకం॥ స్యా
 ద్వాతకశ్చేతలావరాజితాశణపణ్యపి॥ పాశ్రావతాంఘ్రిః టభిః పణ్యా
 బ్యోతిష్మతీలతా॥ వాషికం త్రాయమాణాస్యాత్ప్రాయంతీబలభద్రికా॥
 విష్వక్సేనప్రియాఘృష్టిర్వారాహీబదరేత్యపి॥ మార్గవోభృంగరాజస్యా
 త్కాకమాచీతువాయసీ॥ శతప్రష్పానితత్రామధురామధురామిసి॥ అవా
 క్షుష్టికారవిచసారణీతుప్రసారణీ॥ తస్యాంకటంభరా రాజబలాధద్రువేతి
 చ॥ బసిజతూకాజననీజతుకృచ్ఛవతికానీ॥ సంస్పృశాథశటిగంధమూలీష
 డ్రింధికేత్యపికచ్ఛూరోపిపలాశోధక్తారవేల్లః కటిల్లకః॥ సుషవీచాధకులకం
 వటాలస్తీక్షకః పటుః॥ కూశ్మాండకస్తుకర్కారురుర్వారుః కకటిస్త్రీ
 హా॥ ఇత్యైకుః కటుతుంబీస్యాత్తుంబ్యలాబూరుభేనమే॥ చిత్రాగవాక్షీగౌ
 తుందావిశాలాత్వింద్రవారుణీ॥ అశోకఘ్నస్సూరణః కందోగంధీదస్తునమ
 ప్టిలాకలంబ్యుపేదకాస్త్రీతుమూలకంహేలమోచికా॥ వాస్తుకంశాకభే
 దాస్యైః దూర్వాతుశతవర్షికా॥ సహస్రపీర్వాభాగవ్యైరుహానంతాథ
 సాసితా॥ గోలామీశతపీర్వావగండావీశకులాక్షకః॥ కురువిందోమేఘసా
 మాముస్తామాస్తకమస్త్రీయాం॥ స్యాద్భద్రముస్తకొగుంద్రానూడాల్లా
 చక్రలాచ్చటాః॥ పంశేత్వక్సారకమాకరత్వచిసారత్యణధ్వజాః॥ శతప
 ర్వాయవఫలావేణుమస్కరతేజనాః॥ వెణవంశికాస్తైస్యైర్వేస్వసంత్యనిలా
 ధతాః॥ గ్రింధిర్నావర్షపరుషీగుంద్రస్తేజనకశ్వరః॥ నడస్తుధమనఃపోటగ
 లోథోకాశమస్త్రీయాం॥ ఇక్షుగంధాపాటగళః పుంఘామనితుబల్బజాః
 రసాలఇక్షుస్తధ్యేదాః పుండ్రికాంతారకాదయః॥ స్యాద్వీరణంవీరతరం
 మూలెస్యోశీరమస్త్రీయాం॥ అభయంనలదంసెవ్యమమృతాశంజలాశయం
 ౨౦౦॥ లామజ్జకంలఘులయమవదాహేష్టకాపథే॥ నడాదయస్తృగంగర్భ
 చ్ఛృణూకప్రముఖాలపి॥ అస్త్రీకుశంకుశోదభః॥ పవిత్రమథకత్తృణలి
 పౌరసౌగంధికధ్యామదెవబద్ధకరోహిష్య॥ ఛత్రాతిఛత్రపాలఘ్నామా

లాత్మణకభూస్త్వణైశ్చపంచాలత్వణంఘాసోయవసస్త్వణమష్టనంత్రాణా
నాంసంహతిస్త్రాణానద్యాతునడసంహతిః తృణరాజాహ్వయస్తాళోనా
శికేరస్తులాంగలీః ఘాంటాతుపూగః క్రముకొగువాకః ఖపురోస్యతుః ఫలము
ద్వైగమేలేచహింతాలసహితాస్త్రీయః ॥ ఖజూకరః కేతకీతాళిఖజూకరి
చత్వణద్దుమాః ॥ ... .. *

సింహూమ్మగెంద్రః పంచాస్యోహర్యః కేసరీహరిః । శార్దూలద్వీ
పినోవ్యాఘ్రే తరతుస్తుమృగాదనః । వరాహస్సుకరోఘృష్టికోలః పోతీ)
కిరికిటిః ॥ దంష్ట్రీఘాణేస్తభ్రూమాకొండోఘాదారిత్యపికపిష్టవంగస్తవ
గళాఖావ్యగవలీమఖాః ॥ మర్కటానారకః కేశీవనోకాలభఫల్లుకే । ఋక్షా
శ్చఫల్లభాలూకాగండకేభగ్గఢ్డినా ॥ లులాయోమహిషోవాహద్విషతా
సరసైరిభాః । స్త్రీయాంశిన్దాభూరిమాయుగోమాయుమ్మగధూర్తకాః ॥
స్వగాలవంచకకొప్పుఘేరుఘేరవజంబుకాః । ఒతుబిడాలూమాజూక
రోవృషదంశకఆఘఢుకే ॥ త్రయోగోధరగోధారగోధయాగోధికాత్మజై
శ్చాపిత్తుశల్మస్తల్లోమ్మిశలలీశలలంశల్మం ॥ వాతప్రమిర్వాతమ్మగకోకస్త్రీ
హేమ్మగోవృకః ॥ మృగేకురంగవాతాయుహరిణాజినయోసయః ॥ ఐశేయమ
ణ్యాశ్చర్మాద్యమేణస్యైణముభేత్రిషు । కదళీకందళీచీనశ్చమూరుప్రియకా
వపి ॥ సమూరుశ్చేతిహరిణాలమిలజినయోసయః । కృష్ణసారరున్యంకురం
కుశంబరరాహిషాః ॥ గోరణకవృషజైణ్యురోహితాశ్చమరోమ్మగాః ।
గంధర్వశ్శరభోరామస్సమరోగవయశ్శశః ॥ ఇత్యాదయోమ్మగెంద్రా
ద్యాగవాద్యాః పశుజాతయః । ఉందురుమూషికొప్ప్యాఖుగిరికాదాల
మూషికా ॥ చుచుందరీగంధమూషీదీఘదేహీతుమూషికా ॥ సరటః కృకలా
సస్యాస్తుసలీగృహగోధికా ॥ లూతాస్త్రీతంతువాయోణానాభమర్కట
కాస్యమాః ॥ నీలంగుస్తుక్రిమికణజలూకాశతపద్యభే ॥ వృశ్చికశ్శూకకీట
స్థాన్యదళిదోణాతువృశ్చికే ॥ పారావతః కలరవః కపోతోధశశాదనః ॥ ౨౩౦
చతీ) శ్వేనడలూకస్తువాయసారాతిపేచకా ॥ వ్యాఘ్రాటస్తుభరద్యాజంఖం
జరిటస్తుఖంజనః ॥ లోహపృష్ఠస్తుకంకస్థాన్యదభీచావః కిడివిః । కళింగభృంగ
ధూమ్యాటాలభస్యాచ్చతపత్రకః ॥ దార్వాఘాటాభసారంగస్తోకకశ్చాత
కస్సమ్మాః । కృకవాకుస్తామ్రీచూడకుక్కుటశ్చరణాయుధః ॥ చటకః కలవిం
కస్థాన్యత్రస్యస్త్రీచటకాతయోః ॥ ప్రమపత్యేచాటైరస్త్రీవేత్యేచటకైవ
హి ॥ కరకరేటుః కలేటుస్థాన్యత్రకణకకరాసమా । వనప్రియః పరభృతః

కొట్టెఁపికఁగత్తపి॥ కాకెతుకరటారిష్టలిపుష్టసకృత్ప్రబాఁధింపఁజేత్తుఁ
 ఘటరభృద్భలిభుగ్వయసాలపి ॥ చిరజీవితైకదృష్టిమాకళిఁపికవధానః
 ద్రాణకాకస్తుకాకోలోదాత్యూహఃకాలకంఠకః ॥ అతాయచిల్లై దక్ష
 య్యగృధ్రాకీరశుకాసమాకుక్షక్రాంచాభబకఃకహ్వఃపుష్కరాహ్వ
 స్తుసారసః॥ కోకశ్చక్రశ్చక్రవాకొరథాంగాహ్వయనామకః॥ కాదంబఃకల
 హంసస్సాన్యదుతోశశకురరాసమా ॥ హంసాస్తుశ్వేతగరుతశ్చక్రాంగా
 మానసాకనః॥ రాజహంసాస్తుతేచంచుచుజ్జేలోహీతైస్సితైః॥ ౨౮॥
 మలినైమల్లికాః॥ యస్తైధాతరాష్ట్రాస్సితైతరైః॥ శరారిరాటిరాతిశ్చ
 బలాకాబిరుక॥ హంసస్యయోషిద్వరటాసారసస్యతులత్తుణాబతుకా
 జినపత్రాస్సాత్మరోష్ణితైలపాయికా॥ చర్షణామక్షికాసీలీసరఘామధుమ
 షికా॥ పతంగికాపుత్రికాస్సాద్ధంతస్తువనమక్షికా॥ దంశీతజ్జాతిరల్పాన్సాద్ధం
 డోశివరటాద్వయోః॥ భృంగారీచీరుకాచీరీర్నిల్లికాచనమాభిమాః॥ సమా
 పతంగశలభాఖద్యోతాజ్యోతిరింగణః॥ మధువ్రితోమధుగరొమధువిల్బుధు
 పాశినః॥ ద్విరేఖపుష్పలిఙ్గ్యంగషట్పదభ్రమరాశయః॥ ఇందిందిరశ్చంచలి
 కొరోలంబోబంభరశ్చనః॥ మయూరోబహిణోబహిణీలకంఠోభుజం
 గభుక్॥ శిఖావలశ్శిఖీకేకీమేఘనాదాసులాస్యపి ॥ కెకావాణీమయూరస్యస
 మాచంద్రకమేచకౌశిఖాచూడాశిఖండస్తుపింఛబహేనపుంసకేభిగవి
 సాంగవిహగవిపంగమవిహాయనః॥ శకుంతిపక్షిశకునిశకుంతశకునద్విజాః॥
 పతత్రిపత్రిపతగపతత్పత్రరథాండజాః॥ సగోకొవాజివికిరవిషికిరపత
 త్రయః॥ ౨౯॥ సీదాద్భవాగరుత్మంతఃపిత్సంతాసభసంగమాః॥ తేషాంవి
 శేషాహరితామధుఃకారండవఃప్లవః॥ తిత్తిరిఃకుకుభూలావోజీవంజీవశ్చ
 కొరకః॥ కోయష్టికష్టిట్టిభకొపత్తకొవర్తికాదయః॥ గరుత్మక్షుభవాపత్రం
 పతత్రోంచతనూరుహం॥ స్త్రీపక్షులిపక్షుమూలంచంచుస్త్రీతిరుభస్త్రీ
 యా॥ ప్రదీనోడ్డిససండినాన్యేతాఃఖగగతిక్రియాః॥ పేశీకోశోద్విహీనేం
 డంకులాయోనీడమస్త్రీయాం॥ పోతఃపాకొభగొడింభఃపృథుకశ్శాబక
 శ్శిశుః॥ స్త్రీపుంసౌమిధుసంద్వద్వంయుగ్మంతుయుగళంయుగం॥ సమాహ
 నిపహప్యూహసందోహవిసరవ్రజాః॥ స్తోమాఘనికరవ్రాతవారసంఘాత
 సంఛయాః॥ సముద్ధాయస్సముదయస్సమవాయశ్చయోగణః॥ స్త్రీయాంతు
 సంహతిబృందంనికురుంబంకదంబకం॥ బృందభేదాన్సమైర్వగ్గస్సంఘసా
 రౌతుజంతుభిః॥ సజాతీయైఃకులంయుధంతిరశ్చాంపున్నపుంసంకం॥ పశూ
 నాంసమజోన్యేషాంసమాజోధనధమిణాం॥ స్యాన్మికాయఃపుంజరాశీ

తూతకరఃకూటమస్త్రీయాం॥ కాపతకౌకమాయారతైత్తిరావీతధణే ।
గృహ్యసక్తాఃపక్షిమృగాశ్చకాన్యుగృహ్యకాశ్చతే॥౧౬౦॥ ... *

—*ఇతిసంహదివర్గః.*—

మనుష్యామానుషామత్యామనుజామానవానరాః । స్త్యుపుమాం
సంపంచజనాఃపురుషాఃపూరుషానరః ॥ స్త్రీయోషిదబలాయోషానారీసీ
మంతిసీవధూః । ప్రతీపదశీనీవామావనితామహితాతథా॥విశేషాస్త్యం
గనాభీయాక్రామినీవామలోచనా । ప్రమదాభావినీకాంతాలనాచనితం
బినీ॥ సుంధరీరమణీరామాకౌసనానైవభామినీ । వరారోహమత్రకాశిన్యత్ర
మావరవణికనీ॥కృతాభిషేకమహిషీభోగిన్యాన్యాన్యపస్త్రీయః । పత్ని
పాణిగృహీతీచద్వితీయాసహధమికణీ ॥ భార్యజాయాధపుంధూమ్ని
దారాస్సృత్తుకుటుంబినీపురంధ్రీసుచరిత్రాతుసతీసాధ్వీపతివ్రతాకృత
సాపత్నికాధూతాధాధివిన్నాధస్వయంవరాపతింవరాచవర్యాశకులస్త్రీ
కులపాలికా॥కన్యాకుమారీగౌరీతుస్త్రికానాగతాతవా । స్వాన్యధ్యమా
ధృష్టరజాస్తరుణీయువతీస్సమే॥సమాస్సృషాజనీవధ్వజ్విరంటతుసువాసినీ ।
ఇచ్ఛావతీకాముకాస్యాద్యృషస్యంతీతుకామకీ ॥ కాంతాధికసీతుయ
యాతినంకేతంసాభిసారికా । పుంశ్చలీధమికణీబంధకృన్సతీకులపేత్వరీ ॥
౧౬౧॥స్వేరిణీపాంసులథస్యాచశీశీశునావినా । అవిరానిష్పతిసుతావి
శ్వస్తావిధవెనమే॥అశిస్సభీవయస్యాచపతిపత్నీసభత్వకా । వృధావలిక్ష్మీ
పాశ్శీతుపశ్శాపాశ్శాతుధీమతీ॥శూద్రీశూద్రస్యభార్యాస్యామృచ్చద్రా
తజ్జాతిరంగనా॥అభీశీతుమహాశూద్రీబాతిపుంయోగయోస్సమే ॥ అర్యాణీ
స్వయమర్యాస్యాత్తత్త్రియాత్తత్త్రియాణ్యపి॥ఉపాధ్యాయాప్యపాధ్యా
యీస్యాదాచార్యాపిచస్వతః॥౧౬౨॥ ఆచార్యాసీతుపుంయోగేస్యాద
యీత్తత్త్రియాతథా । ఉపాధ్యాయాస్యపాధ్యాయాపిటాస్త్రీపుంస
లత్తతా॥౧౬౩॥వీరపత్నీవీరభార్యవీరమాతాతువీరసూరి॥జాతావత్యాప్ర
జాతాచప్రసూతాచప్రసూతికా॥స్త్రీసన్నికాకౌటపీస్యాద్దూతీసంచారి
కేసమే॥కాత్యాయన్యధావృధాయాకాషాయవసనాధవా॥నైరంధ్రీవర
వేత్తుస్థాన్యవశాశిల్పకారికా । అసిక్ష్మీస్యాదవృధాయాపేష్యాంతఃపుర
చారిణీ ॥ వారస్త్రీగణికావేశ్యారూపాజీవాధసాజనైః । సత్కృతావార
ముఖ్యాస్యాతుట్టనీశంభశీసమే॥విప్రీశ్చకాత్వీక్షుణికౌదైవజ్ఞాధరజన్వలా
స్త్రీధమికణ్యవిరాత్రేయీమలినిపుష్పవత్సపి ॥ ౧౬౦ ॥ ఋతుమత్యభ్యు
త్థాపిస్యాద్రజఃపుష్పమాతవర్షా శిధ్ధాశుదోహదవతినికుశావి

తాత్రా నా! ఆపన్న సత్వాస్యాద్ధుర్నిర్ణయంతవత్త్వి చ గచ్ఛతే | గణికాదే
 స్తు గణిక్యం గాభీణం యావత్ గణే || పునః పూర్వం గణిధిమారూఢాద్విస్త
 స్యాదిధిమః పతిః | సతుద్విజోగ్రేదిధిమస్తై నవయస్యకుటుంబినీ || కానీనః కన్య
 కా జాతస్సుతోథ సుభగా సుతః | సౌభాగ నేయః స్యాత్పరస్త్రై జేయస్తుపర
 స్త్రియః || పైతృష్వ సేయః స్యాత్పైతృష్వ స్త్రీయశ్చ పితృష్వసుః | సుతోమా
 తృష్వసుశ్చైవం వైమాత్రేయో విమాతృజః || అథ బాంధవీ నేయః స్యాద్బం
 ధులశ్చ సతీ సుతః | కాలపేయః కాలపేరోభిక్షుకీతు సతీయది || తదా కాలటి
 నేయో స్యాః కాలపేయో పితృజై | అత్తజస్తనయస్సూనుస్సుతః పుత్రః స్త్రి
 యాంత్యమి | ఆహుదు హితరంస ర్వే పత్యం తోకంతయోస్యమే | స్వజాతే
 త్వగసారస్యోతాతస్తుజనకః పితా || జనయీత్రీప్రసూమా తా జననీభగినీ
 స్వసా | ననం దాతుస్వసా పత్యనక్త్రీపాత్రీ సుతాత్తజా || భార్యాస్తుభా
 తృవగన్యయాతరస్సుయః పరస్వరం | ప్రజావతీభాతృజాయామాతులా
 నీతుమాతులి || ౨౯౦ || పతిపతోష్ఠ్యః ప్రసూశ్చ్యశూః శ్వశురస్తుపితాత
 యోః | పితృభాతృపితృవ్యస్యాత్ మాతుభాతృతాతుమాతులః || స్యా
 లాస్య్యభాతృతః పత్యోః స్యామి నాదేవ దేవరా | స్వస్త్రీయోభాగి
 నేయస్యాజ్జానా తాదుహితుః పతిః || పితామహః పితృపితాతత్పితాప్రపి
 తామహః | మాతుమాతామహః ద్యేవంసపిండాస్తుసనాభయః || సమానోప
 ర్యసోదర్యసగభ్యః సహజాస్సమాః | సగోత్రబాంధవజ్ఞాతిబంధుశ్వస్వజనా
 స్సమాః || జ్ఞాతేయంబంధుతాతేషాంక్రమాద్భిషసమూహయోః | ధవః ప్రి
 యః పతిభక్తా రాజారస్తూపపత్స్సమా || అమృతేజారజఃకుంఢోమృతేధతః రి
 గోశకృభాత్రీయోభాతృజేభాతృభగిన్యాభాతరపుభా || మాతాపిత
 రాపితరామాతరపితరాప్రసూజనయితారాశ్వశూశ్వశురాశ్వశురామ
 త్రౌపుత్రశ్శదుహితాచ || దంపతీజంపతీజాయాపతీభార్యాపతీచతో | గ
 ర్భాశయోజరాయః పుంస్యల్బంచకలలోస్త్రీయా || సూతిమాసోవై జననో
 గర్భోభూణిషమాసమాత్పతీయాప్రకృతిశ్శంధః క్లిబంపంఢోనపుంసకం |
 శిశుత్వం శైశవంబాల్యంతా రుణ్యం యావత్సంసమే | స్యాత్తావిరంతుస్పృథ
 త్వంవృద్ధసంఘేపివాద్ధకం || పతితంజరసాశ్శ్ల్యంకేశాదావిస్త్రీసాజరా |
 స్యాదుత్తైనశయాడింభాస్తనపాశ్చస్తనంధయా || బాలస్తుస్యాస్త్యాంభకోవ
 యస్థస్తరుణోయవాప్రవయాస్యవిరోవృద్ధోజీనాజీణోజరస్త్వపి || వషీ
 యాచక్రమిజ్యాయాపూర్వజస్త్వగ్రియోగజః | జఘన్యజేన్యః కనిష్ఠయ

పియోవరజానుజాః ॥ అమాంసోదగర్భలశ్చాభతోబలవాక్ మాంసభోంస,
 లః శుంఠిలస్తుందిభస్తుందీబృహతుః టిఃపిచండిలః ॥ అవటిటోవనాటశ్చావ
 భిటోనతనాసికా కేశవః కేశికః కేశివలినోవలిభస్మమా ॥ వికలాంగస్తుపోగం
 డఃభిర్వహస్త్వశ్చవామనః ఖరణాఃస్యాభ్రరసోవిగ్రావిగతనాసికః ॥ ఖ
 రణాస్యాభ్రరణసఃవ్రజ్జఃప్రగతజానుకః ॥ డోధఃజ్జరూధఃజానుస్యా
 త్సంజ్జస్సంహతజానుకే ॥ స్వాదేబధిరఃకుబ్జగడురఃకుకరేకుణిః ॥ పృశ్ని
 రల్పతనాశ్రిణఃపంగౌముండస్తుముండితే ॥ వళిరఃకకరేఖాదేఖంజఃస్త్రి
 షుజరౌవరాఃబటులఃకాలకఃఫిల్లుస్తీలకస్తీలకాలకః ॥ ౩౧ ॥ నామయంస్యాదా
 రోగ్యంచితార్పరుక్ష్పత్రిక్రియా ॥ భేషజౌషధభైషజ్యాస్యగదోజాయురిత్య
 పిః ౩౨౦ ॥ స్త్రిరుగ్రుజాచోవతావరోగవ్యాధిగదామయాః ॥ పుమాన్య
 త్స్వేదయశ్శోషఃప్రతిశ్శాయస్తుపీనసః ॥ స్త్రిత్సుత్తుతంతువఃపుంసికానస్తు
 త్తవధుఃపుమాన్ ॥ శోభస్తుశ్చయధుశ్శోభఃపాదస్సోటోవిపాదికా ॥ కిలాసం
 సిక్ష్మకచ్ఛావంతుపాశుపామేవిచచికా ॥ రథాఃఖర్జుశ్చకందూయావి
 సోఢిఃపిటః స్త్రిఃపువ్రోస్త్రియామీర్షమరుక్ష్ణేబనాడివ్రణఃపుమాన్ ॥
 కొరౌమండలకంకుష్టశ్చైదుర్నామకార్మసీ ॥ ఆనాహస్తువిబంధస్యాత్
 గ్రహణీరుక్ష్పనాహికా ॥ ప్రచ్ఛదికావమిశ్చస్త్రిపుమాంస్తువమధుస్స
 మాః ॥ వ్యాధిభేదావిద్రధిస్త్రీజ్వరమేహభగంధరాః ॥ అత్కరీమూత్రక
 ఛ్చింస్యాత్సూర్యేశుకావధేస్త్రీషు ॥ రోగహర్షగదంకారోభిషగై
 ద్యశ్చిత్తీకే ॥ వాతోనిరామయ్యరల్పణ్ణాఘానిర్గతోగదాత్ ॥ గ్లానగ్లా
 న్నూ ఆమయావీవికృతోవ్యాధితోపటుః ॥ ఆతురోభ్యమితోభ్యాంతఃసమా
 పాశునకచ్ఛరా ॥ ఉద్రుచౌద్రురోగీస్యాదర్శరోగయతోశకఃసః ॥ నా
 తకేవాతరోగీస్యాత్సానిసారానిసారకీ ॥ స్యుక్తిన్నాక్షేచుల్లచిల్లఃక్లి
 న్నైక్లిచాశ్శమిడస్తత్తడన్తావవత్తైష్మలఃశ్లైష్మణఃరభీ ॥ ౩౨౦ ॥ స్యుజ్జోధు
 గ్నరుజావృధనాభాతుండిలతుండిభా ॥ కిలాసీసిద్ధలోంధోదృబ్జూభాన్తే
 మూర్తమూఛితా ॥ శుక్రంతేజోరేతసీచవీచీర్యేంద్రియాణిచ ॥ మాయఃపి
 త్రైకభఃశ్లేష్మాస్త్రీయాంతుత్వగస్యగ్వరా ॥ విశితంతరసంమాంసంపలలం
 క్రష్ణమామిషం ॥ ఉత్తప్తంశుషుమాంసంస్యాత్తద్వల్లారంత్రలింగకం ॥
 రుధిరస్సగ్నోహితాన్త్రుత్తతబకోణితం ॥ వృకాగ్రమాంసంహృదయం
 హృష్టిరస్తువపావశా ॥ వశ్చాద్గ్రీవాసిరామాన్యానాడితుధమనిస్సిరా ॥ తిల
 కంశ్లోమమస్త్రీషుంగోభంకిట్టంమలోస్త్రీయాం ॥ అంత్రంపురీతద్గుల్మస్తుష్టి
 హస్త్రంస్యభవస్ససా ॥ స్నాయఃస్త్రియాంకాలఖండయ్యతీతునమేఘమే ॥

స్మృత్యాన్యం దీనిలా దూషికానేత్రయోర్మలం మూత్రం ప్రసావడచ్చ
 రావస్య-రాశవలం శకృత్ || పురిషగూఢేవచాసృ-మస్త్రీ విష్టావిషాస్త్రీ
 యా | స్వాత్మ-ర్షరకపాలోస్త్రీ కీకసంతుల్యమస్థిచ || స్వాచ్ఛరీరాస్థి కంకా
 శఃపృష్ఠాస్థి తుకశేరుకా శిరోస్థి తుకరోటిః స్త్రీపార్శ్వస్థనిశువశుకా
 కా || అంగం ప్రతీకోవయవోవఘనోభక శేబరం | గాత్రం వపుస్సంహసనం
 శరీరం వక్షః విగ్రహః || 33 || కాయోదేహః క్షీబపుంసోస్త్రీ యోమూ
 ర్రిస్తసుస్తనూః | పాదాగ్రం ప్రపదం పాదః పదంఘ్రి శ్చరణోస్త్రీయాం ||
 తద్గ్రంధీఘటికేగుల్ఫేపుమానాస్థిః స్రయోరధః | జంఘాతుప్రస్థతాజా
 నూరుపర్వాస్త్రీచదస్త్రీయాం || సక్తిక్షీరేపుమానారూప్రత్సంధిః పుంసీవంశ
 ణః | గుదంత్యపానం పాయుర్వావస్త్రీర్వాభేరధోద్వయోః || కటోనాశ్రో
 ణేఫలకం కటిశ్రోణిః కకుద్దతీనశాన్నితంబః స్త్రీకట్యాక్షీరేతుజమసంఘ
 రః || కూవకాతునితంబస్తాద్యయహీనేకుకుందరే | స్త్రీయాంస్థిచారటి
 పోధాపువస్తోవత్సమాణయోః || భగోయోనిద్వయోశ్శిశోమేధో
 మేహసశేఢసీముయోగంఢకోకోవృషణిపుష్టవంశాధరేత్రికం || పిచండ
 కుక్షీజరరోదరతుందంస్తనాకుచా || చూచుకంతుకుచాగ్రం వ్యాన్ననాకో
 డంభుజాంతరం || ఉరోవత్సంచవత్సశ్చపుష్టతతుచరమంతనోః || సూంధో
 భుజశిరోసోస్త్రీసంధీతస్యైవబత్రిణే || చాహుమూలేఉభాకయోపార్శ్వ
 సుస్త్రీతయోరధః మధ్యమంచావలగ్నంచమధ్యోస్త్రీద్వాపరాద్వయోః ||
 భుజచాహుపశ్రేవేష్ఠోః స్వాత్మ-పోణిస్తుకుర్పరః | అస్యోపరిపగండ
 ప్నాస్థితప్రకోష్ఠస్తస్యచాప్యధః || 34 || మణిబంధాచాకసిష్ఠంకరస్యకర
 భావహిః | పంచశాఖః శయఃపాణిస్త్రజః సిన్యాత్ప్రదేశిని | అంగశ్యోర
 శాఖాస్స్యోశ్చుంక్యంగుప్యః ప్రదేశిని | మధ్యమానామికాచాపినిష్ఠాచేలితాః
 క్రమాత్ || పునరభవంకరరుహాసఖోస్త్రీనఖరోస్త్రీయాం | పాదేశతా
 లగోకణస్తద్దన్యాదియుతేతతే || అంగుష్ఠేనకసిష్ఠేస్యాద్విత్తస్త్రీద్వాద
 శాంగుళః | పాదౌచపేటప్రతలప్రహస్తావిస్తృతాంగుళౌ || ద్వీసంహ
 తాసంహతలః ప్రతలౌవామదక్షిణౌ | పాణిర్వికబ్జః ప్రస్థస్థిస్తాయతావర్జ
 తిఃపుమాన్ || ప్రకోష్ఠేవిస్తృతకరేహస్తోముష్ట్యాతుబద్ధయా | సరత్తిస్యా
 దరత్తిస్తునిష్కానిష్ఠేనముష్ఠినా || వ్యామోచాపేవాస్సకరయోస్తతయోస్త్రీ
 గ్యంగంతరం | ఊర్ధ్వః విస్తృతదోపాణిస్యమానేపారుషంత్రిమ || కంఠోగ
 శోభగ్రీవాయాంశిరోధిః కంధరేత్యపి | కంబుగ్రీవాత్రిరేఖాసావముఘా
 టూర్యకాటికా || వక్త్రాస్యేవదనంతుండీచూననంలవనంముఖం | క్షీరేఖా

లంకంధవహాఘోణానాసాచనాసికా॥ ఓష్ఠాధరాతురదనవృద్ధాదశశ్చవా
 ససీఘ్రధప్తాచ్చిబుకందంధౌకపోతౌతత్పరాహనుః॥ 3౫౦॥ రదనాదశశ్చ
 దంతారదాస్త్రాల్పతుకాకుదంఽరసజ్జారసనా జిహ్వప్రాంతావోత్తస్యస్య
 క్వణీ॥లలాటమలికం గోధిరూఢ్యైద్యగ్భ్యంభువస్త్రియాం॥కూర్చ
 మస్త్రీఘ్రివోర్తద్యంతారకాత్త్వఃకసినికా॥ లోబసంసయనంనేత్రమీక్ష
 ణంచక్షురస్సణీద్యద్వస్త్రీచా శ్రునేత్రాంబురౌదనం చాస్త్రమస్త్రుచ॥ అ
 పాంగౌనేత్రయోరంతాకటాక్షోపాంగదర్శనే॥ కణాశబ్దగ్రహశాశో
 త్రంశ్రుతిఃస్త్రీశ్రవణంత్రవః॥ ఉత్తమాంగంశిరశ్శీషాంమూఢానా
 మస్త్రకొస్త్రీయాం॥చికురఃకుంతలోవాలఃకచఃశేశశ్శిరోరుహః॥ తద్భ్రం
 దేతైశికంతైశ్శ్యమలకాశ్చూణాకుంతలాః॥ తెలలాటేభ్యమరకాఃకాకవక్ష
 శ్శిఖండకః॥ కబరీకేశవేశోధధమ్మిల్లస్సంయతాఃకచ్ఛాః॥శిఖాచూడాకేశపా
 శీవ్రతినాంతుజటాసటా॥ 3౫౧॥ వేణీప్రవేణీర్షణ్యశిరస్యావిశదేశకచే
 పాశఃపక్షశ్చపాస్త్రశ్చకలాపాధాఃకచాత్పరే॥ తనూరుహంరోమలోమ
 తద్వృద్ధౌత్తేసుప్రంముఖే॥ ఆకల్పవేషానైవభ్యంప్రతికర్తుప్రసాధనం॥ద
 నైతేతి॥ష్టలంకతాకలంకరిష్టుశ్చమండితః॥ప్రసాధితోలంకృతశ్చభూషిత
 శ్చపరిష్కృతః॥ 3౫౨॥విభ్రాద్భ్రాజిష్టురోచిష్టుభూషణంస్యాదలంకి
 యా॥అలంకారస్త్యభరణంపరిష్కారోవిభూషణం॥ మండినంచాథమకు
 టంకిరీటంపున్నపుంసకం॥చూడామణిశ్శిరోరత్నంతగలోహరమధ్యగః॥వా
 లపాశ్యాపారితధ్యాపత్రపాశ్యాల్పలాటికా॥ కణికాతాశవత్రంస్యా
 త్కుండలంకణాపేష్టనం॥ కైవేయకంకంఠభూషాలంబనంస్యాల్లంతి
 కాన్వస్తైఃపాలించికాధోరత్నాతి॥కామాక్షికైఃకృతా॥ హరోము
 క్తావళీదేవచ్ఛందోసాశతయష్టికః॥హరిభేదాయష్టిభేదాద్గుత్సగుత్సాధా
 గోస్త్రణాః॥ 3౫౩॥ అధాహరోమాణవకపకావశ్యేకయష్టికానైవస
 త్తత్రమాలాస్యాత్సప్తవింశతిమాక్షికా॥ 3౫౪॥ ఆవాపకఃపారిహ
 ర్యకటకంవలయోస్త్రీయాం॥ కేయూరమంగదంతుల్వేఅంగుళీయకమూ
 మ్మికా॥ 3౫౫॥ సాక్షరాంగుళిముద్రాసాకంకణంకరభూషణం॥స్త్రీ
 కట్యాంమేఖలాకాంచినప్తకిరశనాతథా॥ 3౫౬॥ క్లేబేసారసనంచాథపుం
 స్కుట్యాంశృంఖలంతి॥పాదాంగదంతులూకోటిమణంజీరోనూపురో
 స్త్రియాం॥ 3౫౭॥హంసకఃపాదకటకఃకింకిణీక్షుద్రస్కుంటికా॥ త్వక్కుల
 క్రిమిరోమాణివస్త్రయోనిదశశ్శ్రీమ॥ 3౫౮॥వాల్యంక్షౌమోదిఫాలం

ద్వితీయాయథాతయోర్వస్త్రయోర్మగం || పత్రేణాంధాతకాశేయంబ
 హుమూల్యంమహాధనం | తేమందుకూలంస్యాద్వైతునివీతం ప్రావృతం
 త్రిషు || స్త్రీయాంబహుత్వేవస్త్రస్యదశాస్స్యుర్వస్త్రయోద్వయోః | ద్వైర్వ్య
 మాయామతరోహఃపరితాపేనావిశాలతా || పటచ్చరంజీవావస్త్రంస
 మాన క్షకకర్పటావస్త్రమాచ్ఛాదనంవాసశ్చేలంవసనమంశుకంస్తుచేలఃకప
 టోస్త్రీస్యాద్వరాశిఃస్థూలశాటకఃనిచోళఃప్రచ్ఛదపటఃసమారక్షకంబళో
 అంతరీయోపనంవ్యానవరిధానాన్యథోంశుశే | ద్వాప్రాచారోత్తరాసం
 గాసమాబృహతికాతథా || సంవ్యానముత్తరీయంచచోళఃకూర్వాసకోస్త్రీ
 యాం | నిశారస్తుప్రావరణేహిమానిలనివారణే || అగ్ధాయకంవరస్త్రీణాం
 స్త్రాశ్చపంచాతకమంశుకం | స్యాత్త్రిషోప్రపదీనంతత్వాప్నోత్యాప్రప
 దంహియత్ || అస్త్రీవితానముల్లోచోదూష్యాద్యంవస్త్రవేక్షసి | ప్రతి
 సీరాజవనికాస్యాత్తిరస్కరణీచనా || పరికమాంధసంహారస్సాన్యన్తా
 ప్పిరైజనామృజా | ఉద్వర్తనోత్సాదనేద్వేసమేతస్థావలప్లవః || ౩౮ ||
 స్నానంచర్మాతుచచ్చక్యంస్థానకొథప్రబోధనం | అనుబోధఃపత్రలేఖాప
 తాంగుళిరిమేనమే || తమాలపత్రతిలకచిత్రకాణివిశేషకం | ద్వితీయంచతు
 రీయంచనస్త్రీయామథకుంకుమం || కాత్మీరజన్తాగ్నిశిఖంవరంబాహ్నేకపీత
 నేరక్తసంకోశుననేధీరలోహితచందనం || లాతూరాతూజతుక్టీబేయా
 వోలక్తోదుమామయః | లవంగందేవకుసుమంశ్రీనంజ్ఞమథజావకం || కాలె
 యకంచకాలానుసార్యంచాధనమాధకం | వంశకాగురురాజాహాలో
 హక్రిమిజజోంకం || కాలాగుర్వగురుస్సాన్యత్తుమంగళ్యంమల్లిగంధియత్ |
 యక్షధూపస్సజ్వరసోరాశస్సర్వరసావపి | బహురూపోప్యథవృకధూపకృ
 త్రిమధూపకౌ | తురుష్కపిండకస్సిల్తోయావనోప్యథపాయసః || శ్రీవాహ్నో
 వృక్షధూపోపిశ్రీవేష్టనీరళగ్రవా | మృగనాభిమృగమదఃకస్తూరీచాథకొల
 కం || తక్కోలకంకోశఫలమథకర్పూరమస్త్రీయాం | ఘనపారశ్చంద్రసంజ్ఞ
 స్సితాభ్రోహేమపాలుకా || గంధసారోమలయజోభద్రశ్రీశ్చందనోస్త్రీ
 యాం | తైలపణికకగోశేషేహరిచందనమస్త్రీయాం || ౩౯ || తిలవ
 ణికేతుపత్రాంగంరంజనంరక్తచందనం | కుచందనంచాధజాతికొశజాతి
 ఫలేనమే || కర్పూరాగరుకస్తూరీతక్కిలైర్గత్తకదఃమః | గాత్రానులేపనీ
 వతికర్వర్ణకంస్యాద్విలేపనం || చూణోనివాసయోగాస్స్యర్థావిధంవా
 సితంత్రిషు | సంహారోగంధమాల్యాద్వైర్వస్త్రాస్త్రదధివాసనం || మా
 ల్యంమాలాస్రజౌమూర్ధ్నికేశమధ్యేతుగర్భకం | స్రభృష్టకంశిఖాలంబి

పురోస్యస్తంబలలామకం॥ పూరింబమృజులంబిన్యాతరాంతాదైవకక్షుక్కుంతు
తత్త్వేయత్తిర్యక్తీప్తమురసిభిఖాస్వాపీడశేఖరా॥ రచనాస్యాత్పరిస్పందఆ
భోగోపరిపూణాతా॥ ఉపదానంతూపబహుశ్యయ్యాంశయసియ
వత్॥ శయనంమంచపర్యంకపల్యంకాఃఖట్వయాసమాః॥ గేందుకకరదుకొ
దీపఃప్రదీపఃపితమాసనం॥ సముద్గకస్సంపుటకఃప్రతిగ్రాహఃపతద్గ్రహః॥ ప్ర
సాధనీకర్షతికాపిష్టాతఃపటవాసకః॥ దర్పణేముకురాదర్శవ్యజనంతాశ
వృంతకం॥ * ఇతిమనుష్యవర్గః.

సంతతిగోత్రజనకులాన్యభిజనాన్వయా॥ వంశోన్వయాన్సంతా
నోవణాన్స్యూర్పాప్తాన్తాదయః॥ (విప్రత్వత్రియవిట్చుద్రాశ్చతుర్వ
ణ్యమిత్త్యంతం) రాజబీజీరాజవంశోబిజ్యస్తుకులసంభవః॥ ౪౦॥ మహా
కులకులీనార్యసభ్యసజ్జనసాధవః॥ బ్రహ్మచారీగృహీవానస్త్రాభిక్షుశ్చతు
ష్టయః॥ ఆశ్రమోస్తీర్షద్యజాత్యగ్రజన్తభూదేవబాదచాః॥ విప్రశ్చబ్రాహ్మ
ణోసౌషట్రమాంయాగాదిభిర్యుతః॥ విద్వాన్విపశ్చిద్దోషజ్ఞస్సంతుర్ధీకొ
విదోబుధః॥ ధీరోమనీషీజ్ఞఃప్రాజ్ఞస్సంఖ్యావాక్పండితఃకవిః॥ ధీమాంతూ
రిఃకృతీకృష్టిర్బుధవణోవిచక్షణః॥ ధూరదర్శీదీఘదర్శీశ్రీయచ్ఛాంద
సాసమా॥ ఉపధ్యాయోధ్యావశోభస్యాప్తిషేకాదికర్షురుః॥ మంత్రశ్శా
ఖ్యాకృదాచార్యతఃప్రాత్వధ్వరేవ్రతీ॥ యష్టాచయజమానశ్శససోమవతిదీ
క్షితశిగజ్యాశీలోయాయజుకోయజ్వాతువిధినైష్టవాక్॥ సగీష్వతీష్ట్యాస్థప
తిస్సోమపీఠీతుసోమపాః॥ సర్వవేదాస్సయేనేష్టోయాగస్సర్వస్వదక్షిణః॥ అ
నూచానఃప్రవచనసాంగధీతిగురోస్తుయః॥ లభానుజ్ఞస్సమావృతస్సత్వా
త్సభిషవేకృతీ॥ ఛాత్రాంతేవాసిసాశిష్యేనైతాఃప్రాథమకల్పికాః॥ ఏకబ్ర
హ్మత్రతాచారామిథస్సబ్రహ్మచారిణః॥ సతీధ్యాన్వేషకగురవశితవాసగ్ని
మగ్నిచిత॥ పారంపర్యోపదేశేస్యాదైవిహ్యమితిహావ్యయం॥ ౪౧॥
ఉపజ్ఞాజ్ఞానమాద్యంస్యాత్జ్ఞాత్వారంభఉపక్రమః॥ యజ్ఞస్సవోధ్వరో
యాగస్సప్రతంతమః॥ ఘంకృతుః॥ ౪౧౧॥ పారోహిమశ్చాతిధీనార
సపర్యాతర్పణంబలిః॥ ఏతేపంచమహాయజ్ఞాబ్రహ్మయజ్ఞాదినామకాః॥
సమజ్యాపరిషద్దోష్ఠీసభాసమితిసంసదః॥ ఆస్థానీక్షీబమాస్థానంస్త్రీసప్తంసక
యోస్సదః॥ పాగ్గ్వంశఃపాగ్గ్విరైహంత్సదస్యావిధిదక్షిణః॥ సభాసదస్స
భాష్ట్రాసస్సభ్యాస్సమాజకాశ్చతే॥ అధ్వర్యుగ్ధాతృహూతారోయజు
స్సామగ్విఃదాకృమాత్॥ అగ్నిధ్రాద్యాధవైర్వార్యాఋత్యేజోయాజకా
శ్చతే॥ వేదిఃపరిష్కృతాధూమిక్సమెస్థండిలచత్వరే॥ చమోలాయావకటక

కుంభాసుగహానావృత్తిః॥ యూపాగ్నితమన్వీర్త్యదారుణీత్వరణిద్వృ
 య్మోః॥ దక్షిణాగ్నిగాహాపత్యాహవనీయాత్రయోగ్నయః॥ అగ్నిత్ర
 యమిదంతే॥ తాప్రణీతస్సంశ్చతోనలః॥ సమూహ్యపరిచాయోపహ
 య్యాలగ్నోప్రయోగిణః॥ యోగాహాపత్యాదానీయదక్షిణాగ్నోప్రణీ
 యతే॥ తస్మిన్నానాయోథాగ్నాయాస్వాహాచహుతభుక్ప్రియా॥ ౪౨॥
 ఋక్ సామిధేనీధాయ్యాచయాస్వాదగ్నిసమింధనీ॥ గాయత్రీష్ట్రముఖం
 ఛందోహవ్యపాకేవరుఃపుమాన్ ॥ ౪౩॥ ఆమితౌసాశ్వతోష్ణేయాక్షీ
 రేహ్యాద్ధధియోగతః॥ ధవిత్రీంవ్యజనంతద్వద్రీచితంమృగచర్మణా॥ ౪౪॥
 పృషదాజ్యంసదధ్యాశ్యేపరమాన్నరితుపాయశం॥ హవ్యకవ్యైదైవతైత్రీ
 అన్నైపాత్రంసుప్రీవాదికం॥ ధుమ్నిపవృజ్జహూర్నాతుస్తువోభదాఃసు
 చ్చస్త్రీయః॥ ఉపాకృతఃపశురసాయోభిమంత్యక్రతౌహతః॥ పరంపరా
 కంశనసంప్రోక్షణంచవధార్థకం॥ వాచ్యలింగాప్రమీతోవసంపన్నప్రో
 క్షితాహతే॥ సాన్నాయ్యంహవిరగ్నాతుహుతంత్రిషువషట్కృతం॥ దీ
 త్వాంతౌవభృథోయజ్ఞైతత్కమాహాంతుయజ్ఞియం॥ త్రిష్వతక్రతుక
 మేష్టంపూతః॥ తాదికమయత్॥ అమృతంవిఘ్నసాయజ్ఞశేషభోజన
 శేషయోః॥ త్యాగోవిహాపితందానముత్సర్జనవిసర్జనం॥ విశ్రాంతంవితరణం
 స్పర్శనంప్రతిపాదనం॥ ప్రాచేశనంనిర్వపణమపవజానమంహతిః॥ మృతా
 ర్థంతదహదానంత్రిషుస్వాదౌధ్వైదైహికం॥ పితృదానంనివాపసాన్వ్య
 చ్చాగ్నిర్ధంతత్కర్తృశాస్త్రతః॥ అన్వాహావ్యంమాసికేంశోష్ఠమోహ్నీఃకు
 తపోస్త్రీయాం॥ ౪౫॥ పర్యేషణావరిష్టిశ్చాన్వేషణాచగవేషణా॥ సనిస్తవీ
 ధ్యేషణాయాజ్ఞాభిశస్త్రీర్యాచనాథానా॥ షట్కుత్రిష్వర్ణ్యమర్హైరేషాద్వం
 పాదాయవాసిణి॥ క్రమాదాతిథ్యాతిథయేఅతిథ్యర్థేత్రసాధుని॥ స్వాదావే
 శికఆగంతురతిథిర్నాగృహగతే॥ పూజానమస్వావచితిస్సపర్యార్యాహా
 ణాస్సమాః॥ పరివస్యాతుశుశ్రూషాపరిచర్యాప్రపాననం॥ వ్రజ్యాటా
 ట్యాపర్యటనంచర్యాత్వీర్యపథస్థితిః॥ ఉపస్పర్శస్తావచమనమథమానమథా
 షణం॥ ఆనుపూర్వీస్త్రీయాంవాపృత్పరిపాటిరనుక్రమః॥ పర్యాయశ్చాతి
 పాతస్తుస్వాత్పర్యయఉపాత్యయః॥ నియమోవ్రతమస్త్రీతచ్ఛాపవాసాది
 పుణ్యకం॥ ఉపవస్తంతూపవాసోవివేకఃపృథగాత్తతా॥ స్వాద్భ్రహ్మవర్చ
 సంవృతాధ్యయనధికరథాంజలిః॥ పారేబ్రహ్మంజలిఃపారేవిప్రమోబ్ర
 హ్మబిందవః॥ ధ్యానయోగాసనైబ్రహ్మసనంకల్పావిధిక్రమాః॥ ము
 ఖ్యస్వాత్పర్యధమంకల్పానుకల్పనుతతోధమః॥ సంసారపూర్వంగ్రహ

ణంస్యాదుపాకరణంశు)తే|| సమేతపాదగ్రహణమభివాదనమిత్యుచే| భి
 త్సంకరప్రాప్త్యర్థంపారాశర్యపిమసూరీ|తవస్వీతావసఃపారికాః||
 వాచంయమోమునిః|తవఃశ్లేశసహాదాంతోవర్తి నోబ్రహ్మచారిణః||ము
 షయస్సత్యవచసఃస్నాతకస్తాప్తితావ్రీ|మెనిర్జితేం ద్రియగ్రాహ్యుతి
 నాయతయశ్చతే|| యస్థంఢితేవ్ర తవశాశ్చేతస్థంఢితశాయ్యసా|స్థాఢిల
 శ్చాభివరస్తమసస్సృజ్యదేయాతిగాః || పవిత్రఃప్రయతఃపూతఃపావం
 దాస్సర్వలింగినః|పాలాశోదండఅమాధోవ్రతరాంభస్తువైణవః||అస్త్రీక
 మంకలుఃకుంఢీవ్రతినామాసనంబు)సీ | అజినంచమఃకృత్రిస్త్రీభైశ్చంభి
 త్తోకదంబకం||స్వాధ్యాయస్సాన్యజ్జపస్సుత్యాభిషవస్సవనంచసా| సర్వైస
 సామవధ్వంసజవ్యంత్రిష్యఘమషణం|| దర్శశ్చపూణఃమాసశ్చయాగౌ
 పత్యంతయోఃపృథక్|శరీరసాధనాపేతుంనిత్యంయత్కర్మతద్యమః||నియా
 మస్తుసయత్కర్మనిత్యమాగంతుసాధనం | తేరంతుభద్రాకరణంముండ
 నంవపనంతథా||ఉపవీతంయజ్ఞసూత్రంప్రార్థితేదపి షేకరే|ప్రాచీనా
 వీతమస్యస్త్రిస్త్రివీతంకంతలంబితం||అంగుశ్యక్తైవైవంశీర్థంస్వల్పాంగుశ్యో
 ర్మూలకాయం| మధ్యంగుష్ఠాంగుశ్యోఃపైత్రంమూలెహ్యంగుష్ఠస్యశా
 వ్కం||౪౫|| స్వాద్భ్రష్టాధూయరిబ్రహ్మత్వంబ్రహ్మసాయుజ్యమిత్య
 పిదేవభూయాదికంతద్వితీకృచ్ఛంసాంతపనాదికం|| సన్నాస్సవత్యనక
 నేపుమాప్రాప్తయోభవిరహః| నష్టాగ్నిఃకుహనాలాభాన్తి ధ్యేర్యాపథక
 ల్పనా|| వ్రాత్యస్సంసారహీనస్సాదస్వాధ్యాయోనిరాకృతిః | ధమః
 ధ్వజీలింగవృత్తిరవశీణేతుతవ్రతః||సుప్తేయస్త్రిస్త్రిస్తమేతిసుప్తేయస్త్రిస్త్రి
 దేహిద|అంశుమానభినిర్మక్తాభ్యుదితౌతౌయథాక్రమం || పరివేత్తానుజో
 నూఢేజ్యేషేదారపరిగ్రహతే | పరివిత్తిస్తుతజ్ఞాయాన్వివాహేహపయమా
 సహ|తథాపరిణయోద్వాహేహపయమాఃపాణిపీడనం|వ్యవాయోగ్రా
 మ్యధమోమైథునంనిథువనంరతం||త్రివర్గోధర్మకామాశ్చేతుర్వర్గస్స
 మోక్షతే||సబలైస్తేశ్చతుర్భద్రంజన్యాస్సిద్ధావరస్యయే|ఇతిబ్రహ్మవర్గః
 ౧ మూర్ధాభిషిక్తోరాజన్యోబాహుజఃక్షత్రియోవిరాట్|రాజ్ఞిరాట్పర్థి
 వత్త్వాభ్యన్నంపథూపమహీక్షితః|| రాజాతుప్రణతాశేషసామంతస్సాన్వి
 దధీశ్వరః|దశవ్రతీసార్యభౌమోస్ససాన్యోమండలేశ్వరః||యేనెజ్జంరాజ
 సూయేనమండలస్యేశ్వరశ్చయః|శాస్త్రీయశ్చాజ్ఞయారాజ్ఞస్ససంమాదిత
 తాజకే||౪౬||రాజన్యకంచస్సపతిక్షత్రియాణాంగణైక్రమాత్|మంత్రీ
 ధీనచినామాత్యోన్యేకమౌసచినాగ్రతః||మహామాత్యః|ప్రధానానిపుర

ధాన్యపురోహితః | ద్రష్టరీవ్యవహారాణాం ప్రాప్తివాకాక్షదర్శకా || ప్రతి
 హ్యరేదావరపాలదాన్వధ్ధాన్వధ్ధితదర్శకాః | రక్షితవగః స్త్రవసీకస్థోధాన్య
 త్సాధికృతౌ సమా || స్థాయీకౌధికృతౌ గ్రామే గ్రామే గ్రామే భూమిః | భౌ
 రికః కన కాన్యత్ రూప్యాన్యత్ సునైషికః || అంతఃపురే త్వధికృతసాన్య
 దంతర్వంశికోజనః | సౌవిదల్లాకంచుకినః స్థావత్యాసౌవిదాశ్చ తె || పండా
 వర్షవరస్తుత్యాసేవకాన్యకనుజీవినః | విషయానంతరోరాజాశ్చ త్రుమి
 త్రమతః పరం || ఉదాసీనః పరతరః పాష్టిక గ్రాహస్తుప్యతః | రిపావైరిన
 పత్నా రిత్విష ద్వేషణదుహ్వా దః || ద్విత్విష త్సాహితామిత్రదస్యశాత్రవశ
 త్రవః | అభియాతివరా రాతి ప్రత్యధిక పరిపంధినః || స్నిగ్ధోవయస్యస్సవ
 యా అభవత్ త్రంసఖాసుహృత్ | సఖ్యం సాత్తవ దీనం స్యాదనురోధానువర్త
 నం || యథాహా వర్ణప్రణిధిరపసర్వశ్చరః స్పృశః | చారశ్చ గూఢపురుషశ్చాత్త
 ప్రత్యయితౌ సమా || ౪౭ || సాంవత్సరోజ్యోతిషికౌ దైవజ్ఞ గణకావపి | స్వ
 మాహూర్తికమాహూర్తికా ర్జజ్ఞానికార్తాంతికావపి || తాంత్రికౌజ్ఞానసి
 ధ్ధాంతస్సత్రీగృహపతిస్సమా | లిపికారోక్షరచణోక్షరచుం చుశ్చ లెఖకే | లిఖ
 తాక్షరసంస్థానెలిపిలిఖే భిరుభేస్త్రీయా | స్యాత్సం దేశహరోదూతౌ దూ
 త్యంతద్భావకమణో || అధ్వనీనోధ్వగోధ్వన్యః పాంథః పథిక ఇత్యపి | సా
 మ్యమాత్యసుహృత్ గృహరాష్ట్రదుగబలానిచ || రాజ్యాంగానిప్రకృత
 యః పారాణాం శ్రేణయోపిచ | సంధిర్నావిగ్రహేయాయానమాసనందై
 ధమాశ్రయః || వక్తృణాశ్చ క్తయస్త్రీనః ప్రభావాత్సాహమంత్రజః | త్స
 యః స్థానంచవృద్ధిశ్చ త్రివగోనీతివెదినాం || సప్రతాపః ప్రభావశ్చయతై
 జికోశచండజం | సామదానైభేదదండావిత్యుపాయాశ్చ తుష్టయం || సాహ
 సంతుదమోదండస్సామసాంత్యమథోసమా | భేదోపజాపాపుపధాధర్మా
 ద్యైర్యత్పరీక్షణం || పంచ త్రిష్యషడక్షీణాయస్తృతీయాద్యగోచరః | విష్ణు
 విజనచక్రన్ననిశ్చలాకాస్తధారహః || రహశ్చాపాంశుచాలింగరహస్యంత
 ద్భవేత్రిషు | సమావిసంభవిశ్వాసాభై మేభ్రంకోయథాచితాత్ || ౪౮ ||
 అభేషన్యాయకల్పాస్తు దేశరూపం సమంజసం | యుక్తమాపయికం లభ్యం భ
 జమానాభీతివత్ || న్యాయ్యంచ త్రిషుషట్సంప్రధారణాతుసమర్థనం | అప
 కాదస్తునిర్దేశాని దేశశ్వాసనంచనః || శిష్టిశ్చాజ్ఞాచనంస్థాతుమర్యాదాధార
 కాస్థితిః | ఆగోపరాధామంతుశ్చ సమేతూద్దానబంధనే || ద్విపాద్యోద్విగు
 ణోదండ్రాభాగధేయః కరోబలిః | ఘట్టాదిదేయంశులూక్తీప్రాభృతం
 తుప్రదేశనం || ఉపాయసముపగ్రహ్యముపహరస్తథోపదా | యాతకాది

తుయద్వైయంసదామోహరణంచతన్ || తత్కాలస్తుతదాత్వంస్యాధుత
 రఃకాలఅయతిఃసాంద్యష్టికంఫలంసద్యడదరఃఫలముత్తరం || అద్యష్టిక
 ప్నోతోయాదిద్యప్తంస్వవరచక్రజం | మహీభుజామహీభయంస్వపక్షప్ర
 భవంభయం || ప్రక్రియాత్వధికారస్సాన్యచ్ఛామరంతుప్రకీర్ణకం | స్వపా
 సనంయత్తద్యద్రాసనంసింహసనంతుతత్ || హేమంభత్రంతావతపత్రం
 రాజ్యస్తుస్థపలత్తుతత్ | భద్రకుంభఃపూర్ణకుంభోభృంగారఃకనకాలుకా ||
 నివేశ్యబిరద్రవం దేనజ్జనంతూపరక్షణం | హస్త్యశ్వరథపాదాతంసేనాం
 గంస్యాచ్ఛతుప్తయం || దంతీదంతావళోహస్తీద్విరదోనేకపూద్విపః | మతంగ
 బోగజీనాగఃకుంబజోవారణఃకరీ || ౪౯౦ || ఇభఃస్తంభేరమఃషడ్వియాధ
 నాధస్తుయాధవః | మదోత్పదోమదకలఃకలభఃకరిశాబకః || ౪౯౧ || ప్రభి
 ణ్నోగజ్జితోమత్తస్సమావుద్వాంతగ్నదౌ | హస్తీకంగజతూబృందకరిణీధ
 నుకావశా || ౪౯౨ || గండఃకటామదోదానంవమధుఃకరశీకరః | కుంభాతుశిర
 సుపిండోతయోర్నైశ్చవిదుఃపుమా || ౪౯౩ || అవగ్రహాలలాటంస్యా
 డీపికాత్వక్షీకూటకం | అపాంగదేశోనిర్యాణంకర్ణమూలంతుచూలికా ||
 అంశకుంభస్యవాహితంప్రతిమానమథోస్యయత్ | ఆసనం సుంధదేశ
 స్సాన్యత్పద్మకంబిందుజాలకం || ౪౯౪ || మక్షభాగఃపార్శ్వభాగోదంతభాగ
 స్తురంగ్రీతః | ద్వీపూర్వపశ్చాజ్ఞంఘాది దేశాగ్రాత్రావరైక్రమాత్ ||
 ౪౯౫ || తోత్రంవై ఋకమాలానంబంధస్తంభశశృంఖలే | అందుకొనిగళో
 స్త్రీస్యాచంకుశోస్త్రీస్సృణీర్దవయోః || ౪౯౬ || దూష్యాకర్ష్యావరతా
 ప్నోత్పాల్బనాసజ్జనానమే | ప్రవేశ్యాస్తరణంవర్ణఃపరిస్తోమఃకుథోద్వ
 యో || ౪౯౭ || పీతంత్యపారంహస్త్యశ్వంవారీతుగజబంధనః | ఘాటకేపీతి
 వరగతురంగశ్వతురంగమాః || ౪౯౮ || వాజివాహఃశ్వగంధస్వహయసైంధ
 వత్సయః | ఆజానెయాఃకులీనాస్సృగ్వివీతాస్సాధువాహినః || ౫౦౦ || వ
 నాయుబాఃపారసీకాఃకాంభోజాచాక్లాకాహయాః | యయురశ్వోశ్వమేధీ
 యోజవనస్తుజవాధికః || ౫౦౧ || పృష్ఠ్యస్తోరీసితఃకరోరధ్యోవోధారథ
 స్సయః | కిలఃకిరోనామ్యశ్వాబడచాచాడబంగశే || ౫౦౨ || త్రిష్యాశ్వీనం
 యదశ్వేనదిశనైకేనగవ్యతే | కశ్యంతుమధ్యమశ్వానాంహేమాహేమా
 చనిస్త్వన || ౫౦౩ || నిగళస్తగళోదైశ్చబృందత్వశ్వీయమాశ్వవత్ | అసగం
 దితంధూరితకంరెచితంవర్గితంప్లుతం || ౫౦౪ || గతయోమూఃపంచధారాఘా
 ణాతుపోభమస్త్రియాం | కవికాతుఖలీనోస్త్రీశఫంక్తి బేఖురఃపుమా ||
 ౫౦౫ || పుచ్ఛోస్త్రీలూమలాంగూలైశ్చాలహస్తశ్చవాలధిః | త్రిషూపావృత్త

లుక్తేపరావృతైముహుః భువి॥౫౦౬॥ యానైవక్రిణీయుద్ధార్థకతాంగ
 స్స్యందనోరభః | అసౌపుష్కరభశ్చక్రియాసుససమరాయయత్ ॥ ౫౦౭॥
 కంతీరభఃప్రవహణండయనంచనమంత్రయం | క్లిబేనశ్శకటోస్త్రీన్యాగ్ధం
 త్రికంబళివాహ్యకం॥౫౦౮॥ శిబికాయాప్యయానంస్యాజ్ఞోలాపేంభాది.
 కాస్త్రీయాంఽఽభౌతుదైవవైయాఘ్రాద్విచిత్రావృతేభే॥౫౦౯॥ పాం
 డుకంబళనంపితస్యందనఃపాండుకంబళీ | రథేకాంబళవాస్త్రాద్వ్యాకంబ
 లాదిభిరావృతే॥౫౧౦॥ త్రిమదైవపాదయోరధ్యారథకద్యారథవ్రజేభూ
 స్త్రీక్లిబేయానమఖంస్యాద్రధాంగమజన్మరః ॥ చక్రంరథాంగం
 తస్యాంతేనేమిః స్త్రీన్యాత్ప్రధిఃపుమాః | పిండికానాభిరక్షాగ్రీలకేతువ్య
 యోరణిః॥రథగుప్తిశ్వరూఢోనాకూబరస్తుయుగంధరః | అనుకయోదావః
 ధన్తంప్రాసంగోనాయుగాద్యుగం॥సప్తంస్యాద్వాహసంయానంయుగ్యంప
 త్రంచధోరణం॥పరంపరావాహసంయత్రదైవసీతకమస్త్రీయాం॥ ఆధోర
 ణాహస్తిపకాహస్త్యారోహణిషాదినః | నియంతాపాజితాయంతాసూ
 తఃక్షత్రాచనారధిః | సద్యోష్టదక్షిణస్తౌచసంజ్ఞారథకుటుంబినః | రథినస్స్యంద
 నారోహణాశ్వారోహస్తసాదినః॥ ధటాయోధాశ్చయోధా రస్సేనారక్షా
 స్తునైనికాః | సేనాయాంసమవేతాయేనైన్యాస్తేనైనికాశ్చతే ॥ బలినోయేన
 హసే | ఇసాహసాస్త్రేసహస్త్రీణః | పరిధిస్థః పరిచరస్సేనాసీవాః హిసీప
 తిః॥కంచుకోవారవాణోస్త్రీయత్తుమధ్యేకంచుకాః | బద్ధంతితత్సాన
 నావృధికాం గేభశీషకం॥శీషకణ్యంచశిరస్త్రేభతనుత్రంపమకదంశనం
 డరశ్చదఃకంకటకోజాగరఃకవచోస్త్రీయాం॥౫౧౧॥ అమక్తంప్రతిము
 క్తశ్చపిసద్ధశ్చాపిసద్ధవత్ | సన్నద్ధోవమితస్సజ్జోదంతిశోపూర్వకంకటః ॥
 త్రిష్యాముక్తదయోవమకభృతాంకావచికంగణే | వదాతపత్తివదగపా
 దాతికపదాజయః॥పద్గశ్చపదికశ్చాభపాదాతంపత్తిసంహతిః | శస్త్రాజివే
 కాండప్యస్తాయుధీయాయుధికాస్సమాః॥ కృతహస్తస్సుప్రయోగవిశిఖంకృ
 తపుంఖవత్ | అపరాధప్రవతోసౌలక్ష్మ్యచ్యుత్సృతసాయకః ॥ ధన్వీధను
 ష్చాధానుహానిషంక్యస్త్రీధనుధారః | న్యాతాండవాంస్తుకూడిర
 శ్చాక్షికశ్చక్తిహేతికః॥యాష్టికపారశ్వధికాయప్తిస్వధితిహేతికా॥వైస్త్రీం
 శికోసిహేతిస్యాత్సమాపానికకాంతికా ॥ చమీకభలకపాణిస్సాన్యత్ప
 తాక్షీవైజయంతికః | అనుష్టవస్సహాయశ్చానుచరోభిచరస్సమాః ॥ పురోగా
 గ్రేసరవీష్టాగ్రతస్సరపురస్సరాః | పురోగమఃపురోగామీమందగామీసు
 మంధరః॥ జంఘలోతిజవస్తుత్యజంఘాకరికాంఘికా | తగస్తీత్వదితోవే

గీప్రిజవీజవనోజవః || జయ్యాయశ్శక్యతేజతుంజేయోజేతవ్యమాత్రే||శై
త్రీస్తుజేతాయోగచ్ఛత్యలంవిద్విషతఃప్రతి||
౫౩౦ || సోభ్యమితోభ్యభ్యుత్తీయోభ్యభ్యుత్తీ||అభ్యుత్తీ || ఊర్జస్వలస్యా
దూర్జాస్వీయఊర్జోతిశయాస్వీతః || స్వాదురస్వాదురసిలోరధికోరధి
రోరధీ||కామంగామ్యసుకామీనోహ్యత్యంతీనస్తథాభ్యశం||శూరోపిరశ్యవి
క్రాంతోజేతాజ్ఞశ్శజిత్వరః||సాంయుగీనోరణేసాధుశ్చస్త్రీ||జీవాదయ
స్త్రిమధ్యజనీవాహినీసేనాశ్చతనానీనీచమూః||వరూధినీబలరస్యైదక్రం
చానీశమస్త్రీయాం || పూహస్త్రుబలవిన్యాసోభేదాదండాదయోయుధి||ప్ర
త్యసారోపూహపాష్టిః||వైస్యపృష్ఠైప్రతిగ్రహః || ఏకభైకరథాత్ర్య
శ్వపత్రిః||పంచపదాతికా||పత్యం||స్త్రీ||గుణైస్సవై||క్రమాదాఖ్యాయ
థోత్తరం||సేనాముఖంగాల్లగణోవాహినీపృతనాచమూః||అనీనీదశానీశీస్య
తే||హిణ్యథసంపది||సంపత్తిశ్శీశ్చలశ్శీశ్చవిజత్యాంవిపదాపదా||అయుధం
తుప్రహరణంశస్త్రీమస్త్రీమథాస్త్రీయాం||౫౩౧||ధనుశ్చాపౌధన్వశరాస
నకోదండకాముకం||ఇష్టాసోప్యథకర్ణస్యకాలపృష్ఠంశరాసం||కపిధ్వజ
స్యగాండివగాండివాపున్నులంసకే || కోటిరస్యటినీగోధాతలంజ్యాఘా
తవారణే||౫౪౦||లస్త్రకస్త్రుధనుమధ్యంమావీజ్యాశింజినీగుణః||స్యాత్ప్రీ
త్యాలీధమాలీధమిత్యాదిస్థానపంచకం||౫౪౧||లక్ష్మ్యంలక్షంశరవ్యంచశరా
భ్యసంశ్చపాసం||ప్రపత్యచాణవిశిఖాలజప్తగఖగాఘగాః || ౫౪౨ || క
లంబమాగః||అశరాః||పత్తిరోపశ్శమద్యయోః||ప్రీత్వేడనాస్తునారాచా
పత్యోవాజస్త్రీమాత్తరే||౫౪౩||నిరస్తప్రీహితేచాణేవిష్టైర్దిగ్ధిప్రకా
తూతోపాసంగతూణేరనిషంగాభ్యుధిద్వయోః || తూణ్యంభిగ్దేతుని
స్త్రింశచంద్రహాసానిర్జయః||కాక్షేయకోమండలాగ్రః||కరవాలంకృపా
ణవతే||త్సరుః||ఖడ్గాదిముష్టాస్యాన్వేఖలాతన్నిబంధనే||ఫలకోస్త్రీ||ఫలంచర్మ
సంగ్రాహోముష్టిరస్యయః || ౫౪౬ || దుగ్ధముద్గః||ఘనాస్యాదిశీకర
వాళికా||భిందిపాలస్సృగస్త్రుత్యౌపరిఘః||పరిఘాతనః||౫౪౭||ద్వయోఃకుతా
రస్యౌద్ధితిః||పరశుశ్చపరశ్యథః || స్వాదభ్యస్త్రీ||చాసిపుత్రీ||చఘరికా||చాసిధేను
కా||వాపుంశీశల్యంశంకుర్నాగుర్వలాతోమరోస్త్రీయాం||శాసన్మకుంతః
కోణస్తుస్త్రీయః||పాశ్యశీ||కొటయః || ౫౪౮ || సర్వభిసారస్సర్వో
ఘస్సర్వస్సహనాథకః || లోహభిసారోస్త్రీశ్చతాంరాజ్ఞానీరాజనావి
ధిః||౫౪౯||యత్సేనయాభిగమనమరౌతదభిషేకం||యాత్రాప్రజ్యాభిని
రౌణం||పస్తానంగమసంగమే||౫౫౦ || స్వాదాసారప్రసరణప్రచక్రంచ

లిక్తాక్షకంఽఅహితాస్య త్యభీతస్య జేయానమభీక్రమః॥౫౫౨॥వైతా
శికాబోధకరాశ్చక్రికాఘాంతికాస్సమాః॥స్యమాకధాస్తుమగధానం
దినఃస్తులిపాతకాః॥నంశ ప్రకాస్తుసమయాత్సంగ్రామాదనివతినః । రేణు
ద్యౌః యోః స్త్రియాంధూశిఃపాంసుర్నానద్యయోరజః॥ చూణేక్షోద
స్సముత్పింజపింజలౌభృశమాకులి । పతాకావైజయంతీస్యాతైతనంధ్యజ
మస్త్రీయాం॥సావీరాశంసనంయధఘామిర్యాభిభవప్రగ్భాతహంపూ
ర్వమహంపూర్వమిత్యహంపూర్వికాశ్రీయా॥ అహూపురుషీకాదపాక
ద్యాస్యాత్సంధాపనాత్మని । అహమహమకామసాస్యాత్సంస్వరంయోభవ
త్యహంకారః॥ద్రవిణంతరస్ససళాబలకౌద్యాణిస్థామశుక్త్యంచ । శక్తిఃప
రాకృమప్రాణోవిక్రమస్త్యతిశక్తితా॥ వీరసాణంతుయత్సనంవృత్తేభౌవి
నివారణేయుద్ధమానౌధనంజన్యంసృగ్ధనంప్రవిదారణం॥మృతమాస్కం
దనంసంఖ్యంసమిదంసాంపరాధికం । అస్త్రీయాంసమరానీకరణాఃకల
హవిగ్రహాః॥౫౫౩॥సంప్రహారాభిసంపాతకలిసంసౌఖ్యసంయుగాః । అ
భ్యామరకసమాఘాతసంగ్రామాభ్యాగమాపహవాః॥ సముదాయస్త్రీ
యాంసంయత్సమిత్యాజసమిత్యభః॥ నియుద్ధందాహయముద్ధేభకుములంరణ
సంకులేత్యేచాతునింహనాగస్యాత్కరణంఘటనాఘటా । క్రందనం
యోధసంరావృంహితంకరిగర్జితం॥ విస్ఫూరకసహం స్వాసఃపట్ట
హంబంబరౌసమాప్రసవంతుబలాత్కారోహతోశస్త్రతంభం॥అజన్యం
క్షీబముల్పాతఉపసగతస్సమంత్రీయం॥మూఢాతుకన్యలంమోహోవ్య
వమృతస్తుపీడసం॥అన్యవస్కందనంత్యభ్యాకాదనంవిజయోజయః॥వైతశుద్ధిః
ప్రీతికాగోష్టరనిర్యాతసంచసాప్రత్రావద్ద్రావసంప్రచసందావాపిద్ర
వోద్రవః॥అపక్రమోపయానంసరణేభంగఃపరాజయః॥ పరాజితపరా
ధూతోత్రిషుఃపృతిరోహితౌ॥ ప్రమాసణంనిబన్ధణంనికారణంనిశారణం
ప్రవాససంపరాససంనిఘాదసంనిహింసనం । నిర్వాపణం సంజ్ఞపసంని
గ్రహంభసమపాససం॥నిప్రహణంనిహాససంతుణసంపరివర్జనం । నిర్వాప
సంవిశససంనూరణంప్రతిఘాతసం॥౫౫౪॥ఉద్యాసప్రమథసక్రథనౌజ్ఞాస
నానిచ । ఆలంభపింజపిశదఘాతోన్మాథవధాఅపి॥ స్యాత్సంచతాకాలధ
మోదిష్టాంతఃపూర్ణయోత్యయః । అంతోనాశోద్వయోమృత్యుమరో
ణంనిధనౌస్త్రీయాం॥పరానుప్రాప్తపంచత్వపరేతప్రీతసంస్థితాః॥ మృ
తప్రమితౌత్రిష్వేతేచితాచిత్యాచితౌస్త్రీయాం॥కబంధోస్త్రీశ్రీయాం
క్రమపమూఢకశేబరంశ్శౌనంస్యాత్సృవసంకుటసశ్వపమస్త్రీయాం॥

ప్రగ్రహూపగ్రహూబంద్యంకారాస్యాద్భంధనాలయోపుంసీభూమ్యున్మీ
సవఃపీఠాత్తైవంజీవానుధారణం || ఆయుజ్జీవితకాలానాజీవాతుర్జీ
వనాషధం ||

ఊరవ్యాఊరుబాలర్యావై శ్యాభూమిస్పృశోవిశః || ఆజీవాజీవికానా
తావృత్తిర్వర్తనజీవనైః స్త్రియాంకృషిఃపాశుపాల్యంజాణిజ్యంశైతివృ
త్తయః || సేవ్యాశ్చకృత్తిగృతంకృషిరుంఛశీఃత్వతం || ద్వీయాచితాయా
చితయోశ్చోసంభ్యంవృతామృతే || సత్యాత్తంవణిగృహసాస్యాద్భంధంప
ర్యుదంచనం || ఉద్ధారోథప్రయోగస్తుకుసీదంవృద్ధిజీవికా || యాష్టయా
ష్టంయాచితకంనిమయాదాపమిత్యకం || ఉత్తమణాధమణౌద్వాప్ర
యోక్తృగ్రాహకాక్రమాత్ || ౨౮౦ || కుసీదికొవాధుకృషికొవృద్ధ్యాజీవ
శ్వవాధుకృషిః || తేతాజీవకషకశ్చకృషికశ్చకృషీవలః || తేత్రంవైహ
యశాలెయంప్రహిశాల్యాద్భవోచితం || యవ్యంయవక్యంపష్టిక్యంయవాది
భవసంహిత || తిల్యతైలివసన్తామోమాణుభంగాద్విరూపతా || మాదీన
కాద్రవీచాదిశేషధాన్యాద్భవోచితం || బీజాకృతంతూప్రకృష్టంసీత్యంకృ
ష్టంచహల్యవత్ || త్రగుణాకృతతృతీయాకృతంత్రిహల్యంత్రీసీత్యమపిత
స్కి || ద్విగుణాకృతేతుసర్యంపూర్వంశంబాకృతమపీహ || దోణాధకాది
వ్వాపాదాద్రాణికాధకికాదయః || భారీవాపస్తుభారీకఉత్తమణాదయ
స్త్రిఃపుత్రంసపుంసకయోర్వప్రింకేదారంత్తేత్రమస్యతు || కైదారకంస్యా
త్కైదార్యంత్తేతంకైదారికంగణేలోష్టానిలోష్టవఃపుంసీకొటిశోలోష్ట
భేదః || ప్రాజనంతోదసంతోత్రంఖనిత్రీమవదారణం || దాత్రంలలిత్రీమాబం
ధోయోక్త్రీయోత్రమధోఫలం || నిరీషంకూటకంఘాలఃకృషకోలాంగ
ల్లంహలం || గోదారణంచసీరోథశమ్యాస్త్రియంగశీలకం || ఈషాలాంగలదం
డస్యాశ్చిత్రాలాంగలపద్ధతిఃపుంసీమేధిఃఖలైదారుస్యస్తంయత్పశుబంధనైః ||
౨౮౦ || ఆశువీహిఃపాటలస్సృచ్చితశూకయవౌసమా || తోక్షస్తుతత్రీహ
రితేకలాయస్తుసతీనకః || హరిణుఖండికాచాస్త్రిన్దూరదూషస్తుకీద్రవఃమం
గళ్యోకోమహూరోధమకుష్టకమయష్టకా || వనముగైసమాపెతుద్వాతుందభక
దంబకా || సిద్ధాథప్రేష్వపధవశోగోధూషస్తుమనస్సమా || స్యాద్యావకస్తుకు
ల్పావశ్యణకొహరిమంథకః || ద్వాతిలెలిపింజశ్చతిలపెజశ్చనిష్పలై || ౨౮౪ ||
తుషఃతుతాభిజననోరాజికాకృష్టికాసురీ || స్త్రియాకంగుప్రియంగుద్వేల
తేసీన్యాదుమాతుమా || మాతులాసీతుభంగాయాంప్రహిభేదస్త్వేణపు
మా || కింశారుస్ససంహాకంస్యాత్త్రీణిశంసస్యమంజరీ || ధాన్యంప్రహి

స్తుంబకరిస్తంబోగుత్సస్తృణాదిః । నాశీనాశంచకాంతాన్యవలాలా
 స్త్రీససేష్వలః ॥ కడంగరోబుసంక్లిబేధాన్యత్వబతుషఃపుమా ॥ శాన్తాన్తీ
 శ్శత్రుత్వేన్గ్రాశమీశించాత్రిషాతరే ॥ ఋద్ధమావసితంధాన్యంపుతంతు
 బహుశీకృతంమాషాదయశ్శమీధాన్యేశూకధాన్యేయవాదయః ॥ శాల
 యఃకలమాద్యశ్చపప్తికాద్యశ్చపున్యమీ ॥ తృణధాన్యాఃపారాఃస్త్రీ
 గవేధుగఃవేధుకా ॥ ౬౦౦ ॥ అయోగంమసలాస్త్రీస్యాదుదూఖలచురూ
 ఖలంప్రసోటనంశూపమస్త్రీచాన్వితదఃపుమా ॥ స్మృతప్రసేవా
 కండోలపిబాకటకిలింజకా ॥ సమానారసవత్త్వంతుపాకస్థానంషహసనం ॥
 పారోగ్యస్తదధ్యక్షస్సూదాదౌదనికాగుణాః ॥ ఆపూషికఃకాందనికొభక్త్య
 కారభిమేత్రిషు ॥ అత్సంతముత్తానమధిశ్రయణీచుల్లిరంతికా ॥ అంగారధాని
 కాంగారశకట్యపిహసంత్యపిహసన్యవ్యథనస్త్రీస్యాదంగారోలాతముల్కు
 కం ॥ క్లిబేంబరిషంభాప్రోనాకందుర్వాస్వేదనీస్త్రీయాం ॥ అలంజరః
 స్యాన్నణికకకర్యాశూగఃశంతికా ॥ పితరఃప్తాభ్యుభాకుండంకలశస్త్రీ
 షుద్వయోః ॥ ఘటఃకుటనిపావస్త్రీశరావావధమానకః ॥ ఋజిషంపిష్టవ
 చనంకంసాస్త్రీపానభాజనం ॥ కుతూఃకత్రిఃస్నేహపాలేప్రైవాల్యాకు
 తువఃపుమా ॥ సవమావపనంభాండంపాత్రామత్రైవభాజనం ॥ దర్శి
 కంబిఃఖజాకాదస్యాత్తండూదాదుహస్తకః ॥ అస్త్రీశాకంహరితకంశిగు
 రన్యతునాడికా ॥ కడంబశ్చకలంబశ్చవేశవారడవస్కరః ॥ తింతిడికచము
 క్రంచవృక్షామ్లమథవెల్లజం ॥ మరీచంకొలకంకృష్ణమాషణంధామీపత్త
 నం ॥ ౬౦౧ ॥ జీరకాజీరణోజాజీణాకృష్టేతుజీరకే ॥ సుషవికారవీప్యధీస్య
 ధుఃకాలాపకుంచికా ॥ ౬౦౨ ॥ ఆద్రకంశృంగబేరంస్యాదశచ్చత్రావీతు
 న్నకం ॥ కుస్తుంబురుచధాన్యాకమథశుంఠీమహాషధం ॥ స్త్రీసపుంసకయో
 ర్విశ్వంనాగరంవిశ్వభేషజం ॥ ఆరనాశకసావీరకుల్పాసాభిషుతాన్తాన్త
 వంతీసోమధాన్యామ్లకుంజలానిచశాంబికే ॥ సహస్రవేధిజతుకంబాహ్లికం
 హింగురామతం ॥ ౬౦౩ ॥ తత్పత్రికారవీప్యధీస్యబాప్తికాకబరీప్యధుః ॥ ని
 శాఖ్యాకాంచనీపీతాహరిద్రావరవణేనీ ॥ సాముద్రంయత్తులవణమ్మఘ్నీ
 బంవశీరంచతత్ ॥ సైంధవాస్త్రీశీతశివంమాణిబంధంచసింధుజై ॥ రామకబ
 స్తకంపాక్యంబిడంచకృతకేద్యయంసౌవచలైక్షురుచకేతిలకతత్రమేచ
 కే ॥ మత్స్యండిహేతంభండవికారాశర్కరాసితా ॥ కూర్చికాక్షీరవికృతి
 స్యాద్ద్రస్సాలాతుమాణ్ణికా ॥ స్యాత్తైమనంతునిష్ఠానంత్రీలింగానాసిత్వాశ
 థేశూలాకృతంభటిత్రంచశూల్యమృఖ్యంతుపైతరం ॥ ౬౦౪ ॥ ప్రణేశముపన

శృంగారవశోదయః॥ ద్విహయనీద్వివశాః గౌరెకాహ్లాత్వకహయనీ॥ చతుర
జ్ఞానశుద్ధాయజ్యేవం త్ర్యక్షాత్రిహయణి॥ వశావంధ్యాభ్యంతోకాతున్నుద్ధవ
ర్భాగసంధిని ॥ ఆకాంతావృషభేచాకవేహద్గర్భోపఘాతినీ॥ కాల్యోపన
ర్భాప్రజనేప్రప్యోహీబాలగభిణి॥ స్యాదచండీతుస్కరాలవలసూతిఃప
రేష్టుకాచిరసూతాబహుయశోధేనుస్సాస్యన్నవసూతికా॥ సుప్రతాసుఖ
సందోహ్యపీనోధ్నిపీవరస్తనీదోణక్షీరాదోణదుఘాధేనుస్యాబంధకేస్థి
తానమాంసమినానాయైవప్రతివహకంప్రసూయతేఊధమగ్ధిబమాపినం
మాశికళికా॥ నప్తుంసిచామసగదానఃపశ్యజ్జస్తుదామనీ॥ వైశిఖమంధ
మంధానమంధానామంధధండకే॥ కుటరోదండవిషగంభోమంధనీగరగ్రనే
మేఊష్ట్రేక్రమేశకమయమహం గాఃకరభస్మితుః॥ కరభాస్మ్యశ్శ్చృఖనభా
దారవైఃపాదబంధనైః॥ అజాభాగీతుభచ్చాగబన్దచ్చగలకలజి॥ మేంఢో
రభోరణోద్దాయమేషవృష్టయపడకేఊష్ట్రేరభాబబృంహేస్యాజాప్రకా
రభోకాజకం॥ చక్రీవంతస్తుదాలేయాసభాగడకాభాఃఖరాః॥ వైచక్సా
ధకవాపూనైగమోనాణిజోవణికే॥ వణ్యాజీవోప్యాపణికఃక్రయవిక్ర
యిశశ్చస్త్రవిక్రేతాస్యాద్విక్రయికిక్రాయికిక్రయిశస్సమా॥ వాణిజ్యం
తువణిజ్యాస్యాన్యాయంవసోవ్యవక్రయినిపీతిపణంకూలధనంలాభో
ధికంఫలం॥ పరిదానంపరీవతో॥ వైమేయసిమయాపపిప్రమానుపనిధిన్యాక
నఃప్రతిదానంతదర్పణం॥ క్రయేప్రసారితంక్రయ్యంక్రేయంక్రేతవ్యమా
త్రకేవిక్రేయంపణితవ్యంపణ్యంక్రయ్యవయస్త్రిపుక్లేబేసత్యోపశం
సత్యంకారస్సత్యాకృతిస్త్రియాం॥ వివణోవిక్రయస్సంఖ్యాస్సంఖ్యేయే
ష్వాదశక్రిపు॥ వింశత్యాద్యాస్సచైకద్యేసవాః॥ స్సంఖ్యేయసంఖ్యయోః॥
సంఖ్యాధేఃద్విబహుద్యేస్తసామనానవలేస్త్రిన్యయః॥ పక్షైశ్చతసహస్రా
దిక్రమాద్దశగుణోద్ధరం॥ పాతవఃదుర్వయఃపాన్యమితిమాసార్థకం॥
యం॥౬౬౦॥ మానంతులాంగుళిప్రస్తేగుణంజాఃపంచాద్యమాషికః॥ తేషా
డశాతుఃకపోస్త్రీవలంకర్షవయస్త్వయం॥ సునర్ణవిస్తాహేమ్నోతేకురు
విష్ణుశత్రులేతులాస్త్రియాంపలకతంభారస్సాన్యద్వింశతిస్తులాః॥ ఆచి
తోదశభారాస్సృశ్శాకటోభారత్రచితః॥ కాన్తపణికార్థికాస్సృతా
షికేతావిక్రేణి॥ అస్త్రియామృగదోదోఖారివాపూకంప
కఃకుషవఃప్రస్థత్యాద్యాఃపరిమాతార్థకాఃషష్ఠికే॥ భాగసురీయకేపాద
స్సృదంశేభాగతువంకకః॥ ద్రవ్యంవిత్తంన్యవలేః॥ చిరీకృష్ణకృధసంక
సు॥ హీరణ్యంద్రవిణందుమ్మమధకైరవిభవాలపి॥ స్యాత్కృష్ణపాశ

అర్చితం హేమదూపేకృతౌ తే॥ తాభ్యాం యదన్యత్తత్తు-ష్ట్యం యావ్యంత
 ద్దక్షిణమాహతం॥ గారుత్మతం మరకతమత్తగర్భో హరిస్త్రణిః॥ శోణరత్నం
 లోహితకః పద్మరాగో భూమై కైకం॥ ముక్తాభవిదుమేపుంసి ప్రవాళం పుష్ప
 పుంసకం రత్నం మణి ద్వయో రత్నజాతౌ ముక్తాదికేపిచ॥ స్వకాంసువ
 ర్ణం కనకం హిరణ్యం హేమకూటకం॥ తపనీయం శాతకుంభం గాంగేయం భ
 మకాశర్బురం॥ చామికరం జాతరూపంచుహారజతాంచనై॥ ౬౭౦॥ రుక్మం
 కార్తస్వధం జాంబూనదవప్తావదోస్త్రీయాం॥ అలంకారసువర్ణం య
 చ్చ పుంగోకసకమిత్యదః॥ దుష్కర్ణం రజతం రూప్య-ఖజాకరం శ్వేతమిత్యపి॥
 రీతిస్త్రీయామారూటోనస్త్రీయామధతాస్త్రియం॥ శుల్పం శ్లేష్మం శుభం
 ద్వ్యుష్టపరిష్టోదుంబరాణిచ॥ లోహాస్త్రీయస్త్రీకంతీత్వం పిండం కాలా
 యసామసీ॥ అత్ససారోధమందూరం సింహానమతన్యతే॥ సర్వంచతైజ
 సంలోహం వికారస్త్యయసఃకుశీ॥ ఊరఃకాచోభవపలో రసస్సూతశ్చ
 పారదై గవలం మాహిషం శృంగమభ్రకః గిరిజామతే॥ సోత్తోంజనం తుసా
 వీరం క్షాసో లాంబనయామునై తుల్లాంజనం శిఖిగ్రీవం వితున్నకమయూరకై॥
 కర్పరీదార్వికాక్వాథోద్భవం తుల్థం రసాంజనం॥ రసగర్భం తాక్ష్యకైలం
 గంధాత్మసేతుగంధకః॥ సౌగంధికశ్చ చక్షుష్యాకులాశ్శృతుకుశుద్ధికా॥ రీతి
 పుష్పం పుష్పకేతుః పౌష్పకం కుసుమాంజనం॥ పింజరం పీతం తాలమాలంచ
 హరితాలకై॥ గైరేయమధ్యకం గిరిజమశ్రజంచ శిలాజతుః బోలగంధరసప్రా
 ణపిండగోపరకాస్సమాః డిండిరోద్ధికః ఘోషేనస్పిందూరం నాగసంభవం॥ నా
 గసీసకయోగేష్టవప్రాణిత్రపుపిచ్చటం॥ రంగవం గేవ్యభవీచుస్తూలోభకమ
 ట్టోత్తరం॥ వ్యతు-సుంభం వహ్నిశిఖం మహారజనమిత్యపి॥ మేషకం బళిహ
 ణాం యశ్యశోర్ణం శశలోమని॥ మధుక్షేత్రం మాక్షికాదిమధూచ్ఛిష్టం తు
 నీకం॥ మనశ్శిలావనోగుప్తామనోపవనాగజిహ్వకా॥ నైపాలీకునటిగోళా
 యవక్షోరోయవాగ్రజః॥ పాకోభసజికాక్షారః కాపోతస్సుఖవర్చకః॥
 సౌవర్మలం సాల్మదుచకంత్యక్షీరావంశరోచనా॥ శిగ్రుజం శ్వేతమరిచం
 ఘోరలం మూలమైతువం॥ గ్రంధికం పిప్పలీమూలంచటికాశిరభత్యపి॥ గో
 భ్రోమీధూతకేనాపత్రాంగం రక్తచందనం॥ త్రికటుక్రొవణం ప్యో
 వం త్రిశలాతుఫుత్రిమ్॥ ఇతివైశ్యవర్గః.

శూద్రాశ్చ వచనాశ్చ వలశ్చ బుజాః॥ ఆచండాలాత్మసం
 క్షిప్తాబిష్టకరణాదయః॥ శూద్రావిశోస్తుకరణోబిష్టోవైశ్యాద్విజన్య
 వోః॥ శూద్రాత్తతియమోరుగోన్యూగధాత్మత్తియావిశోః॥ మాహిషో

త్యాక్షత్రీయయోఃక్షత్రాత్యూహద్రయోస్సతః॥ చాగ్రహాక్షారక్షత్రీయా
త్యాక్షస్త్రాంత్యైదేహకోవిశః । రథకారస్తుమాహిమ్యాతరణ్యాంభు
స్యసంభవః॥ ౬౯౦॥ స్యాచ్యుండాలస్తుజనితోచాగ్రహాక్ష్యాంవృషతనయః ।
కారుశ్శిష్టిసంహతైస్తైద్వయోశ్చేతీన్మహాతిభిః॥ కులికస్సాన్యకులశ్రే
ష్ఠీమాలాకారస్తుమాలికః । కుంభకారఃకులాలస్సాన్యత్పలగండస్తుబేషకః । తం
తువాయః కువిందస్సాన్యత్ప్రవాయస్తుసౌచికః । రంగజీవశ్శ్చత్రకరఃశ
స్త్రీమాన్జాసిధావకః॥ పాదూకృచ్ఛర్మకారస్సాన్యద్యోకారోభాహకా
రకః । నాడింధమస్సన్యకారఃకలాదోరుక్తకోరకః॥ స్యాచ్చాంభికఃతాంబ
వికశ్శాల్మీకస్తమకట్టకః । తతాతువర్జిస్తవ్విష్టారథకారశ్చకాష్ఠతట్॥
గ్రామాధీనోగ్రామతతః కౌటతతానధీనకః । త్సురిముండివికీర్తినాపి
తాంతావసాయిసః॥ నికేజకస్సాన్యద్రజకశ్చాండికోమండహరకః । జా
బాలస్సాన్యదజాజీవీదేవాజీవస్తుదేవలః॥ ప్యాన్తాయాశాంబరీమాయాకా
రస్తుపాగ్రితఃకరకః॥ శైలాలినస్తుశైలూషాజాయాజీవాఃకృశాశ్వినః॥ ధా
ర్మతాగత్యపినటాశ్చరణాస్తుకుశీలవాః । మూడంగికామారజికాపా
ణివాదాస్తుపాణిఘాః॥ వేణుధాన్యస్యరైవణవికావీణా వాదాస్తువైణ
కాః । జీవాంతకశ్శాన్యకనికోద్వవాగురికజాలికా॥ ౭౦౦॥ వైతంసిఃకౌటిక
శ్చమౌంసికశ్చనమంత్రయంభృతకోభృతిఘక్రమకరోవైతనికశ్శ్వనః॥
వారూపహూవైవధికోభారవాహస్తుభారికః । వివర్ణఃపామరోనీచపా
కృతశ్చపృథ్వనః॥ నిహీనోపశేదోజాల్మఃత్సుల్లకశ్చేతరశ్శ్వనః । భృత్యైదాసే
దదాసేయదాసగోప్యకచేటకాః॥ నియోజ్యకింకరపేష్వభుజివ్యపరిచార
కాః । పరాచితపరిసరందపరజాతవదైగితాః॥ మందస్తుతుందపరిమృజి
లస్యశ్శీతకోలసోనుష్ఠః । దక్షేతుచతురపేశలవటవస్సూథానడప్తశ్చ॥ చుం
దాలప్తవమౌతంగదివాకీర్తిజనంగమాః । నిమాదశ్శ్వపచావంతేవాసిచాం
దాలపులకసాః॥ భేదాకిరాతశబరపుశిందామైచ్చజాతయః । వ్యాసోమృగ
వధాజీవోమృగయర్దుబ్ధకశ్చనః॥ కౌలేయకస్సారమేయఃకుక్కురోమృగదం
శకః । శునకోభవకశ్శాన్యస్యాదలరగస్తుసయోగితః॥ శావిత్వకద్రుమ్మకగ్ని
యాకుశలస్సరమాశునీ । విష్ణురస్సూకరోగ్రామ్యోబరగరస్తరుణఃనశుః॥
అచ్యోదనంమృగవ్యంస్యాదాభేదోమృగయాస్త్రియాం । దక్షిణారున్దుభ్ధ
యోగాద్దక్షిణమాకురంగకః॥ ౭౧౦॥ చోరైకాగారికస్తైనదస్యతసూర
మోషకాః । ప్రతిరోధివరాసందిపాట్లచ్చరమలిష్టుచాః॥ చారికాస్తైవదా
ర్యైచస్తేయం తోష్ట్రగింతతదనం । వితంస్తస్తూపకరణంబంధనైమృగవశే

తామః॥ ఉన్నాభిమూటయంత్రంసాగ్నివ్యాగురామృగబంధీనీ | శుల్కరేవట
 రకః॥ స్త్రీతురజ్జుః స్త్రీ ిపువటీగుణః ॥ ౭౦౩ ॥ ఉద్భూటనంఘటియంత్రం
 లిల్లోద్వాహనంవహిః | ఇంసివేకా వాయదండ సూత్రాణిసరితంత
 వః ॥ ౭౦౪ ॥ వాణరూప్యః॥ స్త్రీ ియా తుక్త్యుక్త స్తంలేప్యాదికమకాణి
 పాంచాలికా చుత్రి కాన్యద్వస్త్ర దంతాదిధిక్షతా ॥ పిటకంపేటక
 పేటామంజూపాశవిహంగికాధారయప్తి స్రవాలంబినిశ్చింకాచోభపాద
 కా॥ పాదూరుసానృత్ స్త్రీ నైవామపదినావదాయతా॥ చంద్రీ వద్రీకవరతా
 స్వాదభ్యాచేద్రదనీకం॥ చాతాలికాతుకంఘోలవీణాచరణాలవల్లకీ | న
 రాచీస్యా దెవణికాశాలస్త్రుణివదనం॥ ప్రత్యనానత్ర నరసురీషికాచాలిక
 సమేతైజహవతః సీమూపాభస్త్రువదనా ప్రసేవికా॥ ఆసోఘ్నివై ధనిక
 కృపాణీతః॥ ధమేన్యదాచవోద్యక్షభేటింకసాపాణదారణః ॥ ౭౦౭
 క్రకపోస్త్రీకః పత్రంసాగ్నిచారాచర్మభేదినీ సూన్తిః॥ తాంబూలంప్రతియా
 ల్పంకర్తకళాదః ॥ వీరీకమానం ప్రతిపింబు ప్రతిమాప్రతియాతనా॥ ప్ర
 చ్చాయానాకృతిరగావళుని వర్మధిరుపమోపమానంకాళీ॥ వాచ్యలి
 గాస్సమస్త్యుస్సదృశ స్సదృశస్సదృశ॥ నాధారణస్సమాసస్సస్యరుత్తరవ
 త్సమి॥ భనంకాశనీకాశవత్రికాశోపమాదయః॥ కర్మణ్యామవిధాభృత
 భృతయోభక్త్యేదనమ్॥ భరణ్యంభరణః మూర్ఖ్యనివ్యేశోపణిత్సమి॥ సు
 హృత్ప్రియాహంలావరిసుద్వరుతాతజా ॥ గంధోత్తమాప్రసన్నైరాక
 దంబర్యఃపరిసుతా॥ మదిరాశ్యమద్యచాస్యవదంశస్తుభక్షణం ॥ శుం
 పాసంమదస్థానంమధువారామధుక్రమాః | మధ్యావనోమాధవకోమ
 మూర్ద్ధికామద్వయోః॥ మేరెయమాసవస్త్రిఘమేదకోజగళస్సమా |
 ధానంసాగ్నిదభివపణింపుంసితుగ్గహహః ॥ కారోత్తమస్సురామం
 మాపాసంపానగోష్ఠికాచషకోస్త్రీపాసపాత్రంసగళోస్యనుతషకణ
 ధూతోకాక్షదవీతివోక్షధూతోకద్యూతకృత్సమాః | స్వర్ణగ్నకాంప్ర
 భువంస్సృకార్యూతకారకాః॥ ద్యూతోస్త్రీయామక్షవతీకై తవంపణి
 ష్ఠీవతోజేషుగ్గహహత్సదేవకాంపాశకాశ్యతే ॥ పరిణాయస్తుశ
 ణాంసమంతాన్నయినైస్త్రీయా॥ అష్టావదంశారిఫలంపాణిద్యూత
 మాహ్వాయః॥ ఉక్తాధూరిప్రయోగత్వాణకస్త్రికయేత్త్రయాగికాః | త
 మ్యాదన్యతోవృత్తాస్తూహ్యలింగాంతరపితే॥ ఇతిశూప్రవగ౪౩
 ఇత్యమృసింహ్యతౌనామలింగానుశాసనే॥ ధామికాణ్డోద్వితీయాంబు
 ఏవసమథికతః॥ ద్వితీయకాండస్సమాప్తః.....

శ్రీరస్తు-

నామలింగానుకాసనే .

తృతీయకాండ ప్రారంభః.

విశేష్యనిష్ఠైస్సంక్షేపైర్నాథైః కవ్యయైరపిలింగాదిసంగ్రహైః
 ర్వర్గాస్సామన్యైవగణం శ్రయాః॥౧॥ స్త్రీదారాద్యైర్యద్యవేష్యంయః
 దృశైఃప్రస్తుతంపదైః । గుణద్రవ్యక్రియాశబ్దాస్తథాస్యస్తస్యభేదకాః ॥
 ౨॥ ట్టమంకరారిష్టతాతిశయతాతిశయంకరః । సుకృతీపుణ్యవాక్ధన్వోమ
 హేచ్ఛస్తుమహాశయః॥౩॥ హృదయాశుస్సుహృదయోమహాత్మాహా
 మహాద్యమః! ప్రవీణేనిపుణాభిజ్ఞవిజ్ఞనిష్టాతేశీతేః॥౪॥ వైజ్ఞానికఃకృత
 ముఖిఃకృతీకుశలఇత్యపి । పూజ్యప్రతీత్యస్సంశయకస్సంశయాపన్నమాన
 సః॥ ౫॥ దక్షిణీయోదక్షిణాహస్తత్రదాక్షిణ్యఇత్యపి! స్వర్వదాన్యస్థూల
 లక్షదానశాంతాబహుప్రదే॥ ౬॥ జైవాత్యకస్సాన్యదాయుష్మానంతర్వా
 ణిస్తుశాస్త్రీవిత! పరీతుకఃకారణికోవరదస్తుసమథఃకః॥౭॥ హర్షమాణోవి
 కుర్వాణఃప్రేమనాహృష్టమానసః! దుర్త్తనామినాఅంతర్త్తనాస్సాన్యమృత
 ఉన్ననాః॥౮॥ దక్షిణేసరళోదారౌసుకలాదాతృభోక్తరితత్పరేప్రసితాసక్తా
 విష్టాభోఽద్యుక్తఉత్సుకః॥ ౯॥ ప్రతీతేప్రథితఖ్యాతవిత్తవిజ్ఞాతవిశ్రుతాః!
 గుణైఃప్రతీతేతుకృతలక్షణాహతలక్షణా॥౧౦॥ ఇభ్యఅధ్యోధనీసావమీశ్వీశ్వ
 రఃపతిరిశితా! అధిభూర్నాయకౌనెతాప్రభుఃపరివృథోధివః॥౧౧॥ అధిక
 ధిఃశుక్లుద్ధస్సాన్యకుటుంబవ్యాప్తస్తుయః! సాన్యదభ్యాగారికస్తస్తిస్తు!
 పాధిశ్చవ్రమానయం॥౧౨॥ వరాంగరూపిఃపీతోయస్సింహసంహాననో
 హిసః! నిధాన్యకార్యకతాన్యస్సంపన్నస్తత్వనంపదా॥౧౩॥ అపాచి
 మూకౌఢమనోజవసఃపితృసన్నిభః! సత్యత్యాలంకృతాంకన్యాంయోదదౌ
 తిసకూకుదః॥౧౪॥ లక్ష్మీవాన్లక్ష్మణశ్రీలక్ష్మీమాన్సిద్ధస్తువత్సలః! సాన్యద్ద
 యాశుఃకారుణికఃకృపాశుస్సురతస్సమాః॥౧౫॥ స్వతంత్రోపావృతఃప్రేవీరి
 స్వచ్ఛందానిరవగ్రహః! పఠతంత్రైఃపఠాధీనఃపఠవాన్నాథవానపి॥ ౧౬॥
 అధీనోనిఘ్నీతియన్తోస్వచ్ఛందాన్యహ్యైఃపేష్యసా! శిలపూజ్యైఃపేష్యసా

రోదీసుః సోత్రికైరియః॥౧౭॥ జీల్వాసమిత్త్యకారస్యాతు-ంతోమం
 దః శ్రీయాసుయః। కమత్మమాలంకమి-ణిశ్రీయావాకర్తనూద్యతః॥
 సకార్తఃకర్తశీలాయకర్తశూరస్తుకర్తతః। కర్తజ్యభుక-ర్తకరకర్తకార
 స్తుతత్రియః॥౧౮॥అపస్మాతోమృతస్మాతలమిమాశీతుశామ-లః।బుభు
 యీతస్యాత్మధితోజిగుత్సరత్సనాయతః॥౨౦॥వరాష్ట్రంపరపిందాదోభక్షక
 ఘస్మరోద్ధరః।ఆద్యనస్యాదోదరికొవిజిగిమావివర్జితే॥౨౧॥ ఉధావా
 త్తంభరిఃకషీంభరిస్సోదరపూరకే॥ సర్వాస్మీనస్తుసర్వాన్నభాజీగృ
 ఘ్నుస్తుగర్భనః॥౨౨॥లుబ్ధాభిలాషకస్తృష్టకనమాలాలుపలాలుభా।సాన్యా
 ధస్తూన్యదిష్టుస్సాన్యదవినీతస్సముద్ధతః॥౨౩॥ మత్తేశాంహృత్-ఘోషాఃకా
 ముకేకమిలానుకః।కమ్రీఃకామయితాభీకఃకమనఃకామనోభిః।విధేయోవిన
 యగ్రహీవచనెస్థితత్రవః।వశ్యఃప్రజేయోనిభృతవినీతప్రశ్రితాస్సమాః
 ౨౪॥ధృష్టేధృష్టర్వియాతశ్చప)గల్పఃప్రతిభాన్వితే।స్యాదధృష్టేతుశాలీ
 నోవిలత్సావిన్యయాన్వితే॥౨౫॥ అధీరేకాతరస్త్రస్మాభీరుభీరుకభిలుకాః।
 ఆశంసురాశంసీతరిగ్రహయాశుగ్రహీతరి॥౨౬॥ శ్రీధాశుశ్చగ్ధయా
 యుక్తేపతయాశుస్తుపాతుకే।లజ్జాశీలపత్రపిష్టగ్వందారురభివాదుకే॥
 ౨౭॥శరారుర్ధ్వాతుకొహంసః।స్యాద్వర్ధి-ష్టుస్తువధనః।ఉత్పత్తిష్టుస్తూత్ప
 త్తితాలంకరిష్టుస్తుమండనః॥౨౮॥ధూష్టుభవవిష్టుభవవితావతి-ష్టుర్వత-
 నస్సమేషానిరాకరిష్టుఃఘోషః।స్యాత్సాంద్రస్మిన్గర్భస్తుమేదురః॥౩౦॥ జ్ఞాతా
 తువిదురోవిందుర్వికాసీతువికస్వరః।విస్పత్సరోవిస్పమరఃప్రసారీచ విసా
 రిణి॥౩౧॥ సహిష్టుస్సహనఃతుంతాతితిఃతుమిలాతుమి।కొధవోమష
 ణఃకొపీచండస్త్యత్యంతకోవనః॥౩౨॥జాగరూకోజాగరితాఘాణికతః
 ప్రజలాయితః।స్వప్నకభయాశుర్నిద్రాశునిద్రాణశయితోసమా॥
 ౩౩॥వరాజ్ముఖఃపరాచీనస్యాదవాశప్యధోముఖః।దేవానంచతివద్య
 జేవిష్యద్యజీష్యగ్వంచతి॥౩౪॥ యస్సహంచతినధ్యజేసస్సతిర్వ్యేయస్తే
 రోంశతివదావరావదావక్తావాగీశోహక్వతస్సమా॥౩౫॥ వాచాయుక్తి
 పట్టిర్వాగ్మీవావదూకోతివక్తరి।స్యాజ్జల్పాకస్తువాచాలావాచాదూబహు
 గహ్యవాక్॥౩౬॥దుర్ముఖముఖరాబద్ధముఖాశ్చష్టఃప్రియంవదే।లాహల
 స్సాన్యదస్సుటవాగ్గహ్యవాదీతుకద్యదః॥౩౭॥నమాతువాదకుచరోస్యాద
 సామ్యస్వరోస్వరః।రవణశ్చబ్దవోనాందీవాదీనాందీకరస్సమా॥౩౮॥ జహ
 ఙ్గానేడమోకస్తువక్త్రంశ్రోతుమశీత్సే।తూష్టీంశీబ్రతుష్టీకోనగ్న
 వాసాదిగంబరః॥౩౯॥నిపాగ్-సితోవక్త్రస్సాన్యదవధ్వస్త్రుధికృతః।ఆ

తగంధోభిఘాతస్సాన్యదాపితస్సాధితస్సమా౪॥ ప్రత్యాదిష్టోనిరప్రస్సాన్య
త్ప్రత్యాఖ్యాతోనిరాకృతః॥ నికృతస్సాన్యద్విప్రకృతౌవిప్రలబ్ధస్తువంశితః॥
౪౧॥ మనోహతఃప్రతిహతఃప్రతిబద్ధోహతశ్చనః॥ అధిక్షిప్తఃప్రతిక్షిప్తైబద్ధై
కీలితసంయతౌ॥ ౪౨॥ ఆపన్న ఆపత్ప్రప్రస్సాన్యతా-ందిశీకౌభయదుక్రతః
ఆతూరితఃతూరితోభిశస్తేనంకసుకొస్థిరే॥ ౪౩॥ వ్యసనారౌపరక్తాద్వావిహ
స్తవ్యాకులౌసమా॥ విక్లబావిహ్వలఃస్యాన్యవివశోరిష్టదుష్టధీః॥ ౪౪॥ శక్యః
కశాశ్చోసన్నధైత్యతతాయావధోద్యతే॥ ద్వేష్యైత్యక్షిగీతోవద్యశ్శి
షాచ్యైద్యభిమానమా॥ ౪౫॥ విషోవిషేగాయోవధ్యోముసల్యోముసలెన
యఃశిశ్విదానోకృష్ణకమాచవలశ్చకురన్సమా॥ ౪౬॥ చాక్షేకదృక్కురో
భాగీనికృతస్త్వన్యజుశ్శతః॥ కణ్ఠోజపస్నూచకస్సాన్యత్విశునోదుజనంభ
లః॥ ౪౭॥ నృశంసాఘాతుకఃకూరఃపాపోధూతఃస్త్రువంచకః॥ అజ్ఞేమూఢ
యథాజాతమూఖావైధేయచాలిశాః॥ ౪౮॥ కదర్యైకృపణత్సద్రశింపచా
శమితంపచాః॥ నిస్వస్తుదుర్విధోదీనోదరిద్రాదుగతోపినః॥ ౪౯॥ వనీవశో
యాచనకోమాగఃశోయాచకాథిశా॥ అహంయుస్సాన్యదహంకారీశు
భంయుస్తుశుభాన్వితః॥ ౫౦॥ దివ్యోపపాదుకాదేవాన్యగవాద్యాజరాయు
జాః॥ స్వేదజాఃక్రిమిదంశాద్యాఃపక్షిసర్పదయోండజాః॥ ౫౧॥ ఉద్భిదస్త
రుగుల్కాద్యాఉద్భిదుద్భిజ్జముద్భిదం॥ సుందరంరుచిరంచారుసుషమంసాధు
శోభనం॥ ౫౨॥ కాంతంమనోహరంరుద్యంమనోజ్ఞంమంజుమంజులతోదో
సేచనకంతృప్తైర్నాస్త్యంతోయస్యదశశాత్॥ ౫౩॥ ప్రభీమైభీషితంహృ
ద్యందయతంవల్లభంప్రియం॥ నికృష్టప్రతికృష్టార్వరేఫయాప్యాయమాధ
మాః॥ ౫౪॥ కుపూయకుత్సితావద్యఖేటగపశ్యణకాస్సమాః॥ మలిమసఃపతు
మలిసంకచ్చగంఘలదూషితం॥ ౫౫॥ పూతంపవిత్రంమేధ్యంచవిధ్రింతువి
మలార్థకం॥ నిర్దిక్తంశోధితంమృష్టంనిశ్శౌధ్యమనవస్స-రం॥ ౫౬॥ అపారంభ
ల్లశూన్యంతువశికంతుచ్చరిక్తకక్షీతెప్రధానంప్రముఖప్రవేకామత్తమో
త్రమాః॥ ౫౭॥ ముఖ్యవర్ణవరేణ్యశ్చప్రబర్హానవరాధ్యవత్॥ పరాధ్యగ్ని
పాగ్నిశారప్రాగ్యాగ్యాగ్నియమగ్నియం॥ ౫౮॥ శ్రేయాశ్శ్రే
ష్ఠోపుష్కలస్సాన్యత్ప్రత్యుష్కాతిశోభనాస్యరుత్రరపదవ్యాఘ్నిపుంగవశ్చ
భకుంజరాః॥ ౫౯॥ సింహశార్దూలనాగాద్యాఃపుంశిశ్రేష్ఠార్థగోచరాః॥ అ
పాగ్నిగ్యంద్యయహీనద్వేలప్రధానాపసజ్జనైః॥ విశంకటంపుగుబ్బ
హద్విశాలింపుగులంమహత్॥ రుంద్రురువిపులంపీనపీష్ణితుస్థూలపీవతే॥
౬౧॥ సోకాల్పత్సుల్లకాస్సూక్ష్మంశ్లష్ణందభింకృతంతెను॥ ప్రియాంమా

తాత్త్రి టిప్రంసిలేవతేశకణాణః॥౬౨॥ అత్యత్పత్తిష్టమబ్ధియఃకణేయో
ణేయశత్యపి॥ ప్రభూతంప్రచురంప్రాజ్యమదభ్రంబహుళంబహు॥౬౩॥
పురుషాఃపురుషాయుష్టంస్థిరంభూయశ్చభూరిచ॥ పరశ్చతాద్యాస్తైయే
షాంపరానంభ్యాశతాదికాత్॥గణనీయేగాణేయంసంభ్యాతేగణితముఖస
మంసర్వంవిశ్వమశేషంకృత్స్నంసమస్తనిఖిలాఖిలానివిశ్వేషం॥౬౪॥ స
మగ్రసకలాఖండపూణాదీన్యవ్యనూనకేఘనంనిరంతరంసాంద్రంపిల
వంవిరళంతేను॥౬౬॥ సమీపేసికటాసన్నస్నికృష్టసనీడవత్॥ సదృశాభ్యా
శసవిధసమర్యాదసవేశవత్॥౬౭॥ ఉపకంతాంతికాభ్యణాభ్యగ్రాల
వ్యభితోవ్యయంసంసక్తేత్వవ్యవహితమపదాంతరమిత్యపి॥౬౮॥ నేదిష్ట
మంతికతమంస్యాద్ధూరంవిప్రకృష్టకం॥ దవీయచ్ఛదవిష్టంచనుమారందీర్ఘ
మాయతం॥౬౯॥ వతుకలంనిస్తలంవృత్తంబంధురంతూన్నతానతంఉచ్చ
ప్రాంతూన్నతాదగ్రాభితాస్తుంగభవామనే॥౭౦॥ స్యజ్జీచఖర్వహ్ర
స్వాస్మ్యురవాగ్రేవసతానతంలరాశంవృజినంజింహమూమికమతుగం
చితంసతం॥౭౧॥ అవిధంకుటిలంభుగ్నంవేల్లితంవక్రమిత్యపి॥ ఋజావజిం
హప్రగుణావ్యస్తైత్వప్రగుణాకుతా॥ శాశ్వతస్తుధ్రువానిత్యనదాతనస
నాతనాః॥స్థాస్థుఃస్థిరతరఃస్థేయానేకరూపతయాతుయః॥౭౩॥ కాలవ్యాపీ
సకూటస్థఃస్థావరోజంగమతరః॥ చరిష్ణుజంగమచరంత్రసమంగంచరాచరం
॥౭౪॥ చలంకంపనంకంప్రంచలంలాలంచలాచలం॥ చంచలంతరళంక్షైవ
పారిష్టవచరిష్టవే॥౭౫॥ అతిరిక్తస్సమధికౌదృఢసంధిస్తుసంహతః॥ కర్కశంక
తనంకూరంకలోరంనిష్ఠురందృఢం॥౭౬॥ జతరంమూర్తిమనూర్తంప్రవృ
ద్ధంహ్రీధమేధితం॥ పురాణవ్రతసప్రత్యపురాతనచిరంతనాః॥ ప్రత్యగ్ర
భిసహానవ్యానవినానూతనానవః॥ నూత్నశ్చనకుమూరంక్షేకోమలంమృదు
లంమృదు॥౭౮॥ అన్యగన్యతుమనుగేనుపదంక్షీబమవ్యయం॥ ప్రత్యతుంస్యా
దైంద్రియకమప్రత్యతుమతీంద్రియం॥౭౯॥ ఎకతానోనన్యవృత్తిరేకాగ్రే
తాయనావపి॥ అప్యేకనగఃవికాగోప్యేకాయనగతోపిచ॥౮౦॥ పుంస్యా
దిస్తూర్వజారస్త్యహ్రథమాద్యాఅథాస్త్రీయం॥ అంతోజఘన్యంచరమ
మంత్యపాశ్చాత్యవశ్చిమాః॥౮౧॥ మోఘునిరథకంకంపుష్టంస్ఫుటంప్రవృ
త్తముల్బం॥ సాధారణంతుసామాన్యమేకాకేత్యేకవికకః॥౮౨॥ భిన్నాభా
కాఅన్యతరవికత్యాన్యతరావపి॥ ఉచ్చావదంతైకభేదముచ్చండుమవిలంబి
నం॥౮౩॥ అరుంతుదస్తుమకస్త్వగజాధంతిరగఃశం॥ ప్రసవ్యంప్రతి

ంకగి౭సవ్యంస్యాదవసవ్యంతుద

కీణం శుంకటం నాతుసంబాధః కలిలంగహనంసమే॥ ౮౫॥ సంకిణ్ణే సంకు
 లాకేణే ముండితం పరివాపితం॥ ౮౬॥ అంతర్గతం విస్తృతం స్యాత్ ప్రాప్తప్రణిహితేన మేవేత్
 తంతతమ్॥ ౮౭॥ అంతర్గతం విస్తృతం స్యాత్ ప్రాప్తప్రణిహితేన మేవేత్
 ప్రేరిభితాధూతచలితాకంపితాధుతే॥ ౮౮॥ సుత్రసున్నా సనిష్ఠ్యాకేవిధ
 కే ప్రేరితాస్సమాః॥ పరికిప్తంతునివృతం మూషితం ముషితార్థకమ్॥ ౮౯॥

ప్రవృద్ధప్రస్థతస్యస్తవస్యప్యేగుణతాహతే॥ నిదిగ్ధోపచితే గూఢగుప్రేకుంఠి
 తరూషితే॥ ౯౦॥ ద్యుతాపదీణే ఉద్గూర్ణోద్యతే కాచితశిశ్మితే ఘ్రాణఘ్రా
 తేదిగ్ధవిప్రేసముదకోద్ధృతేన మే॥ ౯౧॥ వేష్టితం స్యాద్వలయితం సంవితం రుక్ష్
 మావృతం రుగ్మగుగ్మధనిశితక్షుతశాతానితేజితే॥ ౯౨॥ స్యాద్విసాశోన్ము
 ఖంపక్వంహీణహీతౌతులజ్జితే॥ వృతేతువృత్రమావృత్రే సరియోజితఉపా
 హితః॥ ౯౩॥ పాప్యగమ్యంసమాసాద్యంస్యన్నంఠింఠం స్రుతం స్నుతం
 సంగూఢస్సాన్యత్సంకలితోవగీతఃఖ్యాతగర్వణః॥ ౯౪॥ వివిధస్సాన్యద్భవ
 విధోనానారూపః పృథగ్విధః॥ అవరీణోధిక్యాతస్సాన్యదవధ్యస్తోవచూర్ణి
 తః॥ ౯౫॥ అనాయాసకృతంఘంటంస్వనితంధ్వనితంసమే॥ బద్ధేసందానితం
 మూతముద్ధితంనందితంసితం॥ ౯౬॥ నిష్పక్వంక్వధితంపాకేషేరాజ్యహవి
 పాంశ్యతం॥ నిర్వాణోమునివహ్యదౌనిర్వాతస్తుగతేనై॥ ౯౭॥ పక్వంపరి
 ణతే గూనంహస్తేమీధంతుమూత్రితే॥ పుష్టేతుపుషితంసాధేక్షాం
 దాన్వంతమగ్ధతే॥ ౯౮॥ దాంతస్తుదమితే శాంతశ్శమితే ప్రార్థితేదితః॥ జ్ఞప్త
 స్తుజ్ఞాపితేధన్నచాఢితేపూజితేంచితః॥ ౯౯॥ పూణస్త్యపూరితక్లిష్టః క్లిశితే
 వసితేసితః॥ పుష్టప్రప్యోషితాదగ్ధతప్తత్వమేతన్యూతే॥ ౧౦౦॥ వేధితచ్ఛిద్రీ
 తావిధేవిన్నవిత్తావిచారితే॥ నిష్ప్రభేవితారోకావిలీనవిద్రుతదుతా॥
 ౧౦౧॥ సిద్ధేనివృత్తేనిష్పన్నోదారితేభిన్నభేదితాః॥ ఊతంస్యూతముతంజేత
 త్రితయంతంతుసంతతే॥ ౧౦౨॥ స్యాదహింసేనమస్యేతనమసితమపచాయీ
 తార్చితాపచితం॥ పరివసితేపరివస్యితముపాసితంచోపవరితదం॥ ౧౦౩॥ స
 తాసితసంతప్తాధూపాయితధూషితోచదూనశ్చ॥ హృష్టోమతస్తృప్తః॥ ప్ర
 స్తోన్నః॥ ప్రముదితః॥ ప్రీతః॥ ౧౦౪॥ భిన్నంఘాతంలూనంక్యత్తందాతంధితంభి
 తంవృక్ణం॥ స్రస్తంధ్వస్తంభ్రష్టంసూన్నంపన్నంఘృతంఖళితం॥ ౧౦౫॥ ల
 భంప్రాప్తంవిన్నంభావితమానాదితంచభూతంచ॥ అన్వేషితంఖవేషితమ
 నిష్ప్రమాణితంమృగితం॥ ౧౦౬॥ ఆర్ద్రంసార్ద్రంక్షిన్నంఠిమితంస్త్రీ
 తంసమున్నముత్తంచ॥ తాతంత్రాణంరక్షితమవితంగంపాయితంగుప్తం॥

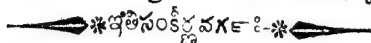
అవగణితమవమతావజ్ఞాతేలవమానీతంచపరిభూతే । త్యక్తంహీనోవిధు
తంసముష్టితంధూతముత్సృప్తం॥౧౦౨॥ఉ క్తంభాషితముదితంజప్తితమా
ఖ్యాతమభిహితంలపితం । బుద్ధంబుధితంమనితంవిదితం ప్రతిపన్నమవసితా
వగతే॥౧౦౩॥ఉ క్తీకృతమురీకృతమంగీకృతమాశ్రుతంప్రతిజ్ఞాతం । సంగీ
ర్ణంవిదితంసంశ్రుతంసమాహితముపశ్రుతోవగతం॥౧౦౪॥ ఈడితశస్తవ
ణాయితప్రణాయితప్రణుతపణితపనితాని । అవకీర్ణవర్ణితాభిష్టుతేభితానిస్తు
తాథా॥౧౦౫॥ఉ క్తీతచవ్వితలిప్తప్రత్యవసితకళితఖాదితస్సాతం । అ
భ్యవహృతాన్నజగ్రస్తగ్రస్తాశితంభుక్తే॥౧౦౬॥క్షేపిష్టక్షోదిష్టపేష్టవరి
ష్టస్థవిష్టబంహిష్టాః । క్షేప్రక్షుద్రాభీష్టితప్రభుషితవరబహుప్రకర్తాథా॥
౧౦౭॥సాధిష్టద్రాఘిష్టస్థేష్టగరిష్టహస్తిష్టబృందిష్టాః । బాధవ్యాయితబ
హుగురువామనబృందారకాతిశయే॥౧౦౮॥ ...

ప్రకృతివిశేష్యనిఘ్నవర్గః

ప్రకృతిప్రత్యయాథాకద్యైస్సంకీర్ణేలింగమున్నయేత్ । కమక్రి
యాతత్సతత్యైగమ్యస్యరవరస్పరాః॥౧౦౯॥సాకల్యాసంగవచనెపారా
యణపరాయణే । యదృచ్ఛాప్యైరితాహేతుశూన్యాత్సామ్యవిలక్షణం॥
౧౧౦॥శమధస్తుశమశ్శాంతిదాంతిస్తుదమధోదమః । అవదానంకమకావ్య
త్రంకామ్యదానంప్రవారణం॥౧౧౧॥వశక్రియాసంవననంమూలకర్తృ
కామకణం । విహాననంవిధువనంతర్పణంప్రీణనావనె॥౧౧౨॥పర్యాప్తి
సామ్యత్పరిత్రాణంహస్తధారణమిత్యపి । సేవనంసేవనంస్యాతిర్విదరఃస్ఫు
టనంభిదా॥౧౧౩॥ఆకోశనమభీషంగస్సంవేదోవేదనాననా । సంమూర్ఛ
నమేభివ్యాపిర్యాజ్ఞాభిక్షార్థనాదానా॥౧౧౪॥వర్ధనంభేదశేభద్వైతనంద
నసభాజనె । ఆవృచ్ఛనమథామ్నాయస్సంప్రదాయఃక్షయేతీయా॥౧౧౫॥
గ్రహగ్రాహేవశఃకాంతారత్తస్రాణైరణఃక్వణైః । వ్యధోవేధేవచాపా
కేహవోహూతావరోవృతా॥౧౧౬॥ఓషఃప్లోషెనయోనాయెజ్యానిర్జితౌ
భ్రమోభ్రమా । స్ఫులిప్తకథౌప్రధాఖ్యాతౌస్ఫుప్తిఃపృక్తౌన్నవస్సృపే॥
౧౧౭॥విధానమృద్ధాస్ఫరణంస్ఫురణేప్రమితౌప్రమా । ప్రసూతిఃప్రసవే
శ్చ్యోతేపాఘోరఃక్షమభఃక్షమే॥౧౧౮॥ఉత్పాదోతిశయస్సంధిఃక్షేపేవి
షయఆశ్రయే । కీపాయాంక్షేపణంగీర్ణగిరౌగురణముద్యమే॥౧౧౯॥ఉ
న్నాయఉన్నయేకాయశ్చయైజయనైజయః । నిగాదోనిగదెమాదోమ
దకోన్యోగేద్యమే॥౧౨౦॥విమర్దనవైపరిమళేఘృపవత్తరనుగ్రహః । నిగ్ర
హః॥౧౨౧॥ముషిబంధసుసంగ్రా

శుభాధిం బేడమరవిష్టవా । బంధనం ప్రే నితిశ్చ సస్యవశః స్పృష్టోపత మ్మరి
 ౧౨॥ నికారోవిప్రై రస్సాదాకార స్త్వింగభంగితం । పరిణామోపిణా
 రేద్వైసమేవికృతివిక్రయే ॥ ౧౨౨ ॥ అపహరి స్త్వపచయస్సమాపహరిస్సమ
 చ్చయః॥ ప్రత్యాహరిణి పాదానంవిహరిస్తుపరికృమః॥ ౧౨౩॥ అభివహరోభి
 గ్రహణంవిహరిరోభ్యవకషణం॥ అనుహరోనుకాతస్సాద్యదథకస్యాపగ
 మేవ్యయః॥ ౧౩౦ ॥ ప్రవాహస్తుప్రవృత్తిస్సాన్యత్ప్రవహుగామనంబహి
 వియోమోవియమోయామోయమస్సంయామసంయమా ॥ ౧౩౧॥ హిం
 సాకమాభిచారస్సాన్యజాగర్యాజాగరాద్వయోః । విఘ్నాంతరాయఃప్ర
 త్యాహస్సాన్యదుపఘ్నాంతికాశ్రయే॥ ౧౩౨॥ నిర్వేకఉపభోగస్సాన్యత్ప్ర
 సర్పఃపరిక్రియావిధురంతుప్రవిశ్లే యోభిప్రాయశ్చందకశయః॥ ౧౩౩ ॥
 సంక్షేపణంసమసంపర్యవస్థావిరోధనం । పరిసర్యాపరిసారస్సాన్యదాస్యా
 త్వాననాస్థితిః ॥ ౧౩౪ ॥ విత్తరోవిగ్రహణావ్యాసస్సతుకబ్దస్థవిప్రరః॥ స్వా
 న్నదక సంసంవాహనంవిహాశస్సాన్యదదగ్గనం॥ ౧౩౫ ॥ సంప్రదస్సాన్యత్ప్రచ
 యఃప్రసరస్తువిసర్పణం । నివాకస్తుప్రయామస్సాన్యత్ప్రస్థిధిస్సన్నికషణ
 ణం॥ ౧౩౬ ॥ ల వోభిలావోలవశైనిష్యావఃపవనేపవః॥ ప్రస్తావస్సాన్యదవ
 సరస్త్రిసరస్సుత్రవేష్టనం॥ ౧౩౭ ॥ ప్రజనస్సాన్యదుపసరఃప్రసరప్రణయా
 సమాధీశక్తిర్నిష్కూమోస్త్రీతునంకమోదుగఃసంచరః॥ ౧౩౮॥ ప్రత్స్య
 తక్రామఃప్రయోగాథఃప్రక్రమస్సాన్యదుపక్రమః॥ స్వాదభ్యాదాశముష్టా
 తఆరంభస్సంభ్రమస్త్వరా ॥ ౧౩౯॥ ప్రతిబంధఃప్రతిష్ఠంభోవనాయస్తుని
 యాతనం॥ ఉపలంభ స్త్వదుభవస్సమాలంభోవిలేపనం॥ ౧౪౦॥ విప్రలంభో
 విప్రయోగోవిలంభ స్త్వతిసజఃసం । విశ్రావస్తుప్రవిఖ్యాతిరవేతాప్రతి
 జాగరః॥ ౧౪౧॥ నిపాతనిపతౌపారేతేమస్తేమాసముందనే । ఆదీనవాస్రవౌ
 క్లేశేమేళకేసంగసంగమా॥ ౧౪౨ ॥ అస్థిక్షణంవిచయనంమాగఃకణంమృగ
 తామృగః॥ పరిరంభఃపరివ్యంగస్సంక్షేపఉపగూహసం॥ ౧౪౩॥ నిర్వర్ణనంతు
 నిధ్యాసందర్శనాలోకనేక్షణం । ప్రత్యాఖ్యానంనిరసనంప్రత్యాదేశోనిరా
 కృతిః॥ ౧౪౪॥ ఉపశాయోవిశాయశ్చుపర్యాయశయనాథకౌ॥ ఆతఃసంభ
 ఋతీయాచహ్నిణీయాచఘ్నతార్థకాః॥ ౧౪౫ ॥ స్వాద్యత్వాసోవిపర్యా
 సోవ్యత్యయశ్చవిసేర్యయే । పర్యయోతిక్రమస్తస్మిన్నతిపాతఉపాత్యయః ॥
 ౧౪౬॥ ప్రేషణంయత్సమాహూయతత్రస్వాత్ప్రతిశాసనం । నపంస్తాభః
 క్రితుఘయాస్తుతిఘావిద్వికజన్మనాం ॥ ౧౪౭॥ నిధాయతత్యతేయత్రీకా

మైకాత్మంసడద్ధనః | స్రుంబఘ్నుస్తుస్తరీబఘనః | స్రుంబోయెననిహన్యత్రేగిరీ
 ఆవిరోవిద్యతేయేనతత్రవిష్యక్తుమనిఘః | ఉత్కారకృత్నికారకృద్వ్యాఘా
 న్యోత్తైవతాథకా || ౧౮౯ || నిగారోద్ధారవిత్తావోద్ధా | హస్తగరణాదిఘ
 అరత్యవరతివిరతయడవరామేనాస్త్రీయాంతునిష్టేవః || ౧౯౦ || నిష్కృతి
 ర్నిష్టివనసేతైవనమిత్యభిన్నాని | జవనేజాతిస్సాత్తిస్తవ వసానెస్యాదభజ్య
 శిషూర్తికి || ౧౯౧ || ఉదజస్తుపతుప్రేరణమకరణిరిత్యాదయశ్చాపే | గాత్రాం
 తెభ్యస్తస్యజ్యం దమిత్యోపవకాదికం || ౧౯౨ || అపూషికంశామృలికమేవ
 మ్మాద్యమచేతసాం | మాణవాణాంతుమాణవ్యంసహాయానాంసహాయతా
 ౧౯౩ || హల్యాహలానాంబా | పృథ్వీబాదభ్యేతుద్విజన్మనారోద్యేవతు
 కానాంపృష్ఠానాంపాశ్వంపృథ్వీమనుక్రమాత్ || ౧౯౪ || ఖిలానాంఖలిసి
 ఖిల్యావ్యభమానుష్యకంస్యతాం | గామతాజనతాధూమ్యాపాశ్యాగశ్యా
 పృథక్పృథక్ || ౧౯౫ || అపీసాహస్రకారీషవామణాధర్మతాదికం | ...

నానాథాః కేపికాంతాదివగేష్యేవాత్రకీర్తితాః || ౧౯౬ || ధూరి
 ప్రయోగాయేయేషుపర్యాయేష్యపితేషుతే | ఆకాశేత్రిదవెనాకోలాకస్తు
 ఘవనైజనే || ౧౯౭ || పద్మయశసినశ్లోకశ్చరేఖదైవసాయకః | జంబుకాకోర్జ్వు
 వర్షురౌప్యధుకాచిపిటారభకా || ౧౯౮ || ఆలోకాదగ్గహోద్యోతాభేరీవటహ
 మానటా | ఉత్సంగచిహ్నయోరంకఃకళంకోంకాపవాదయోః || ౧౯౯ || తక్ష
 కోసాగవర్ధకోరరసస్ఫుటికసూర్యయోః | మారుతేవేధసిప్రధైపుంసికః
 కంశిరోంబునోః || ౨౦౦ || స్వాత్మలాకస్తుచ్చధాన్యసంక్షేపేభక్తసిక్ధకే
 ఉలూకెకరిణిపుచ్చమూలోపాంతేచపేచకః || ౨౦౧ || కమండలౌచకరక
 స్సుగ్ధతేచవినాయకః | కిష్కంహాస్తేవితస్తాచనూకేటేచవృశ్చికః || ౨౦౨ ||
 ప్రతికూలేప్రతీకస్త్రీష్యేవచేతేపుంస్యయం | స్వాద్భూతికంతుధూనింసే
 కత్త్రచేఘాస్త్రతేచివ || ౨౦౩ || జ్యోత్స్నీకాయాంచఘాషేచకోశాత
 క్యథకట్టతేసితేచఖదిరేసోమవల్గస్సాన్యదభస్మిల్లాకే || ౨౦౪ || తిలకతైచపి
 త్యాకోబాష్ణికంరామతేచివ | మహేంద్రగుడులూలోకవ్యాళగాహిష
 కాశికః || ౨౦౫ || రుక్రావళంకాస్వాతంకస్సవైపిత్సల్లకస్త్రీమ | జైవాత్య
 కశ్యశాంకేషిపురేవ్యశ్వస్యవతకః || ౨౦౬ || వ్యాఘ్రేషిపుండరీకోనాయ
 వాస్వాస్యపివీచకః | సాలాప్యకాఃకషికోర్జ్వుశ్వాన్సస్వైగైకైకిం || ౨౦౭ ||
 పీడాభోషివ్యేకంస్వాచళికంశ్వప్రియైన్మలే | శిలాస్వయావసీకేశ్వక

లె-శకలవల్లి-లె॥౧౬౮॥

***

***

***

సా మే శతే సువర్ణానాం హేమ్నో రో ధూషణే వలే దీనా రేపి చ నిష్ఠో స్త్రీః
 లోక-స్త్రీ శమలై నసోః ॥౧౬౯॥ దం ధే వ్యభిషి నాకా స్త్రీ శూలశంకరధన్వ
 నోః ధే నకాతుక రేణ్వాంచ మేఘజాలే చ కాళికా ॥౧౭౦॥ కారికాయాత
 నాపృథ్విఃకణికాకాకణికా ధూషణే కరిహస్తం గుళౌ వద్మనీజకాశ్యాంతి
 షూ త్రరే ॥౧౭౧॥ బృంచారకారూపిముఖ్యా వే కేముఖ్యాస్య కేవలాః । వ్యా
 ద్దాంభికఃకౌక్కుటికాయశ్చాదూ ధేరితేక్షణః ॥౧౭౨॥ లాలాటికః ప్రభా
 రాఫవదశికార్యాశ్చమశ్చయః । ధూభృన్నితంబవలయ చక్రేషుకటకా
 స్త్రీయాం ॥ ౧౭౩ ॥ సూర్యగ్రేకుశ్శత్రోచలోమహర్షైవకంటకః ।
 ఇతికాంతాః । మయాఖస్త్రీ వట్కరజ్వలాస్వభిదాణౌశివముఖా ॥౧౭౪॥
 శంఖోనిధౌలలాటాస్థి కంబోనస్త్రీ ంద్రియేపిఖం । శ్మశిజ్వాలేఅపిశిఖే
 ఇతిఖాంతాః ॥ నైలవృక్షే నగావగౌ ॥౧౭౫॥ ఆశుగౌవాయువిభౌశరాకా
 విహగాఃఖగాః । వతంగౌపక్షీసూర్యౌచ పూగః క్రమకబృందయోః ॥౧౭౬॥
 వశవోపిమృగావేగః ప్రవాహజవయోరపి । వరాగఃకౌసుమేరేణోన్నానీ
 యాదౌరజస్యపి ॥౧౭౭॥ గజేపినాగమాతంగావపాంగస్త్రీలకేపిచ । సర్వస్య
 భావనీర్దౌకనిశ్చయాధ్యాయస్థప్తిషు ॥౧౭౮॥ యోగస్సన్నహనోపాయ
 ధ్యానసంగతి యుక్తిషు । భోగస్సఖై స్త్యాగిభృతా వహేశ్చ ఫణికాయ
 యోః ॥౧౭౯॥ చాతకహరిణేపుంసినారంగశ్శబలత్తిషు । కపాచ స్తవగశ్చ
 పెత్తభిషంగఃవరాభవే ॥ ౧౮౦ ॥ యానాద్యంగేయుగంపుంసీయుగంయు
 గైకృతాదిషు । స్వగైషుపశువాగ్వజ్జిదిక్షై త్రిపుణిభూజలే ॥౧౮౧॥ ల
 త్యదృష్ట్యోస్త్రీయాంపుంసినోగ్లింగంచహ్న కేఫసోః । శృంగంపాధ్రాశ్చ
 సానోవశ్చవరాంగంమూఢకగుహ్యయోః ॥౧౮౨॥ భగభ్రీకామమాహ
 త్యైవీర్యయత్నార్కీర్తిషు । (ఇతిగాంతాః) పరిఘఃపరిఘాతేస్త్రీవ్యే
 ఘోబృందేభసాంరయే ॥౧౮౩॥ మూల్యేపూజావిధావగ్నౌ హేమాదుఃఖ
 వ్యసనేవ్యఘంతి । ప్రిష్టేష్టేలభఘః । (ఇతిఘాంతాః) కాచాభ్యిక్యమృద్యేద
 దృగుజి ॥౧౮౪॥ వివర్యాసేవిస్తరేచప్రపంచఃపావకెశుచిః । మాన్యమౌ
 త్యేచాత్యువధేపుంసీమేధ్యసీతేత్రిషు ॥౧౮౫॥ అభివ్యంగేస్త్రిహేయాంచ
 గభస్తాచరుచిః స్త్రీయాం । (ఇతిచాంతాః) కేశితాత్యేకవహిఘనౌదంతవి
 పాండభాద్విజాః ॥౧౮౬॥ అజావిష్ణుహరచ్ఛాగా గోస్తాధ్వనివహంబ
 షాః । ధనుఃకరాచౌనినయమాపంజోదంతేనస్త్రీయాం ॥౧౮౭॥ శలజేక్షే

త్రైపుద్భావైశ్వర్యజావల్లభశః శాసనమేత్త్వం శేరణేప్యాటిప్రభాస్యా
 త్సంతతాజనే || ౧౮౮ || అష్టాశంఖశశాంకౌచస్వకేనిత్యైనిజంత్రీమగ్రఇతిజా
 న్త్రాపుంస్యాత్మనిప్రవీణేతుత్తేత్రాజ్ఞోవాచ్యలింగకః || ౧౮౯ || సంజ్ఞాస్యాచ్ఛే
 తనానామహస్తాద్యైశ్చార్థకసూచనా(ఇతిజ్ఞాంతాః) కాకేభగణ్డోకరతా
 గజగండకటికతా || ౧౯౦ || శిషిపిష్టస్తుఖలతౌదుశ్చమణిమహేశ్వరే । దేవశి
 ల్పిస్యపితృప్రాదిప్తందైవేపినద్యయోః || ౧౯౧ || రసేకటుఃకట్వకాద్యైత్రిషుమ
 త్సరతిట్టయోః | రిప్తంక్షమాశుభాధావేష్యరిష్టేతుశుభాశుభే || ౧౯౨ || మా
 యానిశ్చర్యంలైషుకైతవాన్యతరాశిషు | అయోఘనేతైలశ్చంగసిరాం
 ఘోమాటమస్త్రీయాం || ౧౯౩ || సూక్ష్మేలాయాంతుక్రిటిఃస్త్రీస్యాతాతప్యే
 సంశయేపిచ । ఆత్యంతమాశ్రయఃకొట్యేమూలేలగ్నకదేజటా ||
 ౧౯౪ || వ్యుష్టిఃఫలసమృద్ధౌచద్యష్టిజ్ఞానేష్టీదశకే । ఇష్టిర్యాగభక్తయో
 స్సృష్టంనిశ్చితేబహుశైత్రిషు || ౧౯౫ || కష్టేతుకృతగ్రహనేదతామందాగదే
 మతు | పటుద్యౌవాచ్యలింగౌచ(ఇతిటాంతాః)నిలకంఠశ్చివేపిచ || ౧౯౬ ||
 పుంసికాష్టోంతర్జ్వరం కుసూలంతగ్నహంతథా | నిష్ఠానిష్పత్తినాశాం
 తాఃకాష్టోత్రషేస్థితోదిశి || ౧౯౭ || త్రిషుజ్యేష్ఠోతిశస్తేపి కనిష్ఠోతియవా
 ల్పయోః | (ఇతితాంతాః) దంఢోస్త్రీలగుడేస్యాద్దుడోగోశేతుపాకయోః ||
 ౧౯౮ || సపకమాంసాత్పశూప్త్యాదౌభూగోవాచస్త్విడాఇతాః । త్వే
 దాపశ్చశలాకాపినాడీకాలేషష్టజే || ౧౯౯ || కాంఢోస్త్రీదండబాణాన్వవ
 గావసరవారిషు | ప్యాద్భండయశ్చార్థరణేమత్రీమూలపణిగ్ధనే || ౨౦౦ ||
 ఇతిడాంతాః | భృశప్రతిజ్ఞయోబాధం ప్రగాళంభృశకృతయోః | శక్త
 స్థాలైతిమదృథౌప్యథౌవిన్యస్తనంహతా || ౨౦౧ || ఇతిధాంతాః | భూ
 తోభాకేస్త్రైణగభేదాణోబలినుతేశరే । కణోతిసూక్ష్మేధాన్యాంశే
 సంఘాతేప్రమథేగణి || ౨౦౨ || వణోద్యూతాదిషూత్సృష్టేభృతామూల్యే
 ధనేపిచ | మార్వాంధ్రవ్యాశి | లేనత్వశుక్లసంధ్యాదికెగుణః || ౨౦౩ || ని
 ర్వాప్యపారస్థితౌకాలనిశేషోత్సవయోః క్షుణః । వణోద్విజాదాశుక్లాదా
 న్తుతౌవణంతుపాక్షరే || ౨౦౪ || అరుణోభాసగరేపిస్యాద్వణభేదేనతు
 త్రిషు | స్థాణుశ్చర్యేష్యధద్రోణఃకాకోలేపిరవేరణః || ౨౦౫ || గ్రామణీనా
 పితృంపితృష్టేగ్రామాధిపేత్రిషు | ఊణామేషాదిలూమ్నస్యాదావ
 త్తేచాంతరాధ్యువో || ౨౦౬ || హరిణీస్యాత్సృగీహేమప్రతిమాహరితా

భయాత్రిమపాండోచహరిఃస్థూణాస్తంభేపేక్షనః॥౨౦౭॥తృష్ణేస్తు
 హాపీపాసేద్యైజుగుప్సాకరుణేఘృణేవణిక్ష్పథేవవివణిస్సురాపత్రికృష్ణా
 రుణీ॥౨౦౮॥కరేణురిభ్యాంస్త్రీనేభద్రవిణంతుబలేదనేశరణంగృహరక్ష
 తోశీశీవణంకమలేపిత॥౨౦౯॥విషాభిమరలోహేషుతీక్షణంక్షీణేభరేత్రి
 ముప్రమాణంహేతుమర్యాదాశాస్త్రేయత్రాప్రమాత్మమ॥౨౧౦॥కర
 ãంసాధకతమక్షేత్రగాత్రేందియేష్వపిపాణ్యత్పాదసంస్కరణమసం
 బాధేచమూగతా॥౨౧౧॥ఘంటాపథేధవాంతాన్నైసముద్ధరణమున్నయె
 లభత్రీమవిషాణంస్యాత్పశుశృంకేభదంతయోః॥౨౧౨॥*
 ప్రవణిక్రమనిమ్నోర్వాంప్రహ్వనాతుచతుష్పథేసంకీర్ణానిచితా
 శుద్ధావిరిణంశూన్యమూషరం॥౨౧౩॥ఇతిణాంతాఃప్రదేవసూర్యావివస్వం
 తాసంస్వంతాసదాణవావక్షితాక్ష్యాగరుత్తంతాశకుంతాభాసవక్ష
 ణా॥౨౧౪॥అగ్న్యత్పతామకేతూజీమూతాఘేషువర్షతాహస్తాతు
 పాణినక్షత్రేమరుతౌపవనామరా॥౨౧౫॥యంతాహస్తీపకేసూతేభర్త
 ధాతరిపోష్ఠరియాసపాత్రీశికాపోతఃప్రేతఃపాణ్యంతరేమృతే॥౨౧౬॥
 గ్రహభేదేద్వజేకతుఃపార్థివేతనయేనుతఃస్థవతికారుభేదేషిభూభృద్భూ
 మిధరేస్త్రిపే॥౨౧౭॥మూర్ధాభిషిక్తోభూషేపిముకుంస్త్రీకుసుమేపిచాపి
 స్థావప్యజితావ్యక్తాసూతస్త్యష్టరిసారథా॥౨౧౮॥వ్యక్తప్రాజ్ఞేపిదృష్టా
 తామృతేశాస్త్రనిదశనేక్షత్రాస్యాత్సారథాద్వాన్ధేక్షత్రీయాయాం
 చహుద్రజే॥౨౧౯॥ప్రతాంతస్యాత్ప్రకరణేప్రకారేకాత్సర్వకావార్త
 యోఃఆసతస్సమరేన్యత్రస్థాసనీవృద్ధిశేషయోః॥౨౨౦॥కృతాంతోయ
 మసిద్ధాంతదైవాకుశలకమసున్ద్రేష్టాదిరసరక్తాదిమహాభూతానితద్గుణాః
 ౨౨౧॥ఇందియాణ్యత్కృతిశ్చబ్దమోనిశ్చధాతవఃకత్యంతరేపిశుద్ధాం
 తోస్థపస్యాసర్వగోచరే॥౨౨౨॥కాసూసామధ్యాయోశ్చక్రీమూతిః
 కాతన్యకాయయోఃవిస్తారవల్ల్యవ్రతతిరస్సనతీరాత్రివేత్తనోః॥౨౨౩॥
 క్షయార్చయోరపచితిస్సాత్విద్ధానావసానయోఃఆతిఃపిడాధనుఃకొట్లో
 జాతిస్సామాన్యజస్తనోః॥౨౨౪॥ప్రచారస్యందయోరితిరితిడింబప్ర
 వాసయోఃఉదయేధిగమేప్రాప్తిస్త్రేతాత్పగ్నిత్రయేయుగ॥౨౨౫॥పి
 ణాభేదేపిమహాతిభూతిగ్భస్మనిసంపదిసదీనగర్వోర్పాగానాంభోగవత్స
 గనంగరే॥౨౨౬॥సంగేసభాయాంసమితిఃక్షయవాసావపీతీరవేరర్చిశ్చ
 కస్త్రంబవహ్నిజ్వాలాచహేతయః॥౨౨౭॥జగతీజగతిచ్చందోవిశేషేపి

పీతావపిఃపఃప్రీత్యందోపిచశమంస్యాత్ప్రభావేపిచాయతిః॥౨౨౫॥ పత్తి
 ర్గతౌచమూలేతుపక్షతిఃపక్షభేదయోః॥పృథ్వీయోనిలింగేచక్షశీక్యాక్యా
 శ్చవృత్తయః॥౨౨౬॥ సికతాస్సృర్వాలుకాపివేదేశృవసించుతిః॥ పని
 తాజనితాత్యథానురాగాఃపంచయోపితి॥౨౨౭॥ గుప్తిఃపీతిప్రయదాసే
 పిధృతిథానురణధేగ్యయోః॥బృహతీతుదోవారాకీఛందోభేదేమహాత్యపి॥
 ౨౨౮॥ వాసితాస్త్రీరరేణోవృశ్చవారావృత్తైజనశుతౌ॥ వారంశల్లగ్య
 రోగవతిప్రవృశ్చచక్రుతామృతే॥౨౨౯॥ కలధాతంరూప్యహమ్నోర్నిమి
 త్తంహేతుఃస్మృతోః॥ శుతంశాస్త్రావధృతయోర్యగవర్త్యావయోఃశృ
 తం॥౨౩౦॥ అత్యాహితంమహాభీతికర్మజీవానపీషీచ॥ యత్తైత్తదావృ
 తేధూతంపాఞ్చితీలేనమేత్రిషు॥౨౩౧॥ వృత్తంపద్యవరిత్రేత్రిప్రవృతీలే
 దృఢనిస్తలేమహాద్రావ్యంచావగితంబస్యేస్యాద్యహితేత్రిమ॥౨౩౨॥
 శ్వేతంరూప్యేపిరజతంహేమిరూప్యేసీతేత్రిషు॥త్రిప్రవృతీలేజగదింగపిర
 క్తంసీల్యాదిరాగిచ॥౨౩౩॥ అవదాతస్సితేపీతేశుద్ధబద్ధార్జునానితౌ॥ యత్తై
 తుసంస్కృతేమహిణ్యభిసీతోఛసంస్కృతం॥౨౩౪॥ కృత్రిషేలక్షణోపే
 తేస్యనంతోనవధావపి॥ భ్యాతేహ్యష్టేపతీతాభిజాతస్తుకులశేబుధే॥
 వివిక్టౌపూతవిజనామూర్ఛితామూఢసోఛయా॥ ద్వౌచామృతపాశుక్తాశి
 తీదవళమేదకౌ॥౨౩౫॥ సత్యేసాధోవిద్యమానేపృశస్తేభ్యహితేచనత్॥
 పుష్కలైతఃపూజితేరాత్యభియక్తైగతఃకృతే॥౨౩౬॥ నివాతావాశయా
 నాతేశస్తాభేద్యంచవమయతే॥జాతాన్నతపృథ్వాస్సృరుభితాడ
 భితాస్తవమి॥౨౩౭॥ వద్ధిమత్పృథ్యోత్పన్నాఅదృతైసాదరాన్నితౌ॥ ఇ
 రితాంతాఃఅభీభిశ్చయైవస్తుపయోజననిస్త్రీషు॥౨౩౮॥ నివా
 నాగమయోస్త్రీభామృషిజుష్టజలేగురానమగస్త్రిమశక్తిప్రసంబధ్ధాథే
 హితేపిచ॥౨౩౯॥ దశమిస్తాపీణరాగవృద్ధావీధిపదవ్యపితస్తానీయత్నయో
 రాస్థాపస్త్రీస్త్రీసానుమానయోః॥౨౪౦॥ ఇతిథాంతాఃఅభిపాయవ
 శాఛందావజ్ఞాజీమూతవత్సరా॥ అపవాదాతునిందాజ్ఞాదాయాదానుతవా
 న్దహా॥౨౪౧॥ పాదారశ్మ్యంఘ్రితుర్యాంశాశ్చంద్రాగ్నృరాస్త్రమో
 నుదః॥నిర్వాదోజనవాదేపిశాదోజంబాలశప్పయోః॥౨౪౨॥ సారావేరుది
 తేతాత్రాకృందోచారుణేరణే॥స్యాత్ప్రసాదోనుగోధేపిసూదస్యా
 ద్ద్యంజనేపిచ॥౨౪౩॥ గోష్ఠాధ్యక్షేపిషోవిందోహురైప్యామోదవస్తదః॥
 హృదోన్యరాజలింగేచవృషాంగేక్షకుదోస్త్రియాం॥౨౪౪॥ స్త్రీసంవిద
 జ్ఞానసంభాషాకియాకారాజినామను॥ ధర్మైరహస్యపనిషత్స్యైద్యతౌ

తస్మాదేకరతే || ౨౪౯ || పదం వ్యవసిత ప్రాణస్థానలక్ష్యైః ఘ్రివస్తేషు | గోష్ఠ
 ఘ్రినే నితేమా నెప్రతిష్ఠాకృత్యమాస్పదం || ౨౫౦ || త్రిష్విప్తమధుకాస్వాదూ
 ఘ్రిదూచాతీష్ఠ్యకోమతౌ | మూఢాల్పపటునిర్భాగ్యాపందస్యైర్దౌ
 ఖశారదౌ || ౨౫౧ || ప్రత్యగ్రప్రతిభావిద్యత్సుప్రగల్భే విశారదౌ (ఇతి
 దాంతాః వ్యామోహశ్చన్యగ్రోధాఢ్ తేనః కాయ ఉన్నతిః || ౨౫౨ || సర్వా
 హరశ్చమాగః శ్చవివధౌ వివధౌ చ తౌ | పరిధిర్యజ్ఞియతరో శ్చాఖాయాముప
 స్సూర్యకే || ౨౫౩ || బంధకం వ్యసనంచేతః పిదాధిష్ఠానమాధయః | స్వస్థమధ
 ననీవానియమాశ్చ సమాధయః || ౨౫౪ || యోయే త్వాదేన బంధః ప్యాప్యే కృ
 త్యాదిమనశ్చరే | ముఖ్యానుయాయసిశిశౌ ప్రకృతస్యానువతః నె || ౨౫౫ ||
 విధుర్విష్ణోచం ద్రమసిపరిశ్చేదబలపధిః | విధిష్వానానైవేషిపి | ణిధిః ప్రి
 థః నెచరే || ౨౫౬ || బుధవృద్ధౌ వండితేపి సుంధస్సముదయేపిచ | దేశేనదవిశే
 షేభ్యాసంధుర్నాసరితిస్త్రీయాం || ౨౫౭ || విధావిధాప్రకారేచ హధూర
 మ్యేషిపత్రిషు | పథూర్జాయాస్నుమాస్త్రీచసుధాతేషామృతం స్నుహీ || ౨౫౮ ||
 సంధాపతిజ్ఞామర్యాదాశ్చిద్ధాసంప్రత్యయః స్పృహః | మధుమద్యపుష్పగ
 సేతూదే | వ్యంధంతమస్యపి || ౨౫౯ || అభిలిమసమున్నద్ధౌ వండితం మన్యగ
 ర్వితౌ బ్రహ్మబంధురధిష్ఠే పేనిదే | తేధావలంబితే || ౨౬౦ || అవిదూరేవ్యవ
 ప్తభిః పనిష్ఠాఖ్యాతిధూషితాః | ఇతిధాంతాః || సూర్యవహ్నిచిత్రభాగూభా
 సూరశ్శ్చిదివాకరౌ || ౨౬౧ || ఘాతాత్తానౌ ధాతృదేవశామూర్ధ్నాచాప్యతే
 నౌ | గ్రావాణౌ శైలపాషాణౌ పరిగౌ శరపక్షిణౌ || ౨౬౨ || తరుశ్చైవౌ శిఖరి
 ణౌ శిఖనౌ వహ్నిబహిణౌ || ప్రితియత్నాపుభౌలిస్సప్రగ్రిహవథహాది
 నౌ | ద్వౌ సారధిహయారోహశావాజినో శ్వేషుపక్షిణః | కులేవ్యభిజనోజన్మ
 ధూమావప్యకహయనాః || ౨౬౩ || వహ్నిర్వనీహిభేదాస్సృచ్ఛంద్రా
 గ్న్యరూపిరోచనాః | కేశేపృజినోవిశ్వకర్మగూసురశిల్పినోః || ౨౬౪ ||
 ఆత్మాయతోఽధృతిర్బుధిః స్వభావో బ్రహ్మచక్షుః చ | శత్రుహతుకమతైభవ
 ర్నుకాబ్ధా ఘనాఘనాః || ౨౬౫ || అభిమానోద్ధాదిదర్శైర్జ్ఞానే ప్రణయ
 హింసయోః | ఘనోమేఘమూర్తిగుణేత్రిషుమూర్తైరంతరే || ౨౬౬ || ఇ
 నస్సూర్యే ప్రభౌరాజామృగాంకేతుత్రియేన్యపి | వాణీన్యౌనర్తకీదూత్యౌ
 ప్రపంర్యామపివాహినీ || ౨౬౭ || హృదిన్యౌనజ్జతదంతౌపంచాయామృపి
 కామినీత్యగ్నేహయోరశితసుహృనాధోజిహ్వాకాపిచ || ౨౬౮ || క్రతువిస్తా
 ర్తయోగస్త్రీవితాసంత్రిమతుచ్ఛకౌ | మందేథకేతనంకృత్యేకతాపుషనిమం

త్రైతే॥౨౦॥వేదస్తవ్యంతపౌటప్యబ్రహ్మవిప్రఃప్రజాపతిః॥ఉత్సాహన
చహింసాయాంసూచనైవాపిగంధనం॥ ౨౧॥ ఆతంచనంప్రతీవావజన
నాప్యాయనార్థకం । వ్యంజనంలాంఛనేక్షుశ్రునిష్ఠానావయవేష్వపి॥ స్యా
తా॥లీనంలోకవాదేయైదైవశ్వహింసాపాపం । స్యాదుద్యానంనిస్సరజేవన
భేదేప్రయోజనే॥౨౩॥ అవకాశేస్థితాస్థానంక్రీడాదావపిదేవనం॥ ఉత్తా
నంపారుషేతంత్రేసన్నివిష్టోద్గమేపిచ॥౨౪॥ వ్యుత్థానంప్రతిరోధచవిరో
ధావరణేపిచ॥మారణేమృతసంసారైగతౌద్రవ్యేధదావన॥ ౨౫॥ నివ
ర్తనావరణానుప్రజ్యానుచసాధనం॥నిర్వాతనంవైరశుద్ధాదానేన్యాసార్ప
ణేపిచ॥ వ్యసనంవిపశిప్రంశేదోషేకామజకోపణే । పత్న్యాక్షిలోమ్నీకిం
బలైతంత్యైవ్యంశేవ్యణేయసి॥౨౬॥ తిథిభేదేక్షణేవర్షవత్తేనేత్రచక్ర
దేవ్యని॥అకార్యగుహ్యైకాపినైమైధునంసంగతైతౌ॥౨౭॥ ప్రధానంపర
మాత్మార్థంప్రజ్ఞాసంబుద్ధిచిహ్నయోః । ప్రసూనంపుష్పఫలయోర్నిధనంకు
లనాశయోః॥౨౮॥ క్రందనరోదనావ్యసేవప్యకదహప్రమాణయోః ।
గృహదేహాత్మిష్టభావాధామాన్యభవతుష్పథే ॥ ౨౯॥ ॥ సన్నివేశే
చసంస్థానంలక్ష్మచిహ్నప్రధానయోః । ఆచ్ఛాదనంపిధానమపవారణ
మిత్యుభే॥౩౦॥ ఆరాధనంసాధనైస్యాదవాప్రాతోషణేపిచ । అధిష్ఠానంచ
క్రమప్రధానాధ్యాసనేష్వపి॥ ౩౧॥ రత్నంస్వజాతిశ్రేష్ఠేపివననలిల
కాననైఃత్రినంవిరశేస్తోకేవాచ్యలింగాస్తథోత్తరే॥ ౩౨॥ సమానాస్సత్య
మైకేన్యూపిశుశాఖలనుచకౌమీనన్యూనాపూనగపశ్యాణవేగిశూరాతర
స్యైవా॥౩౩॥ అభివహ్నోవరాద్ధోపిగప్రవ్యావద్ధతావపి॥(ఇతినాంతాః)
కలాపాఃపూషణైబసౌచూణీరేసంపాతావపి॥౩౪॥ పరిచ్ఛదేపరివా
హంపర్శ్యప్రాసలిలస్థితా॥గోధుగ్గోష్ఠపతీగోపాహరవిష్ణూవృషాకపి॥౩౫॥
బాష్పక్షిప్తాశుకశిపుస్త్యన్నమాచ్ఛాదనంద్వయం॥తల్పంశయ్యాట్టదారే
షుస్తంబేపివిలీచోస్త్రీయాం॥౩౬॥ పాప్రయావసురూపాభిరూపాబుధ
మనోజ్ఞయోః॥భేద్యలింగామీకూమీకావీణాభదైవికచ్ఛపి॥౩౭॥ ఇతి
పాంతాః॥అంతరాభవసత్వేశ్వేగంధరోద్విదిక్యగాయనైకంబుర్నావలయై
శ్శంభేద్విజ్ఞప్తాన్వసూచకౌ॥౩౮॥ సూరోవ్యలింగఃప్రాగాహపుంబ
హత్యైపిపూర్వజాత॥ఇతిబాంతాః॥కుంభాఘటేభమాద్ధూంశాడింభాతు
శిశుశాలికౌ॥౩౯॥ స్తంభాస్తూణాజడిభావాశంభూబ్రహ్మత్రిలోకతా ।
కుక్షిభూతాభ్యుకాగర్భానిన్రంభఃప్రాయేపిచ॥ స్యాద్భ్యుర్యాండుండు
భిఃపుంసీస్యాదక్షిణండుభిస్త్రీయాం॥ స్యాన్మహారజనైక్లిబంకుసుంభంకర

శ్రీమదాం॥ ౨౯౨॥ త్రిమయిచగాభిర్నాసురభిర్గమివ స్త్రియాంసభా
సంసదీనభ్యేచ త్రివ్యధ్యతేపివల్లభః॥ ౨౯౩॥ (ఇతిభాంతాః)కిరణత్రు
సోరశ్శీకపిభేకౌష్ణవంగమా । ఇచ్ఛామనోభవాకామాశార్యోద్యోగావ
రాక్రమా॥ ౨౯౪॥ ధర్మపుణ్యయమన్యాయస్వభావాచారసోమపాః । ఉ
పాయపూర్వఆరంభఉపధాచాప్యపక్రమః॥ ౨౯౫॥ వశిష్టభఃపురంవేదో
నిగమోనాగరోవణిక । నైగమాద్వాబలేరామోనీలచారుసితేత్రిమః॥ ౨౯౬
శబ్దాబిపూర్వోబృందేపిగ్రామఃక్రాంతౌచవిక్రమః । గుల్మార్థక్షంబసే
నాశ్చజామిన్స్వసృకులస్త్రియోః॥ ౨౯౭॥ ధీతితాంత్యోఃతమాయుక్తేత
మంశక్తేహితేత్రిమ । త్రిమశ్యామాహరితృష్ణాశ్యామాస్యాచ్ఛారిబాని
శా॥ ౨౯౮॥ లలామంపుచచ్ఛపుండ్రాశ్వభూషాప్రాధాన్యకేతుమ । సూక్ష్మ
మధ్యాత్మమప్యాదౌప్రధానప్రథమంత్రిమ॥ ౨౯౯॥ వామావల్లవప్రతీపా
దావధమాన్యూనకుత్సితౌ । జీర్ణంచపరిభుక్తంచయాతయామమిమంద్వ
యం॥ ౩౦౦॥ (ఇతిమాంతాః)తురంగగరుడౌతాత్యైకానిలయావచయాత
యాశ్వశుర్యోజేవరస్యాతౌభ్రాతృవ్యాభ్రాతృజిహ్వా॥ ౩౦౧॥ వర్షన్యార
సదజ్జేంద్రాస్యాద్యుస్వామివైశ్యయోః । తిష్యంపుష్పేకలియుగేవర్యయో
వసరైక్రమే॥ ౩౦౨॥ ప్రత్యయోధీనశవళజ్ఞానవిశావసహేతుషురంధ్రైశ
దైధానుశయోధీషుఃశ్వేషానుతాపయోః॥ ౩౦౩॥ స్థూలార్చయస్తవీక
త్యైగజానాంమధ్యమైతే । సమయాశ్వపథాచారకాలసిద్ధాంతసంస్కృతాః॥
౩౦౪॥ వ్యసనాస్యశుభంజైవంవిపదిత్యనయాస్త్రీయః । అత్యయోతిక్రమే
కృచ్చేద్దోషేదండేవ్యధావది॥ ౩౦౫॥ యథాయత్యోస్సంపరాయఃపూ
జ్యస్తుశ్వశురేపిచవశ్చాదవస్తాయబలంసమనాయశ్వసన్నయా॥ ౩౦౬॥ సౌ
ఘాతేనన్నివేశేచ సంస్త్రాయః ప్రణయాస్తవమి । విప్రంభయాచ్ఛాప్ర
మాణోవిరోధేపిసముచ్చయః॥ ౩౦౭॥ విషయోయస్యయోజ్ఞాతస్త్రశ
బ్దాదికేష్వపినిర్యాసేపికషాయోస్త్రీసభాయాంచప్రతిక్రయః॥ ౩౦౮॥
ప్రాయోధూమ్న్యంతగమనెమన్యుజైశ్యేక్రతౌక్రుధి । రహస్యోపస్థయో
గుహ్యంసత్యంశవళతథ్యయోః॥ ౩౦౯॥ వీర్యంబలేప్రథావేచద్రవ్యంభ
వ్యేగుణాశ్రయే । ధిష్ణ్యంస్థానెగృహేభగ్నాభాగ్యంకమశుభాశుభం॥
౩౧౦॥ కశేరుహేమ్నోగోకంకేయంవికల్పాదంతికాపిచ । వృషాకపా
యాశ్రీగార్యోరభిఖ్యానామశోభయోః॥ ౩౧౧॥ ఆరంభోసిష్టాతిశ్చిత్త
పూజనంస్థప్రధారణం । ఉపాయంకమశ్వేష్టాచవికేణ్నావసవక్రీయాః॥

౩౦౨॥ ధాన్యసూర్యప్రియాకాంతిప్రతిబింబమనాతపః । కయ్యోత్పత్తి
 ష్టేషామ్యుక్తాదేకాంచ్యంమధ్యేభవంధనే ॥ ౩౦౩॥ కృత్యాక్రియాదేవ
 తయోస్త్రీషుభేద్యధనాదిభిః । జన్యంస్యాజ్జనవాదేపిజఘన్యోంత్యేధమేష్టి
 చ॥ ౩౦౪ ॥ కష్యోధీనాచవక్తవ్యాకల్యోనజ్జనిరామయా । ఆత్మవాసనసే
 తోధాదధ్యోప్రణ్యంతుచావకపి ॥ ౩౦౫ ॥ యాప్యంప్రశస్తరూపేపివ
 వాన్యోవల్లవాగపి నాయ్యేపిమధ్యస్సాన్యంతుసుందరేసోమదైవతే ॥ ౩౦౬
 (ఇతియంతాః) నివహంసరూపారాసంస్తరాప్రస్తరాధ్వరా । గురూగీ
 ష్పతిపితాప్రద్యోద్వాపరాయుగ్గనంశయా ॥ ౩౦౭ ॥ ప్రకారాభేదవాద్యశ్యే
 ఆకారాదింగితాకృతీ । కంశారూధాన్యశూకేషామయాధన్వ్యరాధరా ॥
 ౩౦౮॥ అద్రయోద్భవవైలారూఃస్త్రీస్తనాబ్జావయోధరా । ధ్యాంతా
 రిదానవామృత్రాబలిహస్తాంతవసరా ॥ ౩౦౯ ॥ ప్రదరాధంగనాదీరుగా
 తాలసాఃకచాలపి । అజాతశృంగోగోకాలేవ్యత్కశుర్నాచపూబరః ॥
 ౩౧౦॥ స్వోద్భేషిరాపరికళంవన్యంకపరివారయోఃముక్తాశుద్ధాచతారస్యా
 చ్చూరోవాయాసతుత్రిమ ॥ ౩౧౧॥ కబురేథప్రతిజ్ఞాజినంవిదావత్ససంగ
 రః । వేదభేదేగుప్తవాదేమంత్రోమితోరవావపి ॥ ౩౧౨ ॥ మఖేషుయావ
 ఖండేషిస్వరుగుహ్యేవ్యనసూరః । అడఃబరస్తూర్యరవేగజేంద్రాణాంచ
 గర్జితే ॥ ౩౧౩ ॥ అభిహారోభియోగేచచాగ్యేనన్నహనెపిచ । స్వాజ్ఞంగమేన
 రిదాన్యభిద్యోకేదరిచ్ఛదే ॥ ౩౧౪ ॥ విష్ణరోవిటపిదృష్టమప్తిపితాన్యమాస
 నం । ద్వారిద్వాన్ధృకప్రతిహంప్రతిహంశ్యవ్యనంతరే ॥ ౩౧౫ ॥ విభురేనకులే
 విష్ణోబభుర్వాన్యప్తింగళేత్రిమ । సారోబలేస్థిరాంశేచన్యాయ్యోగ్గీబంవరేత్రి
 మ ॥ ౩౧౬ ॥ దురోదరోద్యుతకాలేపతేద్యుతేదురోదరం । మహాకణ్యేదుర్గ
 పథేకాంతారంపున్నపుంసం ॥ ౩౧౭ ॥ మత్సరోన్యశుభద్యేమేతద్యతే
 వణయోస్త్రీషు । దేవాదృలేవరఃశ్రేష్ఠేత్రిమగ్నేదేవనాక్ష్మియే ॥ ౩౧౮ ॥ సం
 శాంకురేగిరోస్త్రీతరుభేదేషుపేచనా । నాచమూజఘనెహస్తసూత్రేప్ర
 తినరోస్త్రీయాం ॥ ౩౧౯ ॥ యమానిలేంద్రచంద్రార్కవిష్ణుసింహంశువా
 జిషు । శుకాహికపిభేకేషుహరిర్నాకపితేత్రిమ ॥ ౩౨౦ ॥ శరకారకర్పరాంశేపి
 యాత్రాస్యాద్యావనెగతా । ఇరాధూవాసురాపుస్యాత్తంప్రీసిదాప్ర
 మిలయ్యే ॥ ౩౨౧ ॥ ధాస్త్రీస్యాదుపమాతాపితీతిరప్యామలక్యపి । తుదా
 వ్యంగాసతీవేశ్యానగఘాకంటకారికా ॥ ౩౨౨ ॥ త్రిమకూరేథమెత్పేషితు
 త్తంనూత్రావనిన్యదే । అత్పేచపరిమాణేదమాత్తంకాన్యోన్యేనధాతే ॥

గుణాచార్యతేత్రిషు || 3౪ || లీలామలాసక్రియయోరుపలాశరూపిణః ||
 గుణేతేభసికీలాంమూలమాద్యశిషాభయోః || 3౫ || జాలంసమూహః
 కనాయోగవాత్సరకావపి | శీలంస్వభావేనద్వితీయే హేతుత్వం
 ఫలం || 3౬ || ఛదిర్నేత్రరుజోః క్లిబంసమూహపటలంసనా | అధస్త్వరూప
 యోరస్త్రీతలంస్యాచ్ఛమిషేపలం || 3౭ || ఔర్వానలపిపాతాళంచేలం
 వస్త్రేధమేత్రిషు | కుకూలంశంకుభిః క్లేశ్యభేనాతుమీనల || 3౮ || నిర్జీ
 తేకేవలమితీలింగం త్వేకకృత్స్నయోః | వర్వాప్తిక్షేమపుణ్యేషుకుశలం
 షీతేత్రిషు || 3౯ || ప్రవాళమంకురేవ్యస్త్రీత్రిషుస్థూలంబడేచ | కరాళో
 డంతురేతుంగెకారాదక్షేచపేశలం || ౪౦ || మూఖేఽర్థకేబాలస్యాల్లా
 లశ్చలనతృణయోః (ఇతిలాంతా) దవదావౌవనారణ్యవహ్ని జన్మహరౌ
 భవా || ౪౧ || మంత్రీసహాయస్సచివౌపతిశాఖినరాధవాః | అవయవైస్థూలమే
 షారా ఆజ్ఞాహ్వనాధ్వరాహవాః || భావస్సత్తాస్వభావాభిప్రాయచే
 స్తాత్తజన్మసుస్యాదుత్పాదేఫలపుష్పప్రసవాగభావోమోచన || ౪౨ || అవి
 శ్వాసేపహ్నవేపినికృతావపినిహ్నవః | ఉత్సేకామర్షయోరిచ్ఛాప్రసవేమ
 హఉత్సవః || ౪౩ || అనుభావః ప్రభావేచసతాంచమతినిశ్చయోస్యాజ్జన్మహే
 తుః ప్రభవః స్థానంచాద్యోపలబ్ధయే || ౪౪ || ధ్రువాభభద్రే బంతునిశ్చితేశా
 శ్వతేత్రిషు | స్వాజ్ఞాతావాత్సనిస్వంత్రిష్యాత్మీయేస్వాస్త్రీయాంధన || ౪౫ ||
 స్త్రీగతీవస్త్రీబంధేపినివరిపణేచ | శివాగారీఘోరవయోర్ద్వంద్వంకల
 హయుగ్ధయోః || ౪౬ || ద్రవ్యాసువ్యవసాయేషుసత్త్వమస్త్రీతుజంతుషు | క్లి
 బంసపుంసకేషండేవాచ్యలింగమవిక్రమే || ౪౭ || (ఇతివాంతాః) .....
 ద్వవిశావైశ్యమనుజౌద్వాచారాభిమరౌస్పశా | ద్వారాశీపుంజమేషాద్వ్యా
 ద్వపంశాకులమసరౌ || ౪౮ || రహఃప్రకాశావీకాశానిర్వేశాభృతి
 భాగయోః | కృతాంతేపుంసీకాశఃకుద్రకషకయోస్త్రీషు || ౪౯ ||
 వదలత్యేనిమితైపదేశస్సృతుశమపున | దశావస్థానేకవిధాస్యాశా
 తృష్టాపిచాయతా || ౫౦ || వశాస్త్రీకరిణీవంధ్యాద్యగ్జ్ఞానెజ్ఞాతరిత్రిషు |
 స్యాత్కరణశస్సాహసికఃకరోరమస్పృశావపి || ౫౧ || ప్రకాశోలిప్రసిద్ధేపి
 శీశావజ్ఞేపిచాలిశః | కొశాస్త్రీకుట్టలభిద్ధపిధానెథాఽఘడివ్యయోః || ౫౨ ||
 (ఇతివాంతాః) సురమత్స్యావనిమిషాపురుషావాత్సమానవా | కాకమత్స్యా
 గాభ్యాంక్షాకక్షాచత్పణివీరుధా || ౫౩ || అభిమంపగ్రహేంశామై
 కుణిమదకనె | వక్షస్సహయేత్త్యస్త్రీవశ్శిరోవెష్టకీటయోః || ౫౪ ||

శుక్రలమూషికశ్రేష్ఠసుకృతవృషభేవృషః । ద్యుతేక్షశారీఫలకే ప్వా
 థాతుమింద్రియే॥౩౭౬॥ నాద్యుతాం గెక్కచక్రేవ్యవహారైకలి
 ద్మృషాకషూకావృతాకరీషాగ్నిఃకషూకంకుల్యాభిధాయినీ ॥ ౩౭౭ ॥
 పుంభావతత్త్రియాంయాయంచపారుషంవీషమపునః । ఉపదానెప్యామిషం
 ప్యాదవరాధేపికిల్పిషం ॥ ౩౭౮ ॥ స్యాద్యుష్టేలాకధాత్యం శివత్సరేవ
 షణ్ముస్త్రీయాం । ప్రేక్షాస్మతేక్షణపజ్జాభిక్షాసేవాధానాభృతిః॥౩౭౯॥
 త్వీష్వాభాపిత్రమపరేన్యతుంకాత్సన్యనికృష్టయోః । ప్రత్యక్షేరికృతధ్య
 తూరూక్షస్త్రవేప్రేన్యుచిక్రణే॥౩౮౦॥ (ఇతిహంతాః) రవిశ్వేతచ్ఛదాహం
 సాసూర్యభిహ్నివిభావసూవత్సేతణః కవషాద్యసారం గాశ్చదివాక
 నః॥౩౮౧॥ శృంగారాదావిషేషీర్యగుణైరాగద్రవెరసః । పుంస్యత్తం
 సావతంసావాకణః పూరేషిశేఖరే ॥ ౩౮౨ ॥ దేవభేదేనలెరక్తావసూర
 త్నైధనెవసు । విష్టాచవేధాః స్త్రీత్యాశీహితాశంసాహిదంష్ట్రమోః॥
 ౩౮౩॥ లాలసేపాధానాత్సన్యహింసాచార్యాదికమేచ । ప్రసూర
 శ్వాపిఘాద్యావారోదస్యారోదసీచతే॥౩౮౪॥ జ్వాలాభాసార్జుపుంస్య
 చిజ్యోతిభాద్యోతదృష్టిమః పాపావరాధయోరాగఃఖగబాల్యాదినో
 ర్యయః॥ ౩౮౫ ॥ తెజఃపురిషయోర్వచోమహస్తాత్సవతేజసోః । రజో
 గుణైపిస్త్రీపుష్పేరావశాధ్వాంతెగుణైతమః॥౩౮౬॥ ఛందఃపద్యభిలాషేచ
 తవఃకృచ్చాదికమేచ సుహృబలంసహమాగ్నోనభఃఖంత్రావజాగ్రభాః॥
 ౩౮౭॥ ఓకస్సద్వాశ్రయశ్చృకఃపయఃషీగంపయోంబుచ । ఓజోదీప్తాబలె
 సోతఇంద్రియేనిమ్నగారయే॥ ౩౮౮ ॥ తెజఃఖిభావేదీప్తాచబలెశుక్రే
 వ్యథత్రిషు । విద్యాద్విదంశ్చభీభత్సహింసోప్యతిశయేత్వమి ॥ ౩౮౯ ॥
 వృద్ధప్రశస్యయోజ్యోయాకనియాంస్తుయువాల్మయోః । (వరియాం
 స్తురువరయోస్సాధీయాంతస్సధువాధయోః ॥ ౩౯౦ ॥ (ఇతిసాంతాః)
 దశేపిబహుం నిబంధోపరాగార్ధాదయోగ్రహః । ద్వార్యాపీడేక్వాథ
 రసేనిర్యూహేనానాగదంతకే॥౩౯౧॥ తులాసూత్రేశ్వదిరక్తాప్రగ్ర
 హఃప్రగ్రహేనాపిచ । పత్నీపరిజనాదానమూలశాపాఃపరిగ్రహః॥౩౯౨॥
 దారేవ్యపిగ్రహః శోణ్యామప్యారోహావరస్త్రీయాః । పృథ్వీహ
 బృందెవ్యహిర్యత్రేవ్యగ్నింద్యకాశస్త్రమోవహః॥౩౯౩॥ పరిభృతేన్య
 పాహేథైవరిబర్హోవ్యయాఃపరే (ఇతిహంతాః).....

అజీవవర్ణభివ్యాప్తాసీమా ర్థధాతుయోగజె|| ౩౯౪|| అపగృహ్యశ్చ తౌ
 వాక్యోప్యాస్తుస్యాతో-వపీడయోః| పాపకుత్సేషదర్శకుధిష్ఠిర్భుత్సకానం
 దయోః|| ౩౯౫|| చాన్వాచయసమాహారేతరేతరసముచ్చయోస్వస్త్యాశీజీ
 మపుణ్యాదౌప్రకర్షైలంఘనెవ్యతి|| ౩౯౬|| స్వీత్ప్రశ్నేచవితకేచతుస్యా
 ద్భేదేవధారణే|సకృత్సమైకవారేస్యాదారాద్ధూరసమీపయోః|| ౩౯౭|| జ
 తీశ్చాంచరమేపశ్చాదుతావ్యధావికల్పయోః | పునస్సదాథాన్యోశ్చశ్చ
 త్సాత్తత్ప్రత్యతతుల్యయోః || ౩౯౮ || భేదానుకంపాసంతోషవిప్రయూ
 మంత్రణేబల| హంతహమేనుకంపాయాంవాక్యారంభవిషాదయోః||
 ౩౯౯|| ప్రతివ్రతినీధావీఘ్నలక్షణాదాప్రయోగతః | ఇతిహేతుప్రకరణ
 పాకారాదీసమాప్తిమ|| ౪౦౦ || పాచ్యాంపురస్తాత్ప్రథమేపురాథే
 గ్రోతృత్వపి | యావత్తావచ్చసాకల్యేవధోమానెవధారణే || ౪౦౧ || మం
 గళానంతరారంభప్రశ్నకాత్సేర్వోష్యధోఅథావృధానిగథాకావిధ్యో
 నానానేకీభయాథాయోః|| ౪౦౨ || సుప్తచ్ఛాయాంవికల్పేచపశ్చా
 త్సాదృశ్యయోరనుప్రశ్నావధారణానుజ్ఞానునయామంత్రణేనను|| ౪౦౩
 గహా సముచ్చయప్రశ్నశంకాసంభావనాస్వపి | ఉపమాయాంవికల్పే
 వాసామిత్వథేజుగుప్సనే || ౪౦౪ || అమాసహసమీకేచకంవారిణిచ
 మూర్ధ్నిచ | ఇవెత్థమథాన్యోరేవంనూనంతర్లోధానిశ్చయే || ౪౦౫||
 తుష్ట్యుథానుభవేజోషంకింపృచ్ఛాయాంజుగుప్సనే | నామప్రకాశ్యసం
 భావ్యక్రొధోవగమకుత్సనే|| ౪౦౬|| అలంభావణపర్యాప్తిశక్తివారణవా
 చకంహుంవితర్కేపరిప్రశ్నేసమయాంతికమధ్యయోః || ౪౦౭ || పున
 రప్రథమేభేదేనిర్నిశ్చయనిషేధయోః | స్వాత్ప్రబుధేచిరాతీతైకటాగా
 మిక్తపురా|| ౪౦౮|| ఊరయ్యరీచారచవిస్తారేంగీకృతాత్రయం | స్వర్గైచవర
 లాకేస్వోవాతాసంభావ్యయోఃకిల|| ౪౦౯|| నిషేధవాక్యాలంకారజ్ఞా
 సానునయేఖిల|సమీపోభయతశ్చేషసాకల్యాభిముఖేభిః|| ౪౧౦ || నామ
 ప్రాకాశ్యయోఃపాద్యుక్తిధోన్యోన్యంరహస్యపి | తిరోంతర్ధాతిర్వగర్థహవి
 మోదశుగార్తిమ|| ౪౧౧ || అహమేత్యద్యుతేభైఃహేమాతావధారణే||

—*ఇతినానాథావ్యయవర్గః*—

చిరాయచిరరాత్రాయచిరస్యాద్యాశ్చిరార్థకాః|| ౪౧౨|| మహుఃపునః
 శ్వదభీష్టమసకృత్సమాః | స్వాగృహ్యతిత్యంజసాహ్నయద్రాజ్యంతునప
 ౪౧౩ || బలవత్సుత్యుతముతస్సత్వతీవచనిధా రే వృక్షస్వినాంతరే

రహిరుజ్ఞానాచవర్ణనే | యత్తద్యతస్తతోహేతావసాకల్యేతుచిచ్ఛన
 ౪౬ || కదాచిజ్ఞాతుసాథకంతుసాకంసత్రాసమంసహ | అనుకూల్యైర్థ
 కంపాధ్వంవ్యర్థకేతువృధాముధా || ౪౭ || ఆహూఉతాహూకిము
 తవిత్ప్రేకింకిమూతచ | తుహించన్తహవైపాదపూరణేపూజనేస్వతి || ౪౮ ||
 శివాహ్నిత్యధదోషాచనక్తంచరజనావితి | తిర్యగ్ధైసాచితిరోవ్యధసంబో
 ధనార్థకాః || ౪౯ || స్యుఃప్యాట్యాడంగహేమైభోస్సమయానికషాహిరు
 కో | అతర్కితేతుసహసాస్యాత్సురంపురతోగ్రతః || ౫౦ || స్వాహాదేవహవి
 ద్దానేశోషద్యోషడ్వపట్నవిధా | కించిదిషన్తనాగ్నేప్రేత్యైముత్రభ
 వాంతరే | పద్వయధాతథేవైవంసామ్యేహూహించపిస్తయే | మానేతు
 తూష్ణీంతూష్ణీకాంసద్యస్సపదితత్తజే || ౫౧ || దిష్ట్యాసమువజోషంచేత్యా
 సందేధాంతరేంతరా | అంతరేణచమధ్యేస్యఃప్రసహ్యతుహతార్థకం || ౫౨ ||
 యుక్తేద్వీసాంప్రతంష్టానేభీష్టంశశ్వదనారతే | అథావేసహ్యనోనాపిహ
 స్తమాలంచనారణే || ౫౩ || పక్షాంతరేచేద్యదిచతేవేత్వద్ధాంజనాద్వయం
 ప్రకాశేప్రాదురావిస్సాగ్నివోమేవంపరమంమరే || ౫౪ || సమంతతస్తుప
 రితస్సర్వతోవిష్వగిత్వపి | అకామ్యానుమతాకామమసూయోపగమేస్తుచ ||
 ౫౫ || ననుచస్యాద్విరోధోక్తాకచ్చిత్తైమప్రవేదనే | నిష్కమందుష్కమంగరై
 యధాస్వంతుయధాయథం || ౫౬ || మృషామిధ్యాచవితథేయధార్థంతు
 యధాతథం | స్యురేవంతుపునవైకవేత్యవధారణవాచకాః || ౫౭ || ప్రాగతీ
 తార్థకంసూనమవశ్యం నిశ్చయేద్వయం | సంవద్వర్షపరేత్వర్వాగామేవం
 స్వయమాత్మనా || ౫౮ || అప్యేవీచైర్మహత్కుచ్యైఃప్రాయోభూమ్నో
 ద్రుతేశనైః | నీనానిత్యేబహిర్బాహ్యోస్తాతీతేస్తరుదర్శనే || ౫౯ || అస్తీస
 త్వైరుదాక్రావూముంప్రశ్నేసునయేత్వయి | తర్కేసుస్యాదుషారాత్పైరవ
 సానెనమోనతా || ౬౦ || ప్రసర్థరేంగనిందాయాందుష్కసుక్కుప్రశంసనా | అ
 మానుగుణ్యేస్తరణేయేభద్రేష్టునిరాకృతా || ౬౧ || అంగీకృతాస్యాదభ
 కింహీనసంబోధనేతురే | సాయంసాయేప్రగేప్రాతఃప్రభాతేనికషాంతికే ||
 పరుత్పరాద్యైషమోజైపూర్వేపూర్వతరేయతి | అద్యాత్రాహ్నుగ్రహ
 ర్వేహ్నిత్యాదాపూర్వోత్తరాపరాత్ || ౬౨ || తథాధరాస్యావ్యతరేత
 రాత్పుర్వేద్యువాదయః | ఉభయద్యుశ్చోభయేద్యుః పరత్వహ్నిపరత్వవి ||
 ౬౩ || హ్యగ్గతేనాగతేహ్నిశ్యఃపరశ్యస్తత్పరహ్ని | తదాతదానిదియ
 పదేదాస్యేషాసదా || ౬౪ || ఏతేహి సంప్రతీదానిమధునాసాంప్రతీ
 త్వైర్వయైర్వయై

తథా ద్విదేశకాలేపూర్వదాప్తా గుర్యత్య గాదయః॥ ౪౩౭॥...

❀ ఇత్యవ్యయవగః, ❀

సలింగశాస్త్రే స్సన్నాదికృతద్ధితసమాసజైః । అనుక్తం సం గ్రహే గిరి
 గం సంకీర్ణావదిహూన్నయేత్ ॥ ౪౩౮॥ లింగ శేషవిధిర్వ్యాపీవిశేషైశ్చ ద్య
 బాధితః । స్త్రియామీదూద్విరామైకాచసయోనిప్రాణినామచ ॥ ౪౩౯॥
 సామవిద్యున్నిశావల్లివీణాదిగ్భూనదీప్రాయాం । ఇదంతైద్విగ్గురెకాన్థాన
 సపాత్రయ్యగాదిభిః ॥ ౪౪౦॥ తల్పం దేయేనికద్యచ్చావైరమైధునికాద
 వృక్ । స్త్రీభావాదావనిక్రైస్త్వల్లజ్జవచ్యబ్యజజ్ఞోశ్చ ॥ ౪౪౧॥ ఉణా
 దిమనీరూరీశ్చ జ్యబూజంతంచలంస్థిరం । తత్ప్రదాయాం ప్రహరణం చే
 న్నప్రాపాల వాణిదీక్ ॥ ౪౪౨॥ ఘోషోఽస్సక్రియాస్యాంచెద్దాండపాతా
 హి ఘాల్లనీత్యై నంపాతాహిమ్యగయాతైలంపాతాస్వధేతిదీక్ ॥ ౪౪౩॥
 స్త్రీస్యాతాచిన్ద్రాశ్చాస్యదిర్విపక్షావచయేయదిలంకా శేఫాలికాటి
 కాధాతేపంచికాధకీ ॥ ౪౪౪॥ సిద్ధికాశారికాహికాప్రాచికోలాపి
 పీలికాతిందుకీకాధంగీసురంగాసూచిమాచయః ॥ ౪౪౫॥ పిచ్ఛావితం
 దాకాకణ్యత్పుణశ్శాణ్డదృణేదరత్ । సాతికంధాకథానందీనాభీరాజన
 భాపిచ ॥ ౪౪౬॥ ఝల్లరిచర్చరీపారీపేనారాలట్యాచసిద్ధలా । లాక్షాలిక్షా
 చ్చగ్నండాషాగృధ్రీసీచమసీమసీ ॥ ౪౪౭॥ ఇతి స్త్రీలింగ శేషః-

పుత్రస్త్రేనసభేదానుచరాస్య పర్యాయాస్సురాసురాః । స్వగయాగా
 ద్రిమేఘాభిరుకాలానిశరారయః ॥ ౪౪౮॥ కరగండోష్ఠదోర్దంతకంతకేశన
 ఖస్తనాః । అహ్నహంతాః క్షేత్రభేదారాత్రాంతాః పాగసంఖ్యకాః ॥
 శ్రీవేష్టాద్యాశ్చ నిర్యాసాతసన్నంతాలబాధితాః । కశేరుజతువస్తూహీ
 త్వాజురుపిరామకాః ॥ ౪౪౯॥ కషణభమరోహంతాయద్యదంతాలమీలథ
 పథనయసహంతాగోత్రాఖ్యాశ్చరణోహ్వయః ॥ ౪౫౦॥ నామ్నై
 కతః రిభావేనఘజజబ్జుజ్జమాధుచః । ల్యుః కతః రీమనిజ్ఞావేకోఘాః కి
 ప్రాదితాన్యతః ॥ ౪౫౧॥ ద్వంద్వశ్చబడదావశ్చబడదానసమామృతే కాం
 తస్మాన్యేందుపర్యాయపూర్వోయః పూర్వకోపిచ ॥ ౪౫౨॥ వటకశ్చాట్టపా
 కశ్చల్లకశ్చకుడుంగః । పుంభోన్యంభస్సమద్దశ్చవిటపట్టధటాః ఖట
 ॥ ౪౫౩॥ కోటూరఘట్టపాట్టాశ్చపిండగోండపిచండవత్ ॥ గడ్డుకరండోలగుడ్
 ॥ ౪౫౪॥ కిచోఘుః ॥ ౪౫౫॥ ధృతిసీమంతహరితరోఘంధోద్గదబుద్ధుద
 ॥ ౪౫౬॥ కరుణింసుండోసేనస్తూపాప్రయాపకాః ॥ ౪౫౭॥ తపోక్షుత్రియో

విశేషణయతుర కేదరాః । పూరతుర ప్రశుక్లాశ్చగోలహింగులపుద్గలాః
 ౧౨ ॥ వేదాశమల్లభల్లాశ్చపురోదాశోపివట్టసః । కుల్పాసోరభసత్వైవ
 సాహాపతిద్ధ)హాః॥ ౪౫౮ ॥...*...*...*...*...*...*

—ఇతిపులింగశేషః—

సపుంసకేన్యతారణ్యవణశ్చభ్రహిమోదకం । శీతోష్ణమాంసరుధిర
 ముఖాపీద్రనిణంబలం॥ ౪౫౯ ॥ ఫలహేమశుల్బలోహసుఖదుఃఖశుభాశు
 శ్చంజలిపుష్పాణిలవణంవ్యంజనాన్యనులేపనం॥ ౪౬౦॥ భయామృతశక్యద్య
 స్త్రీచాపాభరణలాంఛనం । దార్వాషధమృథాపత్యసృదయోదరకాకుదం
 ౪౬౧॥ వత్తనాజిరశ్యం గార్తద్యవరబహ్మణామానసం । ధావంతంచావ్యక్త
 లింగస్యభణితాయత్ప్రియజ్యతే॥ ౪౬౨ ॥ కోట్యాశ్చతాదిసంఖ్యాన్యావా
 తిత్వానియుతంచతే । ద్వ్యచ-మసిసున్నంతం యదనాంతమకర్తరి॥
 ౪౬౩ ॥ త్రాంతంసలోపధంశిష్టంరాత్రంప్రాక్సంఖ్యయాన్వితం । పాత్రా
 ద్యదంతైరెకాద్ధాద్విగుర్లత్యైసుసారతః॥ ౪౬౪॥ ద్వంద్వైకతావ్యయా
 భావాపథస్సంఖ్యావ్యయాత్పరఃషష్ట్యాశ్చాయాబహునాంచేద్విచ్ఛాయం
 సంహతౌసభా॥ ౪౬౫ ॥ శాలాధాపివరా రామసుమ్యాధాదరాజకా
 త్ । దాసీసభంసృపసభంరతుస్సభమిమాదిశః॥ ౪౬౬ ॥ ఉపజ్ఞోపక్రమాంత
 శ్చతదాదిత్వప్రకాశనే । కోవజ్ఞకోవక్రమాదికంధోశీనరనామసు॥ ౪౬౭ ॥
 భావేనఃకచిద్భ్యోన్యైసమూహేభావకర్తృణోః । అదంతంప్రత్యయశ్చపుణ్య
 సుదినాభ్యాంత్యహాఃపరం॥ ౪౬౮ ॥ క్రియావ్యయానాం భేదకాన్యేకత్యైప్య
 క్థతోటకే । చోచముక్తంగృహస్తూణంతిరిటంమర్తయోజనం॥ ౪౬౯ ॥ రా
 జసూయంవాజపేయంగద్యపద్యకృతౌకవేః । మాణిక్యభాష్యసిందూరచీర
 చీవరపంజరం॥ ౪౭౦ ॥ లోకాయతంహరితాలం విదలంస్థాలబాహ్లికం -*

ఇతిసపుంసకలింగశేషః-

పున్నపుంసకయోశ్చేషాద్ధర్మపిణ్యాకకంటకాః॥ ౪౭౧ ॥ మోక్షాన్యం
 త్యాటకఃఖర్షటోర్పుదః । పాతకోద్వ్యాగచరకతమాలామృతానడః॥ ౪౭౨
 ముండంశీధుపుస్తంత్వేడితంత్వేమకుటిమం । సంఘమంతతమానార్క
 యతాండవం॥ ౪౭౩ ॥ కవికంకంధకర్పాసుపారావారంఘ్రం
 పుష్పీవపాత్రీవేయాషంచమసచిక్రసే॥ ౪౭౪ ॥ అర్థర్పణా
 స్త్యంస్త్యంస్త్యదైవదికంధ్రువం । తన్మోక్షమిహాహుః॥ ౪౭౫ ॥

—*ఇతిపున్నపుంసకలింగశేషః*—

స్త్రీపుంసయోరపత్యాంతాద్విచతుష్టట్టదోరగాః । జాతిభేదాఃపున్యా
ఖ్యాశ్చస్త్రీయోగైస్సహమల్లకః ॥ ౪౭౬ ॥ యోనిర్వరాటకస్సావ్యతిర్వర్జ
యూటలోమనుః । మూషాస్యపాక్షికర్క-ఽంధూర్యష్టిశ్చాటికటికుటీ ॥ ౪౭౭ ॥

—*ఇతిస్త్రీపుల్లింగశేషః*—

స్త్రీసపుంసకయోర్భావక్రియయోష్యజ్జుచిచ్ఛపుష్కా । బౌచిత్యమా
చితీమైత్ర్యంమైత్రీపుష్కాప్రాగుదాహృతః ॥ ౪౭౮ ॥ పశ్యంతపాశ్చదా
స్సేనాధాయాశాలాసురానిశాః । స్యుర్వాస్యసేనంశ్వనిశంగోశాలమితరే
చదిక్ ॥ ౪౭౯ ॥ ఆబన్నంతోత్తరపదోద్విగుచ్ఛాపుంసినశ్చలుక్ । త్రిఖట్వంచ
త్రిఖట్వీచత్రితతుంచత్రితత్వపి ॥ ౪౮౦ ॥ ఇతిస్త్రీసపుంసకలింగశేషః । త్రి
షుపాత్రీపుటపేటివాటికువలదాడిమా ॥ ఇతిత్రీలింగశేషః । పరలింగంస్వ
ప్రధానెద్వంద్వేతత్పుషుషేష ॥ ౪౮౧ ॥ ఇతిపరలింగశేషః । అథాంతాఃప్రా
ద్యలంప్రాప్తపన్నపూర్వాఃపరోపగాః । తద్ధితార్థేద్విగుస్సంఖ్యాస్సస్వనా
మతదంతకాః ॥ ౪౮౨ ॥ బహువ్రీహిరదిజ్ఞామ్నామ్నైయంతదుదాహృ
తం । గుణద్రవ్యక్రియాయోగోపాధయఃపరగామినః ॥ ౪౮౩ ॥ కృతకర్తర్య
స్సజ్జాయాంకృత్యాఃకర్తరికర్తృణి ॥ అణాద్యంతాస్తేనరక్తాద్యర్థేనానార్థభేద
కాః ॥ ... ఇతివాచ్యలింగశేషః.....
షట్సంజ్ఞకాస్త్రీషుసమాయుష్షదస్త్యజ్జివవ్యయం । పరంవిరోధే శేషంతుజ్ఞే
యంశిష్టప్రయోగతః ॥ ౪౮౪ ॥ * ...

—*ఇతిలింగాదిసంగ్రహవగళః*—

ఇత్యమరసింహశ్చతానామలింగానుశాసనే ।

సామాన్యకాండస్త్రీయస్సాంగవ

సమీతః ॥

—*—
తృతీయకాండస్సమాప్తః ।
—*—

